Wij
vlaams nationaal

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar bij alle dagblad-verkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang nr 4 — 25 januari 1969

De grondwetsherziening doet veel stof opwaaien. Er is scherpe kritiek vanwege de regeringspartijen op de oppozitiepartijen, omdat deze hun (onontbeerlijke) medewerking afhankelijk maken van zekere voorwaarden. Mogen wij er aan herinneren dat de grondwetsherziening reeds op het getouw staat sedert 1952 ? Dat de C.V.P., van 1954 tot 1958 in de oppozitie, geweigerd heeft mede te werken aan de grondwetsherziening ? Dat de B.S.P., op haar beurt in de oppozitie, geweigerd heeft mee te werken aan de grondwetsherziening ? De C.V.P. en de B.S.P. hebben dus het voorbeeld gegeven en zijn slecht geplaatst om zich tans verontwaardigd te tonen omdat de oppozitie zich tegen hun maneuvers verdedigt met de middelen waarover zij beschikt, om het nog eens duidelijk te maken dat C.V.P. en B.S.P. samen niet beschikken over de vereiste twee-derde meerderheid. De regeringspartijen weigeren met deze toestand rekening te houden en hopen, met wisselmeerderheden hun hervormingen er door te halen zonder toegevingen te moeten doen.

POLITIEKE KRIZIS ROND DE GRONDWETSHERZIENING

Het is natuurlijk niet waar dat de Volksunie zou weigeren aan de grondwetsherziening mee te werken, dat wij onze verantwoordelijkheid zouden ontvluchten. Integendeel hebben wij onze medewerking aangeboden en pozitieve tegenvoorstellen gedaan, die door de vlaamse pers gunstig ontvangen werden. En wanneer de grondwetsherziening en de ekonomische decentralizatie gedurende maanden niet opgeschoten zijn, ligt de schuld niet bij de oppozitiepartijen, maar bij de regeringspartijen zelf.

Het geknoei met de stemmingsprocedure, waarvoor zeker niet de oppozitie verantwoordelijk is, is een van de redenen waarom men niet opschiet. De andere reden is de onenigheid in de schoot van de regeringspartijen.

Voor de Vlamingen komt het er op aan, nuchter te blijven en zich niet te laten beetnemen. Kulturele autonomie is een magisch woord geworden : het is begrijpelijk dat het vooruitzicht, kulturele autonomie te bekomen, een grote verleiding is. Maar zou het niet verstandig zijn zich niet door woorden te laten in slaap wiegen, doch de zaak eens van dichtbij te bekijken ? Het is zeer twijfelachtig of wat door de regering aangeboden wordt, in de praktijk omgezet niet erg zou ontgoochelen. Nu kan men wel zeggen : hoe dan ook, het is een stap in de goede richting. Maar er is een « maar » : de feitelijke onmogelijkheid om later nog een tweede stap te zetten, indien gelijktijdig de grendelprocedure gestemd worden.

Men mag niet vergeten dat de kulturele autonomie het lokaas is om ons in de val te lokken. De val is de grendelprocedure.

Dit is zo waar dat reeds in vlaamse C.V.P.-kringen de idee geopperd werd de kulturele autonomie, zoals de ekonomische decentralizatie, door een gewone wet te verwezenlijken. Doch daarvan willen de P.S.C., de partijleiding en de regering niet weten : de kulturele autonomie moet gekoppeld blijven aan de grendels.

Zijn deze grendels dan zo belangrijk ? Ja, zij zijn voor ons van het grootste belang, omdat zij onbetwistbaar de vlaamse meerderheid voor goed machteloos maken. De zetelaanpassing bv., waarvoor de Vlamingen jarenlang gestreden hebben als voor een demokratisch recht, verliest iedere waarde. De demokratie wordt op een andere manier vervalst. Men speelt de minderheid een veto-recht in handen. De gevolgen kunnen en zullen zeer erg zijn. Men make zich geen illuzies. Iedere uitbreiding of verbetering van de kulturele autonomie, iedere wijziging aan de taalwetgeving in de omstreden materies wordt praktisch onmogelijk gemaakt. Het volstaat dat de helft van de waalse en franstalige parlementsleden er zich tegen verzetten. In cijfers omgezet betekent dit in de Kamer : 47 man op 212, die baas zijn van de situatie en ieder initiatief kunnen blokkeren. Dit geldt ook voor de oplossing van het probleem Brussel, voor de taalwetgeving en het daarin vastgelegde pariteitsbeginsel. En dit is ook weer bizonder belangrijk met het oog op de toekomst. In 1980 zullen twee derden van de inwoners van dit land Vlamingen zijn. Maar één derde Walen en franstaligen zullen het pariteitsbeginsel blijven inroepen. Zonder dat wij het kunnen wijzigen.

Er is daarnaast ook de alarm-bel : drie-vierden van de leden van één van beide taalgroepen kunnen de behandeling en de stemming van om het even welk wetsontwerp of wetsvoorstel (behoudens de begrotingen) lam leggen. Hoe dan ook betekent deze bepaling dat de vlaamse meerderheid, hoe groot deze ook zou zijn, machteloos gemaakt wordt, wat vanzelfsprekend juist dan zal gebeuren wanneer de Vlamingen eensgezind een essentieel vlaams belang verdedigen.

Men moet inzien dat wij gekonfronteerd worden met twee onverzoenlijke vizies op de toekomst van deze staat. De federalistische vizie en de unitaire vizie, maar dan een unitarisme waarin de nadelen van het federalisme gekoppeld worden aan de nadelen van het unitarisme, en aan de Vlamingen de voordelen van beide staatsvormen ontzegd worden. Een unitaire staat waarin ons het pariteitsbeginsel opgedrongen wordt en waarin onze meerderheid afgegrendeld wordt. Het is de slechtste oplossing die men kan uitdenken. Het is de oplossing van de waalse P.S.C., die als minderheidsgroep in Wallonië (er zetelen in de Kamer nog 14 waalse P.S.C.-ers, de heer Schijns, in feite duitstalige, inbegrepen) het federalisme vreest en zich vastklampt aan het unitarisme, maar dan een grondig vervalst unitarisme. Het is de waalse P.S.C., met de steun van Van den Boeynants, die de weg verspert naar een grondwetsherziening waaraan wij onze medewerking en onze steun zouden kunnen geven.

De konceptie waarvan de grendelprocedures een onderdeel vormen moeten wij bestrijden. Met alle middelen waarover wij beschikken. In het belang van het land, want deze konceptie is nefast en gaat regelrecht in tegen het streven naar meer autonomie. Daarom zijn ook vele Walen bepaald niet geestdriftig voor de grendels en zouden zij deze graag prijs geven in ruil voor meer effektieve autonomie.

Deze grendels zijn nefast. Wij hebben ze steeds bestreden, wij zullen ze blijven bestrijden. Kulturele autonomie komt er toch, zonder dat er de prijs moet voor betaald worden die de P.S.C. eist en die de vlaamse C.V.P. en vlaamse B.S.P. bereid zijn te betalen. Deze koehandel willen wij aan de kaak stellen.

Wij zouden evenwel erg naïef zijn indien wij ons door om het even wie zouden laten maneuvreren. Nadat de P.V.V. de beslissing genomen had, te weigeren aanwezig te zijn in openbare vergadering bij de behandeling van de grondwetsherziening, was het noodzakelijk dat de Volksunie de regering waarschuwde dat op haar niet moest gerekend worden om de regeringsplannen zonder meer te laten verwezenlijken.

Inderdaad zou de afwezigheid van de P.V.V. voor gevolg hebben dat de regeringspartijen op hun eentje de tweederde-meerderheid zouden bereiken en dank zij onze aanwezigheid, zonder enige toegeving, hun grendels er zouden doorhalen. Daarvoor laten wij ons niet misbruiken. Wij hebben de plicht tegenover onze kiezers de politieke macht die wij verwierven doeltreffend te gebruiken.

De regering, toen zij aantrad, heeft zich beroepen op de uitslag van de verkiezingen, op de wil van de openbare mening in dit land, om zich tot hoofddoel te stellen de oplossing van de gemeenschapsproblemen.

Het was zonder meer duidelijk dat deze oplossing moest gezocht worden in de richting van meer autonomie voor de gemeenschappen, afbouw van de unitaire en gecentralizeerde staatsvorm. Dat was het toch wat zowel de vlaamse C.V.P. als de B.S.P., even goed als de Volksunie, aan de kiezers beloofd hadden. Is het dan niet paradoksaal dat deze regering, dat vlaamse C.V.P. en B.S.P. de gevangenen zijn van de P.S.C. ?

Zeker, met de openlijke of verdoken steun van de onverbeterlijke unitaristen. Doch men bewijst het land geen dienst door een normale en door de grote meerderheid gewenste ontwikkeling af te remmen en te beletten.

Wanneer deze grondwetsherziening mislukt, niet door de schuld van de Volksunie, maar door de schuld van de P.S.C. en de unitaristen, zal eens te meer een kans verkeken zijn en zal de toestand er niet beter op worden. Wij verkiezen echter de toekomst niet definitief af te grendelen, maar open te houden voor het moment dat onvermijdelijk komt waarop de volkswil in Vlaanderen én in Wallonië het zal halen op bekrompen konservatisme en verstard staatsnationalisme.

mr. F. Van der Elst.

WIJ en gij

vlaams nationaal

ZUID-VLAANDEREN

Het artikel van C.D. « Zuid-Vlaanderen » in « WIJ » van 28 december kan ik volledig bijtreden.

Onlangs vroegen we in Boeschepe op weg naar de Zwarteberg aan een landbouwer « La route vers le Mont-Noire, s.v.p.». Als onverwacht antwoord kregen we « na de Zwartenberg altijd rechtedoor ». Of het aan het vlaams leeuwtje lag of niet dat de boer Vlaams tegen ons sprak, weten we niet ! In alle winkels in Boeschepe spraken de mensen westvlaams dialekt.

Wist u dat de franse douaniers ons de vraag stelden : « Niets aan te geven ? ».

Het heeft me dan ook verheugd, dat de Volksunie belangstelt in Frans-Vlaanderen.

A.F., Westouter.

AMNESTIE KORTRIJK

In vele dagbladen werd gewag gemaakt van de Amnestieaktie op kerstnacht die, spijts uitdrukkelijk verbod van de burgemeester, toch door vlaamsnationale jongeren in de Groeningestede werd doorgevoerd.

Eveneens werd vermeld dat vier personen werden aangehouden.

Maar wat niet in de pers verscheen, was de verontwaardiging waarmee vele gelovigen die de middernachtmis bijwoonden, de opgeroepen politieagenten in de kerk zagen verschijnen. Of is het toegelaten dat agenten in uniform zich de vrijheid mogen veroorloven, de nachtdienst met hun aanwezigheid te ontsieren ? En indien dit toch toegelaten werd, getuigt dit dan niet van onhoffelijkheid jegens de mensen die zich bewust voelen van de kerstvrede?

En sinds wanneer mogen agenten in burger iets uit de zakken halen van iemand die langs de straat wandelt ? In Kortrijk is dat blijkbaar volkomen normaal. De BOB was zelfs zo vriendelijk, de mantel van iemand te « helpen » open maken om het drukwerk uit zijn zakken te halen, niettegenstaande die persoon geen pamfletten aan het uitdelen was.

De kortrijkse burgemeester heeft getracht een stok in de wielen te steken. Er zal een nieuwe amnestie-aktie moeten op touw worden gezet ! De burgemeester heeft blijkbaar ook amnestie nodig...

K.C., H.

ZUID-AFRIKA

In antwoord op de lezersbrief van R.B. uit Hofstade, kan ik melden dat ook Zuidafrikaners kontakt zoeken met Vlamingen. Ondermeer kontakt vooral met studenten uit Vlaanderen die willen korresponderen over vlaams-nationale onderwerpen. Die studenten kunnen schrijven aan : D.P.A. Schutte, Die Afrikaanse Studentenbond, Buitenlandse Kontakte, Pleinstraat 206, Salamgebou, Stellenbosch, Republiek van Suid-Afrika.

H.D.R., St Amandsberg.

A.B.N.

In « WIJ » van 28 december gaat G.T. vinnig te keer tegen de onkunde van onze « folkloristische plastron-artiestjes, die zich in het A.B.N. gewoon niet vlot en zwierig kunnen uitleven ».

Dit geeft inderdaad een zielige indruk. Laat G.T. dit evenwel niet al te dramatisch opnemen. Die mensen (net als wij zelf) zijn kinderen van hun tijd en hebben wezenlijk aan deze onbehouwen spreekgewoonten geen schuld. Omdat een kind een verwaarloosde jeugd had, is het daarom niet rechtstreeks verantwoordelijk voor zijn inadekwate, asociale gedraging !

Als wij terugblikken op onze kinderjaren moeten wij erkennen, nooit een behoorlijke taal degelijk te hebben leren spreken. De korte stonden dat wij fatsoenlijk een vraag stelden aan de onderwijzer of onze les afdreunden in een betrekkelijk A.B.N., was dit dan nog maar een « intellektuele » taal. Maar de volle uitleving in algemeen beschaafd, onderling, werd ons op school nooit aanbevolen. Van daar het gekende spraakeuvel van het vlaamse volk !

Wij zullen ons in deze zin opzettelijke inspanning in globo moeten getroosten. Zonder deze nuchtere maatregel bevrijden wij ons nooit van dit ingeroest minderwaardigheidskompleks, dat de groei van ons volksbewustzijn in de weg staat.

Ten slotte gaat het hierbij niet om een politiek, ook niet om een zuiver taalkundig, maar wel om een volkspedagogisch kernvraagstuk van de vlaamsnationale beweging.

Mattray, Aalst.

ZUID-AFRIKA

Wat de apartheidspolitiek betreft : laten wij ons niet te vlug mengen in binnenlandse problemen en bedenken dat andere naties onder een andere naam hetzelfde doen en dat wijzelf ook niet altijd met propere handen staan. Eeuwenoude vooroordelen worden niet in één dag vernietigd. En als wij vinden het beter te kunnen doen, denk ik méér rezultaat te kunnen bekomen door onbevooroordeeld het zuidafrikaans standpunt daartegenover (ook bij hen zijn de standpunten niet onverdeeld !) te bestuderen en ja, waarom niet, hen in voorkomend geval ten gunste te beïnvloeden ?

R.B., Hofstade.

ZUID-AFRIKA

Mag ik als Noord-Nederlander, die van kindsbeen af de strijd der Vlamingen heb gevolgd en in woord en daad zowel voor als tijdens als na de tweede wereldoorlog de strijd der Vlamingen heb gesteund met alle beperkte menselijke vermogens, de heer D.B. uit Beersel uitdrukkelijk voorhouden dat zijn vizie op de zaak wonderwel overeenkomt met de vizie van hen, die in Noord-Nederland de ontvoogdingsstrijd der Vlamingen bezien als fascisterij ? De heer D.B. zou er goed aan doen in Noord-Nederland te gaan pleiten voor het recht der Vlamingen ; hij zou de kous op de kop krijgen van hen, die, net als hij, de gebeurtenissen in Sharpville schrijven op het conto der zuidafrikaanse regeerders. En dat terwijl een nuchtere beschouwing der zaak leert, dat wat in Sharpville is geschied niets anders is dan een reaktie op het optreden van inwoners van Zuid-Afrika die zich keerden tegen gekleurde politie-agenten. Toen negers werden aangevallen door medenegers, heeft de zuidafrikaanse overheid de orde hersteld.

Een vergelijking tussen Sharpville en Zwartberg is even zo als de vergelijking tussen eenvoudige ordehandhaving en staatsterreur.

W.B., Dordrecht.

ZUID-AFRIKA

Er bestaan geen redenen om beschaamd te zijn over onze verwantschap met het zuidafrikaanse volk, wel integendeel.

Er kan hier geen sprake zijn van kolonizatoren ; of kent D.B. niets van de geschiedenis ? Waar ergens in Afrika is de welstand van de negers zo groot dan juist in dit prachtig land. Het bewijs daarvan is hun massale inwijking naar Zuid-Afrika.

Naar mijn mening heeft ieder volk recht op kultuur- en taalvrijheid. De Bantoes moesten niet strijden zoals wij ; ze kregen hun eigen onderwijs, tot op het hoogste vlak, van de regering.

P.L., Aalst.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd

van de redaktie

Brussel, 23 januari 1969.

Betr.: abonnementshernieuwingen.

De jongste dagen worden we met briefkaarten, brieven en ook telefoontjes overstelpt. Het gaat om lezers die verbaasd, verontrust of zelfs verontwaardigd zijn, omdat ze "WIJ" niet meer ontvangen. Behalve de minder talrijke gevallen van het even jaarlijks verschijnsel van vergissing in het verzenden blijkt bij nader onderzoek dat vele van deze abonnees verzuimden hun abonnementsgeld te betalen. Het is normaal dat een niet hernieuwd abonnement na de jaarwisseling of na het verstrijken van het abonnement niet meer doorloopt.

Dit is veelal te wijten aan afwezigheid van de betrokkenen wanneer de postbode de hernieuwing kwam aanbieden. Of wanneer onze wervers aanbelden. Ook gebeurt het dat huisgenoten niet verwittigd werden en dat het abonnementsgeld dus niet klaar lag. Het staat in ieder geval vast dat het bij het overgroot gedeelte van deze mensen nooit de bedoeling is geweest, er met een abonnement op "WIJ" mee op te houden. Wel integendeel en dat verheugt ons.

Mogen we daarom de arrondissementen en de afdelingen dringend vragen, werk te maken van de hernieuwingen die om reden van afwezigheid of vergetelheid nog niet konden geboekt worden. Dat is in de eerste plaats een vorm van service vanwege partij en blad aan onze abonnees en ten tweede: hoe hoger ook het aantal hernieuwingen des te schitterender zal de totale abonnementenslag 1969 zijn. Voor deze bijkomende en bij voorbaat van sukses verzekerde inspanning onze oprechte dank. Wij

NATIONALE LOTERIJ

EEN SUPERHOOG LOT VAN
TIEN MILJOEN

1 lot	van	2.000.000 fr.
1 lot	van	1.000.000 fr.
2 loten	van	500.000 fr.
6 loten	van	200.000 fr.
24 loten	van	100.000 fr.
120 loten	van	50.000 fr.
120 loten	van	20.000 fr.
600 loten	van	10.000 fr.
600 loten	van	5.000 fr.
1.200 loten	van	2.000 fr.
2.400 loten	van	1.000 fr.
12.000 loten	van	600 fr.
60.000 loten	van	400 fr.

+ 50 troostloten van 20.000 fr.

2de TRANCHE

Trekking op 3 februari

IN HET TOTAAL 72 MILJOEN fr. 77.125 LOTEN HET BILJET : 200 fr. HET TIENDE : 22 fr.

ETN JEURISSEN WEET ALLES VAN TEMPERATUREN

KOELTOGEN
KOELKAMERS
DIEPVRIEZERS

BROWN BOVERI

DIEPVRIESTUNNELS
KAMIONKOELING
WINKELINRICHTINGEN

o.a. VOOR SUPERMARKTEN, INDUSTRIE EN VOEDINGSNIJVERHEID

ETN JEURISSEN PVBA De Winterstraat 24
Borgerhout/Antwerpen Tel.: (03) 36.11.35-36.59.31

DEPANNAGEDIENST ALLER MERKEN

● WOORDEN ZIJN GEEN OORDEN

b. r. t. en ideologie

(red.) De heer Van den Bussche, direkteur-generaal van de B.R.T., heeft de jongste dagen in een deel van de pers een aantal lovende kommentaren mogen lezen op een onlangs door hem gehouden toespraak. Hij had inderdaad een aantal dingen gezegd die nodig eens moesten uitgesproken worden. Wat hij vooropstelde inzake het afbreken van heilige huisjes en het doorboren van taboes, kan geen enkel zinnig mens tegenspreken : wie werkelijk nieuwe paden wil bewandelen, moet nog wat anders doen dan alleen maar de wegwijzers-van-het-ogenblik volgen. De vergelijking die hij maakte tussen de wijze waarop Hochhuth's « Stellvertreter » en « Churchill » werden onthaald, was een flinke tik op de kop van een overmaatse nagel.

Spijtig genoeg is zo'n fraaie verklaring een fraaie slag in het water. Want onder het voorwendsel — als we het goed verstaan — dat het afbreken van taboes een eenzijdige aangelegenheid is geworden, valt in de B.R.T. ieder « onvertogen woord » onder de valbijl van de openlijke of de bedekte censuur, de zelfcensuur of die « met zachte druk ». Fraaie woorden die nooit gevolgd worden door kloeke daden, maken van de B.R.T. steeds meer een provincialistisch gevalletje, waarin kreativiteit en durf zeldzame eigenschappen zijn. Het opperste gebod wordt een schijn van heiligheid

De heer Van den Bussche legt de jongste tijd trouwens veel verklaringen af. En hij is daarbij niet altijd even gelukkig geïnspireerd. Zo lazen we in het leuvense studentenblad « Ons Leven » een interview, waarin de direkteur-generaal onder meer een aantal vragen beantwoordt betreffende het gastprogramma « De vlaams-nationale gedachte » :

Vraag : « Wat met de partikratie in de Raad van Beheer, de overmacht van de traditionele partijen ? Door de onevenwichtige samenstelling van de Raad van Beheer zouden onkonventionele standpunten weinig of niet aan bod komen ».

Antwoord : « Inderdaad, maar geen enkele struktuur is volmaakt. Na de oorlog werden 10 van de 16 leden van de Raad van Beheer voor onbepaalde tijd door de regering aangeduid. Is dit dan beter dan nu, waar 8 van de 10 leden gekozen worden door het parlement ?... maar daarin spelen natuurlijk de politieke partijen. De ideologische minderheden hebben ook hun kans. Het Humanistisch Verbond is toch niet altijd zo konventioneel. En de vier partijen beschikken nu alle over dezelfde zendtijd ».

Vraag : « De vlaams-nationale gedachte is toch van het scherm gebannen ? »

Antwoord : « Inderdaad, dat was een beslissing van de Raad van Beheer ».

Vraag : « Omdat het geen ideologie is ? »

Antwoord : « Dat was het argument ».

Vraag : « Is volgens u het vlaamsnationalisme een ideologie ? Maakt u een onderscheid met een levensopvatting ? »

Antwoord : « Is er een onderscheid ? »

Vraag : « Stellen wij dat een ideologie onmiddellijk verwijst naar een partij en een levensopvatting, bijvoorbeeld sociaal-demokratisch, liberaal, kommunistisch en ook... vlaams nationaal ».

Antwoord : « Nationalisme is inderdaad een levensopvatting, en die kan niet het monopolie van een partij zijn ».

Eigenlijk is aan dit vrij verward vraag- en antwoordenspel weinig kommentaar vast te knopen. Behoudens dan toch dit : nadat de direkteur-generaal als ambtenaar wijselijk de beslissing voor het verbannen van de Vlaamsnationale gedachte naar de Beheerraad schuift, komt hij uiteindelijk toch zélf op het glibberig pad van de ideologie terecht. En met weinig elegantie schuift hij al onmiddellijk uit.

Nationalisme niet, maar katolicisme en socialisme en liberalisme wél mogen het monopolie van één partij zijn. Dat zal de talloze katolieken die anders dan C.V.P. stemmen sterk bevreemden. En de drie-vier partijen die de B.S.P. de socialistische koek bestrijden, zullen aardig tegen het monopolie zitten aankijken. Terwijl de zeer linkse burgers uit de V.S., die traditioneel « liberalen » worden genoemd, met een tikkeltje verbazing zouden vernemen dat ze geestelijk verwant zijn met de monopoliehouders van het liberalisme in België.

De Volksunie heeft nooit eender welke « monopolie » opgeëist. Ze eist alleen maar, dat er een eerlijke verdeling van de zendtijd tussen de strekkingen zou zijn. Zonder foefjes en ideologische karpersprongen.

Deze eis zal de Volksunie over kort de kracht van een daad bijzetten ! A bon entendeur, salut...

● UIT DE OUDE EN DE NIEUWE DOOS (1)

sportoorlog vroeger en nu

(m.v.d.b.) Indien we de franstalige bladen moeten geloven, dan is er weer een nieuw gemeenschapskonflikt losgebarsten en wel op het gebied van de sport. Stel u voor dat de minister van Nederlandse Kultuur, de heer Van Mechelen, via een rondschrijven heeft medegedeeld dat voortaan de administratie van de sport zal gesplitst worden volgens de taalgemeenschappen. De « Libre Belgique » schrijft dat het splitsingsbesluit belachelijk schandalig is, omdat in de belgische sportmiddens steeds de beste verstandhouding heeft geheerst ! En Jacques Lecoq, van « Les Sports », die in kwade trouw niet wil onderdoen voor de « Libre » maakt daarvan dat « het niet de administratie van de sport, maar wel de sport zelf is die gesplitst wordt ». Wat toch lang niet hetzelfde is !

Wij zullen hier niet in technische bijzonderheden treden : de dagbladen hebben die voldoende uit de doeken gedaan. Wij willen hier echter meer bepaald de abnormale toestanden op de achtergrond belichten, die de splitsing volkomen wettigen.

De grote woede van al die schuimbekkende franstalige joernalisten is dat zij aanvoelen, dat eindelijk (en veel te laat !) voor goed een einde gaat gemaakt worden aan de hegemonie van het Frans en van de franstaligen in de zogezegde « nationale » belgische sportbonden en in een overkoepelend orgaan, met name het Belgisch Olimpisch Komitee (B.O.C.).

En dan wordt er nog maar eens de idiote dooddoener bijgesleurd : de sport moet niet vlaams of frans zijn, maar wel nationaal ! Dommer kan het natuurlijk niet : de sport op zichzelf heeft geen taal; de sport spreekt met kampioenschappen en rekords, en deze laatste worden uitgedrukt in tijden en afstanden. Wat de frankofonen echter bedoelen is wel, dat zij niet uit hun bevoorrechte leidende pozities willen verdreven worden; het heeft altijd zo goed gegaan, zolang zij de baas waren, natuurlijk !

De « Libre » schrijft : « Indien er in België een gebied bestaat waar men spot met de taalkwestie, dan is het wel dat van de sport ». Inderdaad, en dat weten wij uit eigen ervaring maar al te goed. Een voorbeeld maar om dit duidelijk te maken. Tientallen jaren heeft de vlaamsonkundige Hermes de plak gezwaaid in de Belgische Atletiekbond (B.A.B.), waar tot vóór ons ingrijpen de Algemene Jaarvergaderingen uitsluitend in het Frans verliepen, met uitsluitend franse dokumenten ook voor de verenigingen uit het vlaamse land, die nochtans de meerderheid vormden. Diezelfde B.A.B. bestond al vijftig jaar, toen op ons voorstel eindelijk gezorgd werd voor een nederlandse tekst van de Statuten en Sportreglementen ! En toch durfde de heer Hermes op 5 oktober 1940 in een vraaggesprek met « Le Nouveau Journal » nog beweren dat « de Bond geen enkel verwijt trof, en dat de vlaamse klubs volkomen tevreden waren ».

En in de andere « nationale » sportbonden was het al niet veel beter, wanneer men bedenkt dat enkele daarvan nu nog geplaagd zitten met franséétalige voorzitters, zoals bv. de Biljartbond, waar voorzitter Troffaes onlangs nog misprijzend kon verklaren niet naar de kampioenschappen te Geel te willen gaan, omdat die gemeente een nest van flaminganten is. En de tijd is nog niet zolang voorbij dat de ééntalige Waal Hermes op het banket na de voetbalwedstrijd België-Frankrijk op patetissche wijze de « broederbanden die de beide volken verenigen » kon verheerlijken.

● UIT DE OUDE EN DE NIEUWE DOOS (2)

de gebroken pen

(m.v.d.b.) Wij geven grif toe dat ook op taalgebied in de nationale sportfederaties een en ander ten goede is gewijzigd, maar dit mag ons niet doen ver-

(vervolg op blz. 4)

beroepsHALVE bekeken

KORTE PAUZE

Het overlijden van vice-premier Merlot heeft een korte pauze doen ontstaan in het politiek bedrijf, dat hoofdzakelijk bestond in het innemen van standpunten door de « vleugels » der « grote » partijen of het aankondigen daarvan met betrekking tot de voorgenomen grondwetsherziening. Het tweede bestanddeel van dit bedrijf was het schelden op de oppozitie omdat deze besloot, de grondwetsaanpassing te boykotten.

Wat schuif nummer één betreft: de P.S.C. zet een grote mond op en wenst bijkomende waarborgen in verband met de overheveling van Leuven-Frans, en een speciaal statuut voor de Voer. De 14 wensen het onderste uit de kan, met dien verstande dat de luxemburgse broeders toch met een soort eigen federalistisch getint voorstel uitpakten, hetgeen dan weer de zoveelste verdeeldheid in de verdeeldheid van het «regeringsblok» kan worden. De vlaamse C.V.P. vluchtte in geteoretiseer over de toekomst, waarin voor de zoveelste keer éénoog in het land der blinden koning is en het hoge woord voerde door te zwammen over « vaag nationalisme dat de progressiviteit van een grote partij in de weg staat »... Konkreet, wat haar houding tegenover de antidemokratische grendels betreft, heeft ze nog steeds niets te vertellen. Het « schild en zwaard » van Vlaanderen zal weer opgetild worden als de strijd al volop gevoerd wordt. Door de Volksunie natuurlijk.

Het tweede schuifje betreft de verontwaardiging en de krokodilletranen van de C.V.P. en de B.S.P. over het wangedrag der politieke vrienden uit de Napelsstraat (P.V.V.).

Ook de Libre en Vanden Boeynants betreurden de misstap van Omer, hun geestesverwant in het neo-konservatisme. Maar hun kritiek richt zich dan toch in de eerste plaats tot de regering tot wie het verwijt gericht wordt, het gesprek met de P.V.V. inzake grondwetsherziening (en staatshervorming) andermaal geweigerd te hebben. Het is er beiden om te doen, een « veilige en betrouwbare meerderheid » rond de grondwetsherziening tot stand te brengen, waar ze als de pest het belang vrezen, dat de andere oppozitiepartijen als vanzelf verkrijgen in de huidige konstellatie, ontstaan door de breuk tussen de traditionele partijen. Inmiddels poogt de P.V.V. zich van het door haar geestesverwanten kompromitterend geacht gezelschap der andere oppozitiepartijen te distanciëren, met onder andere een F.D.F. dat mits bepaalde voorwaarden toch aan het debat over de grondwet zou deelnemen...

ZEVENJARENPLAN

Het studiecentrum van de C.V.P. heeft tans op zijn beurt stelling genomen in de havenkwestie. Het gaat om een zevenjarenplan dat een globale investering van 21 miljard voorziet, te verdelen over drie havens a rato van 13,5 miljard voor Antwerpen, 2,75 miljard voor Gent en 4 miljard voor Zeebrugge. 750 miljoen zouden voor de drie havens samen geïnvesteerd worden.

Sinds de herrie om de oliebevoorrading en de projekten die sindsdien met betrekking tot Zeebrugge het licht zagen stelt men vast, dat in hogere kringen Zeebrugge in de rangorde van de vlaamse havens naar de tweede pozitie is opgeschoven. Dit zevenjarenplan is daarvan een konkrete illustratie. In feite beschouwt de CEPESS (Centrum voor Politieke, Ekonomische en Sociale Studies) de havens als een geheel, welk standpunt al veel vroeger door de Volksunie werd ingenomen. Toch blijkt de aarzeling nog groot, om volmondig achter grootse plannen als bij voorbeeld Zeestad te gaan staan, dat op het met de bekendmaking van dit zevenjarenplan gepaard gaande kolloquium stevig gedokumenteerde verdedigers naar het woord deed grijpen. Als pertinente opmerking mag gelden dat, vermits onze buren allerlei plannen instuderen tot het uitbouwen van superhavens, het van onze kant verkeerd zou zijn dit niet te doen, des te meer daar we over uitstekende mogelijkheden beschikken. Het is de eeuwige « belgische drempelvrees » die zowel een globale als gedurfde aanpak tot op heden belet.

Dit laatste bleek duidelijk uit het kolloquium zelf, waar de Westvlamingen rezoluut tot de aanval overgingen en de ontwerpers van het plan verweten, Antwerpen nog te veel naar de ogen te zien. Terwijl Oost-Vlaanderen bij monde van schepen Vanden Daele het met Antwerpen op een akkoordje poogde te gooien door de urgentie te vragen voor het kanaal van Ossenisse, wisseloplossing (volgens Gent) van het Baalhoekkanaal. De sluis te Terneuzen (60.000 ton) is volgens Gent (overigens tevreden over de snelle stijging van de scheepvaart sinds de ingebruikneming van de sluis) reeds voorbijgestreeft. Antwerpens vertegenwoordiger Delwaide bleef echter doof voor deze argumentatie, terwijl minister De Saeger verkoos het verder verloop van het debat niet langer te blijven volgen : de zoveelste vlucht van de Mechelaar in het havendebat.

ONDERWIJSHERVORMING

De onderwijshervorming kwam ook nog even in de belangstelling door het memorandum van de konfederatie der oudervereniging. Het schoolpakt werd in 1958 afgesloten voor 12 jaar en moet dus in 1970 hernieuwd worden. Het memorandum bepleit in feite een soort depolitizering van het onderwijs niet alleen met het oog op een vrijere keuze doch eveneens in verband met de steeds dringender wordende onderwijshervorming, waarop zeer onlangs door de Bond der Grote en Jonge Gezinnen werd aangedrongen. In dit verband is het ook duidelijk dat indien men toch een verruiming van de gesprekskring zou aanvaarden de politieke partijen niet mogen beperkt blijven tot de drie traditionele doch dat ook de steeds groeiende andere partijen tot het debat moeten worden toegelaten.

(vervolg van blz. 3.)

geten dat de nationale sportbonden in het verleden — en in zekere zin nu nog — een van de sterkste en gevaarlijkste faktoren van verfransing in Vlaanderen zijn geweest. Het is ongelooflijk, welke plaats de sport in de hedendaagse maatschappij inneemt. En in de nationale sportbonden die, spijt hun oppervlakkige tweetaligheid, in wezen alle op franse leest zijn geschoeid, hebben de frankofone Brusselaars de touwtjes strak in handen gehouden.

Ten bewijze van de « goede geest van verstandhouding » waarover men in de franstalige bladen steeds de mond vol heeft, en tevens als curiosum, vatten wij hier nu een verslag samen van de door de B.A.B. op 30 september 1944 op touw gezette plechtigheid ter ere van prins de Ligne, de opvolger van graaf de Baillet-Latour als voorzitter van het B.O.C. (dat tijdens de oorlog een rouwtelegram stuurde bij het overlijden van de duitse Reichssportführer Von Tschammer und Osten) en van de heer Van de Meulebroeck, de burgemeester van Brussel, volgens Hermes « de verpersoonlijking van het burgerlijk verzet » (de burgemeester die op zijn aanplakbrief van 7 juni 1940 de « bevolking verzocht met alle middelen te beletten dat nog sabotage werd gepleegd » en die de daders daarvan « misdadigers noemde, die meer onze vijanden waren dan die van de Bezettende Overheid » !) In zijn toespraak schetste de heer Hermes de strijd van zijn B.A.B. tegen de flamingantische drijverijen, terwijl na een paar andere toespraken ook de burgemeester een uiteenzetting gaf van zijn moeilijkheden met de bezetter. Zie, dat was nu nog een hartverheffende plechtigheid, waarop de frankofone kopstukken wedijverden in onderlinge patriottische bewieroking, maar waarop natuurlijk geen enkel woord Nederlands werd gesproken. Denk eens aan, in zulk milieu Nederlands spreken ! Voor die hoge pieten was dat trouwens te min, zoniet totaal onmogelijk, en de enkele vlaamse platbroeken die daar geduld werden, stonden er natuurlijk bij voor Piet Snot.

Zó was de geest in de B.A.B. en in al de andere nationale sportbonden, waar de Vlamingen enkel goed genoeg waren — en nog zijn — om het gros te leveren van de ware sportbeoefenaars, over wier rug Walen, brusselse frankofonen en franskiljons uit Vlaanderen omhoog kropen om terecht te komen in het B.O.C., waar het Nederlands evenmin tot zijn recht kwam. Zonder te spreken van het schandaal van de franséétalige plechtigheden bij de uitreiking van de « Trofee van de Sportverdienste » en van de « Ereprijzen » aan vlaamse laureaten.

Er is al veel veranderd in de sportfederaties, maar er blijft nog heel wat te doen over om die Augiasstallen volledig uit te mesten. Dit verklaart overduidelijk waarom de franstalige pers met zulke razernij haar giftige pijlen afschiet op de splitsingsplannen.

In « Les Sports » van 13 januari jl. besluit Jacques Lecoq zijn artikel met de insinuerende opmerking : « De Volksunie gromt. Met het puntje van zijn neus heeft een minister van de Koning het spoor van de Volksunie geroken ! » De heer Lecoq wil geestig doen, maar dat lukt hem niet altijd, vooral niet waar hij in verband met de zozeer aangevochten splitsing schrijft : « Wat kunnen de ambtenaren doen, wier inktpot op vlaamse grond staat, maar wier pen op frans gebied ligt ? » Een moeilijke vraag, inderdaad, maar teruggrijpend naar een niet al te ver verwijderd verleden zouden wij in zijn plaats kunnen antwoorden : ze kunnen nog altijd hun pen breken, zoals tijdens de duitse bezetting heel veel joernalisten hebben gedaan, behalve die van « Les Sports », Jacques Lecoq incluis !

● EEN STINKENDE ETTERBUIL

het schandaal van de sabena

(Aco) De toelichting bij het wetsvoorstel van C.V.P.-senator Van de Kerckhove inzake een nieuw wettelijk statuut van de Sabena is een ware afstraffing van deze belgische luchtvaartmaatschappij.

Wie dinsdag en woensdag in het parlement getuige was van de indiening van Van de Kerckhove's tekst « houdende wijziging van de statuten van de Sabena », zal allicht bij zichzelf de vraag hebben gesteld hoe het mogelijk is dat Sabena's wanbeleid zoveel jaren kon worden voortgezet zonder dat de meerderheidspartijen ingrepen.

De wet van 1923 had aan Sabena een monopolie inzake luchtvaart verleend waarvan die maatschappij niets, maar dan ook werkelijk niets terecht heeft gebracht. De verliezen hebben zich van jaar tot jaar opgestapeld tot een astronomische hoogte. De overheid kon dit niet beletten (!) en was veroordeeld tot de rol van machteloze geldschieter : elk jaar werden de bedrijfsverliezen onder vorm van subsidies aan de maatschappij uitgekeerd.

We willen ons hier niet nader inlaten met Van de Kerchkove's tekst, en geen verklaring zoeken voor de raadselachtige traagheid waarmee terzake werd opgetreden. Naar het schijnt wil ook de nieuwe voorzittter van de raad van beheer van Sabena, oud-premier Van Houtte, zijn bijdrage leveren tot het reinigen van deze reusachtige brusselse augias-stal. Bij Sabena heeft een kern fatsoenlijke en bekwame personeelsleden in de verscheidene diensten jarenlang machteloos moeten toezien, hoe de maatschappij in de letterlijke zin werd leeggeplunderd door een kliek verwaten franssprekende ploetokraten en door de lakeien van die kliek.

We hopen dat het dossier van bepaalde topfiguren van Sabena zal worden bovengehaald. De gemeenschap heeft miljarden opgebracht om de verliezen goed te maken, die voortvloeiden uit de fratsen van deze heertjes. Ze heeft het recht dat hierover klaarheid geschapen wordt.

Men zou eindelijk de sluier moeten oplichten die sedert jaren de geheimzinnige transakties verbergt welke de Sabena afsloot met enkele bevoordeligde ondernemingen die Sabena-vliegtuigen charterden en opdrachten kregen waaraan blijkbaar veel geld kon verdiend worden. Ondertussen sukkelde Sabena zelf van de ene financiële ramp naar de andere.

Indien bepaalde beheerders en direkteurs Sabena hadden laten genieten van de vindingrijkheid die zij aan de dag legden ten dienste van die andere maatschappijen, dan had Sabena een van de meest bloeiende maatschappijen ter wereld moeten zijn.

De Sabena is een stinkende etterbuil in de belgische politiek. Er moet eindelijk een komaf mee gemaakt worden. En dan dienen tevens de franskiljonse bloedzuigers aan de deur gezet. Nu dadelijk ! Uitstel zou noodlottig zijn voor heel ons volk.

de grendels in cijfers

In de Kamer zetelen 119 nederlandstaligen en 93 franstaligen.

Volgens de grendelgrondwet van de C.V.P.-B.S.P. zullen 47 van die franstaligen de (meerderheid van 93) elke wijziging van de taalwetten kunnen tegenhouden zo hen dit belieft.

Wat de Vlamingen, alleen of samen met de overige franstaligen, ook mogen zeggen en doen : 47 franstaligen kunnen verhinderen wat de overige 119 of 165 willen.

In de Senaat is de verhouding ongeveer dezelfde : er zetelen 100 nederlandstaligen tegen 79 franstaligen. Veertig franstaligen houden dus de touwtjes in handen. Dat voor wat de eerste grendel betreft.

De tweede grendel geeft drie-vierden van de franstaligen — hetzij in de Kamer 70 op 212 parlementsleden en in de Senaat 60 op 179 — de macht om iedere wet, op praktisch elk gebied, onmogelijk te maken.

Dat is de demokratie van de grendels !

een plek ijzel

Er is de menselijke kant van het overlijden van Joseph-Jean Merlot. Aan je einde komen, omwille van een plek ijzel op een winterse ochtend, op het ogenblik dat je aan de top staat is natuurlijk een tragisch lot. Indien de Wetstraat aan Merlot dan al geen geniaal politieker verliest, er verdwijnt een joviaal-rondborstige Luikenaar die de gave had, door een onbehouwen-beminnelijk optreden steeds weer zijn vele fouten en tekorten te doen vergeten.

Er is de politieke kant. Voor het waals socialisme — dat een schreeuwend tekort heeft aan figuren van enig formaat — is de dood van Merlot een ramp. De luikse voorman teerde op de grote faam die zijn vader had nagelaten, had een sterke elektorale bazis te Seraing en speelde de niet gemakkelijke krachttoer klaar om zich te handhaven tussen de nogal eens uiteenstrevende opvattingen van de officiële P.S.B. en de linkse wallinganten. Hoe gek het ook klinkt : door het feit dat hij eeuwig ministrabel was, werd Merlot zowaar een faktor van stabiliteit in het luikse hanekot. Hij had weinig ruimte om te maneuvreren ; in zijn rug porden de heetgebakerde Luikenaars hem steeds weer tot de breuk met Brussel. In 1962 heeft hij die aansporingen moeten volgen en verzaakte hij, omwille van de Voer, aan zijn portefeuille. In het politieke pokerspel was Merlot echter een sterke kaart gebleven en « le gouvernement Merlot-De Saeger » gold een paar jaar lang als dé oplossing, het laatste station van het unitarisme vooraleer de sporen verdubbeld zouden worden.

Het ongeval, zonder dodelijke afloop, was een pluspunt voor de regering. De dood van de vice-premier is echter een zware slag voor Eyskens.

Enkele dagen lang heeft het er naar uitgezien, alsof Merlot slechts tijdelijk onbeschikbaar zou zijn. Dat was voor de regering geen slechte zaak. Want vlak voor zijn ongeval was Merlot het voorwerp geweest van zeer zware druk in verband met Allegheny-Longdoz en de kredieten aan de staalnijverheid. Het zag er naar uit dat de Luikenaars streefden naar een heruitgave van het ontslag van 1962 : Merlot werd beschouwd als de achillespees van de regering, als de man op wie waalse chantage het meest vat had. Er moet worden erkend dat de vice-premier terugbeet en de Luikenaars een aantal hartige dingen zegde. De vraag blijft echter, hoe lang hij dat zou hebben kunnen volhouden. Zo kwam het ongeval eigenlijk als een politieke meevaller : zolang Merlot in het hospitaal buiten gevecht lag, was hij immuun tegen de luikse chantage en hield hij op een weke plek in de regeringsploeg te zijn.

Nu hij gestorven is, liggen de zaken anders. Eyskens had tot nog toe aan Merlot — zowel omwille van diens kwaliteiten als omwille van de verhoudingen in Wallonië en in de B.S.P. — een uitstekende vice. Het definitief verdwijnen van de Luikenaar is een verzwakking voor de toch al zo wankele B.S.P.-C.V.P.-ploeg.

De plaats die door Merlot te Luik en in de Wetstraat opengelaten wordt : een plek ijzel, waarop verdere ongevallen niet uitgesloten zijn.

dio Genes.

● EEN HANDJEVOL P.S.C.-ERS

de erfenis van de "nieuwe stijl"

(Aco) Indien een propagandist van de Volksunie tijdens de kieskampanje had durven voorspellen, dat de belgische staatsschuld op het einde van 1968 zou aangegroeid zijn met meer dan 41 miljard fr en het verbijsterende totaal van 570,3 miljard zou bereiken op 31 december, dan was die brave militant onmiddellijk tot zwijgen gebracht.

De eerste-minister, de vice-premier, ministers en financiële autoriteiten van de drie « traditionele » partijen zouden « bewezen » hebben dat het hier je reinste demogogie betrof. Die astronomisch aangroeiende Rijksschuld zou alleen bestaan hebben in de troebele verbeelding van een oppozitiepartijtje, dat niet meer wist van welk hout pijlen te maken.

Want België werd geregeerd door politiek en financiële genieën die Europa ons benijdt. Premier Pol Van den Boeynants en vice-premier Willy Declercq, alsmede een hele kohorte andere geniale en toegewijde, wijze en onbaatzuchtige mannen overvielen ons met statistieken, waaruit moest blijken dat de overheidsfinanciën er nog nooit zo goed hadden voorgestaan als toen. Hun beleid was een sukses over heel de lijn; de grootste weldaad die voor dit land kon weggelegd zijn, was nog in lengte van jaren te worden geregeerd door zulke bekwame en onvervangbare ploeg.

Daaraan hebben we gedacht toen deze week de diensten van het ministerie van Financiën de dorre dokumenten in omloop brachten, waaruit bleek dat de Volksunie-militant het tóch bij het rechte einde had toen hij betoogde dat in dit land het geld door vensters en deuren wordt buitengegooid. Ook al kon die vlijtige knaap op dat ogenblik niet zeggen, met hoeveel miljard frank de minister van Financiën zich misrekend had toen hij de ontvangsten van de met het zegel gelijk gestelde taksen raamde.

Terloops gezegd : blijkens dat zelfde prozaïsche officiële dokument bleven de belastingontvangsten in 1968 meer dan één miljard frank onder de ramingen. De invoerrechten brachten 82 miljoen fr minder op dan de financiële genieën, die de staatsbegroting opgesteld hebben, verwacht hadden. En wat die met het zegel gelijkgestelde taksen betreft : daar bedraagt de misrekening zo maar eventjes anderhalf miljard frank.

Elke inwoner van dit land, hij zij Vlaming of Waal, is belast met een schuld van 60.000 fr per kop. Met die schuld komen onze bloeikes van kinderen ter wereld; nederlands- of franstalige grijsaards dalen er mee in het graf. Over enkele jaren zal die last nog veel zwaarder wegen, want één element van onze volkshuishouding is beslist in volle expansie : de Rijksschuld.

Men neme ons deze sarkastische beschouwingen niet kwalijk. Als we denken aan de zegefanfares van Van den Boeynants en zijn ploegmaten, kùnnen we niet anders dan bitter worden...

Wij nazijn

vlaams nationaal

V.U. EN P.V.V.

De regeringspartijen schreeuwen moord en brand over het « monsterakkoord » tussen V.U. en P.V.V.

Ze verzwijgen daarbij zorgvuldig dat de V.U. haar houding bepaald heeft in de eerste plaats om een principiële reden : de grendel. En dat de P.V.V.-dreiging niets met principes te maken heeft, maar wél met het ongenoegen van de « afgewezen minnares ». En dat in de C.V.P. steeds opnieuw getracht wordt — ook vandaag nog — met die minnares onder één deken te kruipen.

C.V.P. en B.S.P. beperken er zich toe, te huilebalken over het zogenaamd V.U.-P.V.V.-bondgenootschap.

We zouden kunnen antwoorden dat de kommunisten verklaard hebben, in ieder geval wél in het parlement te zullen blijven en dat er dus een monsterakkoord is tussen de regering en de handlangers van het Kremlin.

We begeven ons echter niet op het terrein van de kafeepraat; dergelijke «argumenten» laten we aan wie er om verlegen zitten.

Enkele dagen geleden te St Niklaas, de « Nacht van Europa », het V.U.-bal dat het trefpunt is geworden van alle waaslandse vlaamsgezinden.

DE SAEGER EN E-10

De Saeger heeft eindelijk dan toch laten weten, dat het tracé van de E-10 door het Peerdsbos zal worden gewijzigd. Of het nieuwe tracé aanvaardbaar is, weten we nog niet; met de gegevens waarover we tans beschikken, is dat nog niet uit te maken.

In ieder geval is De Saeger op zijn halsstarrige houding moeten terugkomen. Hij heeft zich blijkbaar vergist nopens de ernst en de omvang van de protestaktie; de aangekondigde « marsj op Mechelen » zal wel de deur dicht gedaan hebben.

Niet alleen voor het Peerdsbos kan deze late omzwaai heilzaam zijn; een karakter als dat van De Saeger heeft het hoog nodig, af en toe eens gekonfronteerd te worden met een onverzettelijk njet van de « onderdanen ».

Alhoewel : veranderen zal de man op zijn leeftijd tóch niet meer...

ALTIJD VOOR DEZELFDEN

In opdracht van de regering werkt een duitse studiegroep momenteel aan een groots plan voor de ontwikkeling van de streek van Luik. Aan de miljardendans die binnenkort zal inzetten, in de eerste plaats ten bate van de luikse metaalindustrie, wordt een wetenschappelijk vernisje en een neutraal tintje gegeven : buitenlanders doen het studiewerk.

De centen zullen wel geleverd worden door de binnenlanders, in hoofdzaak door de Vlamingen.

ALLES EN NOG WAT

Het handjevol waalse P.S.C.-ers speelt lustig zijn chantagespelletje verder. Waarom ook niet, nadat gebleken is dat de vlaamse C.V.P. zich laat chanteren dat het een lust is ?

De lieve waalse partijgenoten eisen niet alleen de grendels; ze willen tegen Pasen absolute zekerheid, zoniet zullen ze de regering doen vallen. Over het lot van de vlaamse gemeenschap te Brussel willen ze alleen praten, wanneer de Voer uit Limburg weggerukt wordt. Ze staan er daarenboven op dat de financiële waarborgen voor de verhuis van Leuven-Frans in de grondwet worden ingeschreven !

De maan vragen ze inderdaad — voorlopig — nog niet. Maar misschien komt dat nog wel, als ze de rest allemaal gekregen hebben.

En dat stelletje — een pietluttige minderheid in Wallonië én in de C.V.P. — dikteert de wet aan de (nog altijd) talrijkste politieke groep, de vlaamse C.V.P. !

Als er nog een bewijs voor de slechte oneindigheid van het unitarisme nodig was : dit is het.

V.U. OP HET SCHERM

Volgende week donderdag, 30 januari, komt te 19.30 u. de maandelijkse tv-rubriek op het scherm. Zoals onze lezers weten, had de V.U. voor deze uitzending een uitnodiging voor een debat over de grondwetsherziening en de grendels aan de overige partijen laten geworden. Behalve de K.P. bleek echter niemand bereid, er op in te gaan...

Het wordt dus een normale uitzending, spijtig genoeg zonder debat.

DE STREEFNORM KOMT IN HET ZICHT

Ware het niet dat we reeds sinds weken over goede rezultaten beschikken, we zouden zeggen dat de abonnementenslag nu eindelijk op dreef is. Het bevredigend tempo van de voorbije maand december is sinds 1 januari geëvolueerd naar een hoog tempo : iedere dag brengt de post tans stapels nieuwe abonnementen binnen op ons sekretariaat. In een aantal arrondissementen is de streefnorm dan ook binnen het bereik gekomen van nog een paar weken overdroten aktie. En in het arrondissement Oudenaarde is men bijna zover dat de arrondissementele norm met 200 % zal worden overschreden.

DE ABONNEMENTENSLAG

Laat ons alvast beginnen, een aantal nieuwe afdelingen welkom te heten in de lijst van de verdienstelijken : Beerse, Brugge Ekeren, Kapellen, Kessel-Lo, Koningshooikt, Kraainem, Niel, Oudenaarde, St Amandsberg, St Katelijne-Waver, St Maria-Horebeke, Stene, Veurne en Wijnegem.

We geven graag nog eens het lijstje van de afdelingen die reeds tot de verdienstelijke groep behoorden sinds vroeger Antwerpen, Denderleeuw, De Pinte, Genk, Gent, Geeraardsbergen, Heist-op-den-Berg, Hoboken, Izegem, Kapelle-op-den-Bos, Merelbeke, Merksem, Neeroeteren, Nijlen, Schoten, St Kruis, Stekene, Tielt, Weerde, Wortegem en Zedelgem.

Bij de zeer goede afdelingen dienen vermeld, naast koploper Ronse : Bilzen, Bonheiden, Borgerhout, Erps-Kwerps, Grimbergen, Menen, Ninove, Oostende, Oudenaarde, St Niklaas, Vichte en Zwijndrecht.

En dan geven we zéér graag, in volgorde van verdienste, de lijst van de kampioenen : Stappaerts, Borgerhout; Vinckx, Erps-Kwerps; Gesquière, De Panne; Verhaeghe, Oostende; Aendenboom, St Niklaas; Willems, Borgerhout; Deblieck, Kapelle-op-den-Bos, ex-aequo met mevrouw Stevens, Zwijndrecht; Dierckx, Ronse, ex aequo met Rommelaere, Ingooigem. Eigenlijk zouden vooraan in deze lijst nog een paar namen moeten staan; de betrokkenen gaven er echter de voorkeur aan, met hun rezultaat anoniem onder te duiken in de schitterende cijfers van hun afdelingen.

Verdienstelijke propagandisten zijn daarenboven : Alenbergh, Weerde; Cuppens, Neeroeteren; De Decker, Niel; De Vlieger, Ronse; De Wit, Merelbeke; De Witte, Ronse; De Zitter, De Pinte; D'Hollander, Stekene; Dierckx, Schoten; Dombrecht, St Kruis; Eeckhaudt, Moregem ; Hermans, Heist-op-den-Berg; Laurier, Ronse; Leenknecht, Menen; Martens, Ninove; Pattijn, Izegem; Peeters, Hoboken; Raymenants, St Katelijne-Waver; Suply, St Kwintens-Lennik; Tommelein, Stene; Van den Bosch, Bonheiden; Van Dessel, Niilen; Van Houtte, Zedelgem; Verbergt, Brasschaat; Vernieuwe, Brugge; Verslype, Tielt; Volant, Ekeren; Wevers, Genk.

We hebben deze week eens uitgerekend, welke de volgorde is van de arrondissementen geklasseerd naar het reeds verwezenlijkt percentage van de streefnorm. Dat geeft volgend beeld : Oudenaarde, Kortrijk, Antwerpen, Leuven, Oostende, Mechelen, Aalst, St Niklaas, Hasselt, Brugge, Roeselare, Brussel en Dendermonde ex aequo, Gent, Turnhout, Tongeren-Maaseik, Ieper. **Bij een volgende gelegenheid geven we eens het klassement volgens de absolute percentages : dat wordt dan wel een beetje een andere volgorde...**

LUSTOORD

Het is natuurlijk met « Candide » van Voltaire gesteld gelijk met de meeste zogezegd klassieke werken. Er zijn er zeer veel meer die de auteur en de titel kennen dan die het boekje zelf hebben gelezen. En misschien is in dit geval het verlies niet eens zo heel groot. Hoewel het toch wel iets betekent Voltaire nog eens in zijn eigen tekst gelezen te hebben : weer een van die groten die dan wat kleiner is geworden, want ook bij de groten zijn er niet zo heel veel die groot blijven als men er veel mee omgaat.

« Candide » is het verhaal van de jonge Duitser die door de « huisfilozoof » wordt opgevoed in het strikte rationele optimisme : alles wat gebeurt, ook het meest ellendige, wordt door een « onweerlegbare redenering » tot het bestmogelijke, en tot het beste zonder meer verklaard. Het valt de spotvogel Voltaire niet zo moeilijk telkens weer situaties en omstandigheden te vinden waarin de luchtige verteltoon en de « filozofische stellingname » de twee tegenstellingen zijn van de gruwelijkheden die verhaald worden. Maar het procédé wordt nogal vlug eentonig. Het einde van het verhaal kent vrijwel iedereen : na alle ellende en alle mislukkingen besluit Candide dat het ten slotte nog het beste is maar wat bomen te kweken !

Hoe heel anders klinkt de toon van het bekende woord van Luther, dat ook in het duitse paviljoen van de wereldtentoonstelling te Brussel in 1958 als motief diende : « Ook als ik wist dat morgen de wereld verging, dan zou ik vandaag nog mijn appelboompje planten » ! Het verschil tussen twee volkeren ? Het verschil tussen twee werelden ! Wat in « Candide » wordt uitgedrukt is niet veel anders dan een zeer vlotte en luchtige satire op een inderdaad absurde, maar in haar absurditeit eigenlijk niet bestaande filozofische houding, een satire op een rationalistisch optimisme die daarom alleen al een spel is, omdat zij alleen als spel mogelijk is. Een aangename franse konversatie maar waar verder niets aan vastzit. Het woord van Luther integendeel draagt in alle bondigheid de tragiek van een menselijk leven in zich ; misschien wel de tragiek van elk menselijk leven. De tragiek en de moed, waardoor alleen de mens in leven kan blijven. Als leven ten minste iets anders is dan verder blijven bestaan, zo ongeveer zoals het gras in een verlaten straat blijft bestaan. Een bestaan dat dan alleen maar het wachten zou zijn op het platgetrapt of uitgerukt worden.

Zolang het leven een al dan niet bewust spel is, zolang het leven niet veel meer is dan een dood bestaan zoals dat straatgras er een heeft, zolang leeft de mens in de zorgeloosheid van het kind en met de taaiheid van het straatgras — zolang is hij eigenlijk ook zonder echte zorg en vrees en zonder echte hoop, of om het zo vaag mogelijk uit te drukken, zonder uitzicht. En wellicht is hij dan nog helemaal geen mens, hoewel hij dat natuurlijk is omdat hij van mensen afstamt en omdat hij ook al zou hij het willen nooit helemaal als het dier van zijn keuze zou kunnen leven.

Wie deze vlug neergeschreven gedachten met welwillende aandacht en omwille van de gedachten zelf bedenkt, herinnert zich met onvermijdelijke skepsis het onmenselijke (inderdaad, zo staat het er, en met opzet !) optimisme dat tot voor korte tijd het voornaamste verplichtende dogma was van de vooruitstrevenden (katolieke of niet). Uit dit optimisme is het jongste rassisme geboren : de onwetende minachting voor wat vooraf ging! Uit dit gelovig optimisme komt de zwaarste bedreiging voort voor onze toekomst : het pessimisme van deze toch eigenlijk terecht ontgoochelden.

Want altijd zullen we moeten leven midden schurken en midden handige bedriegers . die zich vandaag in dit kleed steken om er morgen als vanzelfsprekend op te spuwen. En die niet eens verbaasd en zeker niet beschaamd zijn als zij zichzelf in die schurkachtige komediantenrol terug zien. En zo iets komt veel meer voor dan men denkt. Zozeer zelfs dat zij zelf er niets bij denken ! Altijd zullen we moeten leven midden mislukkelingen en zwakken en dit is dan nog de minste van onze kwalen ! We horen er immers zelf bij.

Maar men vrage ons niet te geloven in een aards paradijs ! Hoogstens, volgens het profetenwoord, in een « lustoord voor ezels ».

NEMROD.

Wij nazijn

vlaams nationaal

GESLAAGD ONDANKS BLAUWTJES

Verleden maandag moesten de vlaamse studenten aan de Vrije Universiteit Brussel stemmen over hun vertegenwoordiging in de beheerraad en de sociale kommissie van de V.U.B. Zoals men echter weet, beslisten de Vlamingen deze verkiezing te boycotten, omdat de V.U.B. nog steeds weigert in te gaan op het vlaams eisenprogramma.

Het Liberaal Vlaams Studentenverbond had op zijn eentje besloten, niet mee te doen aan die boycot. Slecht is het hen bekomen : de blauwtjees liepen een blauwtje van jewelste op, want slechts 37 op 874 stemgerechtigden namen deel aan de verkiezing voor de waarnemers in de beheerraad. En dat aan een vrijzinnige universiteit, waar de liberale studenten traditioneel een zeer grote groep vormen

MAC MAHON

Eyskens heeft het beroemde woord van Mac Mahon — « j'y suis, j'y reste — ik ben er en ik blijf er » — tot het zijne gemaakt, nadat de oppozitiepartijen verleden week hun standpunt inzake de grondwetsherziening hadden bekend gemaakt.

De eerste-minister kent blijkbaar zijn klassiekers, maar hij kent ze slecht. Mac Mahon was alles behalve een demokraat; onder Napoleon III speelde hij de sterke man en tijdens de IIIe Republiek was hij de belangrijkste stok in het demokratisch wiel.

En tenslotte werd Mac Mahon — ondanks zijn beroemd gebleven spreuk — weggejaagd van de leiding der IIIe Republiek door een daverende verkiezingsnederlaag.

MINDER DAN EEN DERDE

Hoogstens 30 % van de kredieten voor wetenschappelijk onderzoek gaan naar vlaamse wetenschapsmensen. De frankofonen (« verdrukt en opgejaagd », zoals de « Libre » zegt...) krijgen 70 % van de koek.

Een schitterende prestatie van eerste-minister Eyskens en zijn « wetenschapper van dienst » Théo Lefèvre !

Lefèvre heeft overigens gezegd dat het hem onverschillig is, in welke taal aan wetenschappelijk onderzoek wordt gedaan, als het maar goed wordt gedaan.

De gentse franskiljon is dus blijkbaar van mening dat het overbodig is, méér kredieten voor wetenschappelijk werk van Vlamingen ter beschikking te stellen : ze doen het toch niet goed.

Grendels krijgen we wel, méér als ons belieft. Maar centen ?

VLUGGERDS

Zijn de luksemburgse C.V.P-ers sneller bij de pinken dan hun partijgenoten uit de overige provincies en hebben zij vlugger gesnapt waarover het tans eigenlijk gaat ?

Men is geneigd, het te beamen. De luksemburgse C.V.P. heeft uit de houding van de oppozitiepartijen alvast de les getrokken dat het met de grendels toch ook niet alles is en dat het land beter federaal zou worden ingericht. En ze is van mening dat Brussel daarbij geen federatie of aparte entiteit heeft te vormen, maar dat de Brusselaars het moeten houden bij een soort subnationaliteit.

« Hoe verder van Brussel, hoe meer verstand » schijnt in de C.V.P. niet helemaal onwaar te zijn.

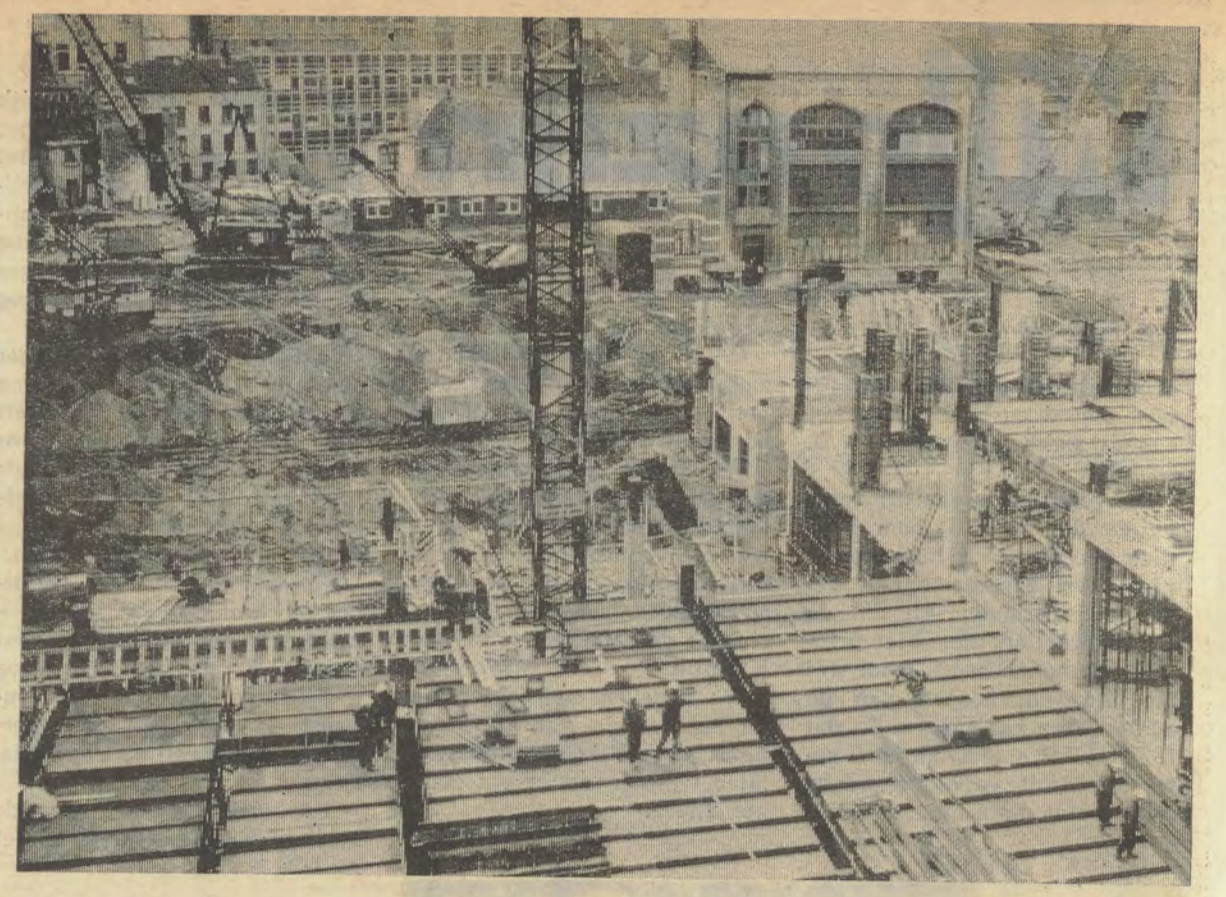

Aan de brusselse Nieuwstraat is men druk bezig met de bouw van een nieuwe Innovation en de « public relations » van Inno laten graag een fotootje daarvan rondsturen door de persagentschappen. Wat ons betreft : we zouden liever vernemen of er eindelijk nog eens een proces tegen Innovation komt...

STUDIEREIS ?

Van den Boeynants is naar Kongo geweest. Niet op zakenreis, zoals hij nogal nadrukkelijk onderstreepte. Maar met hem weet men nooit : hij doet immers altijd zaken, ook als hij bezig is met andere dingen.

Misschien is hij alleen maar op studiereis geweest. Om te leren, hoe « een regime van de sterke man » eigenlijk werkt. Om na te gaan, hoe een « nationale eenheidspartij » moet worden opgericht. En om te vernemen, wat met de oppozitie moet gebeuren : inblikken of direkt opeten.

We zijn er van overtuigd dat Van den Boeynants in zijn nopjes was over het sterk regime van Kinsjasa. En we wachten af, of hij de lessen weldra aan de praktijk gaat toetsen...

Hij zou wel willen, in ieder geval !

TV-DEBAT

Het zal wel niemand onder onze lezers verbazen : de drie traditionele partijen hebben geweigerd, in te gaan op de V.U.-uitnodiging om een tegensprekelijk debat te organizren over de grendels tijdens de eerstkomende tv-uitzending van de Volksunie. De kommunistische partij wilde wél meedoen. Maar aangezien de regeringspartijen en de P.V.V. verstek laten gaan, heeft het geen zin een debat tussen twee oppozitiepartijen te houden. Volgende week donderdag komt dus een normale V.U.-uitzending op het scherm.

Het V.U.-initiatief heeft echter een onverwacht en gunstig gevolg gehad. Op de B.R.T. waren de grote bazen danig in hun wiek geschoten omdat de V.U. bij ontstentenis van een B.R.T.-initiatief, zélf het voorstel tot een debat deed. In zeven haasten werden de partijen verzocht, deel te nemen aan een « officieel » debat dat inmiddels — verleden donderdag namelijk — reeds op het scherm is gekomen.

Inmiddels weze geboekstaafd dat dé regeringspartijen en de P.V.V. zich aan een debat zo lang mogelijk onttrokken hebben en dat zij terugschrokken voor de konfrontatie met de Volksunie.

"VLUCHTMISDRIJF"

De vlaamse C.V.P.-ers hebben het over het « vluchtmisdrijf » van de Volksunie.

In de wandelgangen van het parlement, thuis in hun arrondissement, op trein of tram geven heel wat vlaamse C.V.P.-ers onmiddellijk toe « dat zij niet voor die grendels voelen».

Dat zal wel juist zijn : stekeblind zijn ze immers óók niet.

De plaats om te zeggen dat ze tegen de grendels zijn is echter niet hun salon, hun vriendenkransje of stamkroeg; die plaats is het parlement.

In het parlement echter moeten ze doen wat de waalse C.V.P.-ers van hen verwachten : de nek buigen en de grendels aanvaarden. want de moed van een Derine, die de deur toesloeg en ontslag nam, hebben ze blijkbaar niet.

Het échte vluchtmisdrijf : voor de zoveelste keer onder het waalse juk marsjeren en thuis zeggen dat het « met de dood in het hart is » Zoals destijds op Hertoginnedal !

HANDELSVENNOOTSCHAPPEN EN EKONOMISCHE DECENTRALIZATIE

Het wetsontwerp betreffende de ekonomische decentralizatie staat tans volop in de aktualiteit.

Onder welke vorm het ook wordt aangenomen, de gewestelijke ekonomische raden zullen echter niet veel meer invloed krijgen op de bazis-industriën en de holdings. Deze laatste zijn voornamelijk gevestigd te Brussel, zodat de Conseil Economique Wallon en het Vlaams Ekonomisch Verbond slechts weinig «inspraak» zullen hebben in de door deze maatschappijen gevolgde investeringspolitiek.

In dit opzicht is het interessant te weten dat, van de circa 50.000 belgische handelsvennootschappen, nagenoeg de helft hun maatschappelijke zetel te Brussel hebben gevestigd.

De antwerpse « handelsmetropool » heeft nauwelijks 5.000 vennootschappen op haar grondgebied en de provincie Limburg slechts een duizendtal.

Wanneer we dan nog de belangrijkheid der vennootschappen in ogenschouw nemen, moeten we vaststellen dat nagenoeg de 9/10 van 's lands holdings, trusts, verzekerings- en elektriciteitsmaatschappijen hun zetel in de brusselse agglomeratie hebben gevestigd.

De redenen die deze maatschappijen er toe aanzetten om zich « officieel » te Brussel te vestigen, zijn van velerlei aard.

Allereerst is er de kwestie der beheerders die zich meestal in de hoofdstad bevinden, tegelijkertijd van verschillende beheerraden deel uitmaken en aldus tot minder verplaatsingen zijn genoopt om de vergaderingen bij te wonen en hun « tantièmes » op te rapen.

Vervolgens komt de fiskale kwestie : de zaken van dezelfde groep worden, daar ze in dezelfde gemeente zijn gevestigd, ook door dezelfde ambtenaren afgehandeld. Voeg daar nog aan toe dat de administratie te Brussel overbelast is en U kunt de rest wel raden.

De taalkwestie speelt eveneens een grote rol bij het bepalen der vestigingsplaats van de zetel te Brussel. Daar immers kunnen franstalige aangiften voor belastingen, R.M.Z. enz. worden ingediend, zelfs al heeft de firma haar fabrieken en kantoren in het vlaamse land.

Tenslotte is de nabijheid der diverse administratieve diensten, voor de overgrote meerderheid te Brussel gekoncentreerd, in de praktijk van zeer groot belang.

De gevolgen van deze « keuze » van zetel zijn velerlei. Allereerst hoeft gewezen op de « wet van Parkinson », die aantoont dat de administratie haar eigen behoeften inzake lokalen, materieel en personeel zelf kreëert. Eens een administratieve dienst meer te Brussel gevestigd, volgen er onvermijdelijk andere. Zulks brengt mee dat meer en meer bedienden op pendelarbeid zijn aangewezen. Deze mensen moeten te Brussel zaken afhandelen voor en met mensen uit eigen gewest.

Verder hoeven de vennootschappen met zetel te Brussel nog slechts tweetalige (d.i. hoofdzakelijk vlaamse) bedienden aan te werven voor hun betrekkingen met de klanten. Voor de diverse administraties hebben zij immers de vrije keuze, ongeacht de plaats waar zich hun werkelijke aktiviteit afspeelt. Dat hierdoor duizenden betrekkingen voor de vlaamse gemeenschap verloren gaan hoeft geen betoog.

De gemeenten der brusselse agglomeratie hebben eveneens belang bij de vestiging van maatschappijen op hun grondgebied. Het volstaat enkel te wijzen op de fiskale inkomsten waarvan zij anders verstoken zouden blijven. Dat de middenstanders dezer gemeenten hun kliënteel door de voortdurende aangroei van het aantal ambtenaren en bedienden in stijgende lijn zien gaan, hoeft nauwelijks aangestipt.

Tenslotte zijn de gevolgen dezer willekeurige vestigingen nadelig voor de kleine aandeelhouders die, alhoewel gerechtigd tot het bijwonen der algemene vergaderingen, om reden der verplaatsing hiervan afzien en aldus hun stemrecht afstaan ten bate der holdingmaatschappijen.

Om deze voor onze gemeenschap zo nadelige evolutie tekeer te gaan, is het dringend noodzakelijk de handelsvennootschappen wettelijk te verplichten hun maatschappelijke zetel te vestigen daar waar hun aktiviteit wordt uitgeoefend. Verschillende wetsvoorstellen o.a. ook van de Volksunie werden dienaangaande reeds ingediend, tot op heden spijtig genoeg zonder gevolg.

Hopen wij maar dat onze volksvertegenwoordigers en senatoren steeds op dezelfde nagel zullen blijven slaan, opdat onze gemeenschap het haar toekomend aandeel in de ekonomische, sociale en administratieve ontwikkeling zou kunnen verwerven.

HET WEZEN VAN DE BETWISTING

De interpretatie van de tweederde-meerderheid staat niet uitdrukkelijk in de grondwet.

De interpretatie is traditioneel dat het twee derden ja-stemmen moeten zijn, omdat men een grondwetsherziening niet met een te kleine meerderheid mag doorvoeren.

Bij een uitschakeling van de onthoudingen zou men de grondwet b.v. echter kunnen herzien met 2 stemmen voor, 1 stem tegen bij 140 onthoudingen. Wat al te gek zou zijn en alleszins een vervalsing van de geest van de grondwet.

Onze interpretatie werd uitdrukkelijk bevestigd in de Senaat, met quasi algemeenheid van stemmen op 2 mei 1967 en in de Kamer zonder enige tegenstand op 21 december 1967, dus nauwelijks een goed jaar geleden.

Impliciet onder deze traditionele interpretatie (ook bij de grondwetsherziening van 1921 gehuldigd) werd b.v. artikel 131 van de grondwet herzien. Het verscheen in het staatsblad van 17 februari 1968. Dit als antwoord op « De Standaard », die op 17 januari beweerde dat het spel nog niet begonnen was.

Men wilde zelfs, om elke diskussie in de toekomst te vermijden, de tekst voor de grondwet veranderen.

In de kommissie voor de grondwetsherziening werden op 6 november jl. twee amendementen ingediend. Een van de socialist Pierson dat zegt : « In geval van stemming over een wijziging van de Grondwet worden de onthoudingen bij de tegenstemmen gevoegd ». En een ander van de socialist Rombaut, waarin staat : « Inzake herziening van de Grondwet worden de onthoudingen als afwijzende stemmen beschouwd ».

Om aan de traditionele interpretatie te ontkomen, had de C.V.P.-senator Van de Kerkhove zelfs voorgesteld de onthoudingen af te schaffen.

Deze amendementen bewijzen duidelijk dat een bepaalde groep van de meerderheid een manoever op touw gezet heeft om tans de spelregels te wijzigen. De senatoren Rombaut, Pierson en Van de Kerckhove — voordien klaarblijkelijk niet op de hoogte gesteld van het maneuver — trokken nu hun amendementen in.

Het is dus alleszins een maneuver van de regering tegen de oppozitie. Men verandert de regels van het spel gedurende het spel.

We houden daarbij niet van huichelarij.

Toen de C.V.P. in de oppozitie zat van 54 tot 58, heeft ze ook geweigerd mee te werken aan de grondwetsherziening. Toen de B.S.P. in de oppozitie zat van 58 tot 61, deed ze hetzelfde. Zij moeten dus de andere partijen niets verwijten. Zeker niet als ze wensen te knoeien en vals te spelen.

Overigens : wie wensen ze daarmee te vangen? Wij hebben reeds duidelijk verklaard in de kommissie dat we tegen de artikels met de grendel zullen stemmen, ook als in hetzelfde artikel de betrekkelijke kultuurautonomie vervat is.

Kultuurautonomie komt er onvermijdelijk in een nabije toekomst. De grendel echter zouden we nooit meer kwijt geraken.

De grendel weegt veel zwaarder in de balans dan de kultuurautonomie.

In 1964 nog zegde minister De Saeger, dat de grendel de kwadratuur van de cirkel was en dat Vlaanderen die nooit zou aanvaarden. Dit brengt ons op het kruciaal punt van de grendels en van de alarmbel.

Artikel 23 bis van het regeringsvoorstel zegt dat de wetten op het gebruik van de talen slechts kunnen aangenomen worden zo de helft plus één van beide taalgroepen van Kamer en Senaat akkoord gaan.

Dit wil zeggen : uitschakelen van de vlaamse demokratische meerderheid.

Nog veel taalwetten zijn noodzakelijk om de kulturele vlaamse ontvoogdingsstrijd te voltooien, te Brussel en niet alleen te Brussel. Dit artikel goedkeuren betekent eens en voorgoed aan alles te verzaken.

Anderzijds zegt artikel 38 bis dat behoudens de begrotingen drie-vierden van een taalgroep voor de eindstemming elk regeringsontwerp of voorstel van parlementsleden kan blokkeren, zo ze dit in strijd achten met de belangen van hun taalgemeenschap.

Deze beide punten zijn klaar en duidelijk.

Zij betekenen de radikale uitschakeling van de vlaamse meerderheid. Is een beperkte kultuurautonomie dit waard?

Wij geloven dat niemand met enig gezond verstand dit kan volhouden.

De vlaamse C.V.P. heeft die grendel steeds uitdrukkelijk verworpen op haar kongressen en de ministers De Saeger en Tindemans o.m. hebben het nog uitdrukkelijk herhaald in 1964.

Het spreekt vanzelf dat de Volksunie alles zal doen om die grendel en die alarmbel te bestrijden. Ook de vergaderingen verlaten wanneer dit nodig is.

De Vlaamse Beweging is een bestendige inspanning, geleverd om de demokratische meerderheid bewust te maken en dit om de vlaamse ontvoogdingstrijd te voltooien.

Op het ogenblik dat dit stadium nadert, wil men ons die meerderheid brutaal afnemen.

Voor de kultuurautonomie en de ekonomische decentralizatie is het ja. Voor de grendels erbij : neen.

Voor de halve kultuurautonomie en de hele grendel, samen in een artikel, is het neen.

W. JORISSEN.

WEBER GESTRAFT

Naar verluidt zou luitenant-kolonel Weber, de schrijver van het fameuze « Soir »-artikel waarin de « flamandizatie » van het leger werd aangeklaagd, gestraft geworden zijn met een week gewoon arrest en overplaatsing naar Duitsland.

Dat een « griekse kolonel » in-de-dop niet straffeloos het zotteke mag spelen is alvast een pluspunt.

Maar wat voor komische situaties zijn het gevolg van ons heerlijk unitarisme! Weber protesteerde tegen het feit dat twee wapeninspekteurs gestraft werden omdat ze nederlandsonkundig waren. En op zijn beurt wordt hij gestraft door de nederlandsonkundige stafchef Vivario.

Het zoveelste hoofdstuk van de belgische opera buffa

« VL » LEVENSGEVAARLIJK

De « Libre Belgique » heeft een gruwelijke ontdekking gedaan : het leven en de veiligheid van negen miljoen Belgen wordt bedreigd door twee letters : de V en de L.

Auto's met het « VL »-kenteken achteraan, zo zegt de « Libre », wekken de woede op van de andersdenkende automobilisten. En op slag is het met de verkeersveiligheid gedaan, want kwade chauffeurs zijn gevaarlijke chauffeurs.

Sublieme gedachtengang van het blad der franstalige elite!

WITTE MUIZEN

Olijkerds hebben een paar dagen geleden in de oostendse kinema Corso witte muizen losgelaten om te protesteren tegen het franstalig kommentaar bij de filmaktualiteiten. Het werd een herrie van jewelste en sommige zaaljuffertjes — die het overigens vertikken om Nederlands te spreken in het vlaamse Oostende — kregen het hard op de zenuwen en de gilorganen. De politie werd er bij gehaald en voerde een aantal opleidingen ter identifikatie uit.

Daarmee is de kous echter niet af : met of zonder witte muizen zal de aktie tegen de franstalige filmaktualiteiten verder worden gezet.

ALS HET GOED IS...

...zeggen wij het ook. Zes P.V.V.-senatoren, waaronder De Clercq, hebben een wetsvoorstel ingediend dat er toe strekt, de weduwen van incivieken inzake pensioen gelijk te schakelen met de « normale » pensioengerechtigde weduwen. In de toelichting tot het wetsvoorstel wordt gezegd dat het niet billijk is, familieleden te laten boeten voor de « fouten » van het gezinshoofd, ook na diens dood.

We zullen maar eens sportief zijn en bij dit P.V.V-voorstel. geen scherpe kommentaar uitbrengen. Wél moet het ons van de lever dat we de houding van de zes senatoren niet begrijpen : op één enkel aspekt van de repressie-nasleep richten ze hun aandacht, terwijl tientallen andere en nog grovere onrechtvaardigheden hen blijkbaar niet beroeren.

« MET OPEN ARMEN »

Verleden week zaterdag werd door de Bond van Grote Gezinnen te Bergen een studiedag gehouden over de gezinnen van de buitenlandse immigranten.

Er is op die studiedag gepleit voor een dialoog met de buitenlandse inwijkelingen. We vinden dat uitstekend.

We verbazen er ons alleen over, dat de Walen nooit gedurende de vele tientallen jaren van massale vlaamse immigratie het pleidooi gehouden hebben voor een dialoog met de Vlamingen. Meer dan een eeuw hebben honderdduizenden Vlamingen zich kapot gewerkt voor de waalse welvaart, maar tot een dialoog is het nooit gekomen.

Tenzij misschien ten tijde van Renard, toen die zegde dat hij geen « vlaamse poten » te Luik wou zien...

STAPELZOT

Het F.D.F. heeft weer eens een meeting in de Madeleine gehouden. We zullen weinig woorden verspillen aan deze histerieke bijeenkomst, waarop de Vlamingen verbaal gevild, in schijfjes gesneden en tussen twee stukjes frans brood geprezenteerd werden.

Wat voor een grote lichten die F.D.F.-ers zijn, hebben we vorige week op de tv kunnen zien tijdens de schitterende aflevering van Magesien. Twee F.D.F.-bonzen zaten er op het scherm in al hun frankofone verwaandheid zo oliedom bij, dat de Magesienmensen geen moeite hadden om de vloer met hen aan te vegen.

De Magesien-mep schijnt overigens de brusselse weke plek geraakt te hebben, want naar verluidt zou het wel eens tot een politieke storm en wellicht zelfs tot maatregelen tegen het team van Jan Vanderstraeten kunnen komen.

Dat zou dan het toppunt zijn : brusselse censuur op de vlaamse tv!

GEEN GRENDELS!

Na het Davidsfonds hebben ook de Vlaamse Volksbeweging, het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel en het Verbond van Vlaamse Akademici in een gemeenschappelijk memorandum hun standpunt over de grendels opnieuw bevestigd :

« De mogelijkheid van waalse minorizatie is een tipisch probleem van de unitaire staatsstruktuur die inhoudt dat over alle belangrijke materies op unitaire bazis, dus door waalse en vlaamse parlementairen samen, wordt beslist. De voorgestelde grendelprocedures zijn dan ook te beschouwen als een unitaire techniek. De enige pozitieve en in de lijn van de evolutie liggende waarborg tegen minorizatie is de uitbreiding van de autonomie van de beide gemeenschappen — en niet het inschakelen van grendelprocedures ».

Dat is klare taal! Dit standpunt zal, op het politieke terrein, door de Volksunie met alle middelen worden verdedigd.

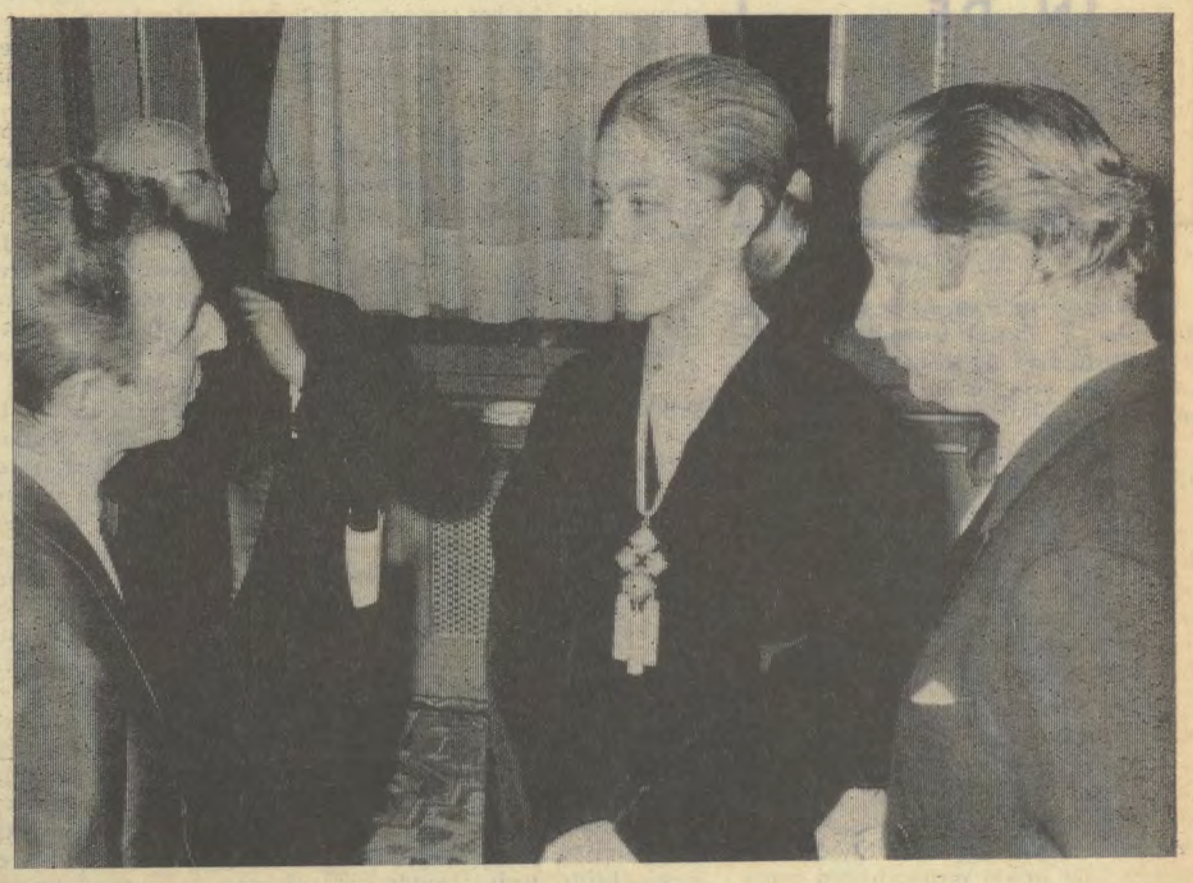

We brachten verleden week een foto van de prinsen van Luik bij hun bezoek aan een brusselse franstalige schouwburg. Deze week brengen we opnieuw een dergelijke foto, tans in de « Théâtre Royal du Parc ». Met een door niets te rechtvaardigen eenzijdigheid steunt het Hof zodoende op nadrukkelijke wijze het franse kultuurleven in de tweetalige hoofdstad.

PARLEMENTAIRE KRABBELS

IN DE KAMER

Eerste-minister Eyskens heeft stoere taal gebezigd. Toen het bekend werd dat de oppozitiepartijen uit protest tegen het geknoei met de stemmingsprocedure bij de grondwetsherziening (voor de Volksunie gold bovendien als eerste en grootste bezwaar het invoeren van de grendels) niet aan de debatten zouden deelnemen, was het duidelijk dat de regering haar eigen programma had gekelderd. Aan de joernalisten die de premier vroegen of n.a zijn regering zou aftreden, antwoordde deze met een mannelijke trek om de mond en een hoge borst « ik ben er, en ik blijf er ». Hierbij de franse prezident Mac Mahon napratend, die voordien als generaal verpletterende nederlagen had geleden, en na zijn manhaftige, historische woorden niet was gebleven, maar door een vloedgolf gewoon werd weggespoeld. De premier was niet gelukkig geïnspireerd toen hij zich beriep op deze uitspraak die achteraf grootspraak bleek geweest te zijn.

Buiten de moeilijkheden die hij zich vanwege de oppozitie heeft op de hals gehaald, is nog de chantage gekomen in zijn eigen meerderheid. Een stelletje waalse en franstalige C.V.P.-ers in totaal 19 man, voelen zich meester van het terrein, en dreigen met ontslag van hun ministers, als zij geen extra-voordelen, die vooraf niet waren overeengekomen, in de nieuwe grondwet — die er niet kan komen — ingeschreven krijgen. Het is niet fraai van deze waalse heren, een partijgenoot die haast wordt uitgeteld, nog een schop achterna te geven.

De pozitie van Eyskens wordt benard, en men kan zich afvragen wat deze begaafde man kan hebben bezield, toen hij dit politiek avontuur begon. De vader van de regeringsverklaring, Van den Boeynants, weigerde een regering te leiden van twee partijen, als haar programma de steun nodig had van drie.

Eyskens, die geen speler is, wou deze politieke waaghalzerij wél aan. Aanvankelijk had hij gezegd zich niet aan de macht te zullen vastklampen als hij zijn programma niet kon uitvoeren. En voor de T.V. heeft hij verklaard dat hij de diepliggende passie voor de politiek niet bezat, en steeds rustig naar zijn akademische werkkring terugkeerde telkens als hij minister af was.

Wanneer nu het ogenblik is aangebroken waarop hij, naar zijn eigen vroeger inzicht, er de brui zou dienen aan te geven, zet hij zich in postuur, en zegt als een napoleontische veroveraar dat hij blijft, alleen reeds omdat hij er is.

Waarom komt deze brillante professor in tegenspraak met zich zelf, voor het behoud van een post waaraan hij niet met passie gehecht is. Er zal natuurlijk druk op hem zijn uitgeoefend, om nog maar eens te proberen het taaie karweitje op te knappen. Zijn ijdelheid zal wel deskundig zijn gestreeld geworden, en zijn niet geringe geldingsdrang zal wel stevig zijn opgepompt, maar het verbaast ons toch dat de operatie geslaagd is. Want Eyskens is een cynikus. En dat is geen verwijt. Iemand van zijn leeftijd (64 j.), en zelfs van heel wat jonger die, vooral in de politiek, zich niet heeft beschermd met een heilzame dozis cynisme, heeft van het bedrijf der mensen geen biet begrepen, en hij blijft tot het einde van zijn dagen weerloos uitgeleverd, aan mekaar opvolgende ontgoochelingen.

Eyskens is een man wiens politieke loopbaan volgens een zigzaglijn verloopt. Hij was mede-ondertekenaar van het beginselakkoord K.V.V.-V.N.V., dat vlaams-nationaal van strekking was. Hij was sociaal vooruitstrevend en in zijn kolleges viel hij scherp de naamloze vennootschap aan, dat hij « het schild » noemde « waarachter zich het sociaal bedrog afspeelt ».

Na de koningskwestie werd hij in quarantaine geplaats, om terug op te duiken als premier van een regering samen met de liberalen, die zijn vroegere afschuw voor de naamloze vennootschappen niet delen. Hij werd door de arbeiders als reaktionnair bevochten en ten slotte door een staking weggeveegd. Hij zit nu een regering voor, en in welke omstandigheden, met degenen die hem vroeger als een vijand van de arbeiders versleten.

Ook nu zal de politiek hem meer distels dan lauweren opleveren, en zal zijn regering zich nog enige tijd drijvend kunnen houden, maar zwemmen zal zij niet meer.

Bij de gebruikelijke formaliteit der inoverwegingneming van de wetsvoorstellen, laaide plots een scherp incident op. De brusselse kommunist Moulin, een man met het schaamteloze lef van een kwakzalver en de radheid van een standwerker, kwam op de tribune protesteren tegen de inoverwegingneming van het amnestievoorstel van Frans van der Elst. Deze Moskoviet die dit land wil zegenen met een russisch sisteem waartegen de tsjekoslowaakse, demokratische, jonge patriotten, tot met de zelfverbrandingsdood protesteren, heeft het bestaan te protesteren mede uit naam van de belgische patriotten. Evrard Raskin riep de kommunistische raddraaier toe dat hijzelf een bondgenoot was van de nu zo verfoeide nazis. Dezelfde Raskin kwam, bewogen op de tribune verklaren, dat hij nog een kind was toen de oorlog eindigde, maar dat hij namens de kinderen van toen aandrong op amnestie. Voordien had hij in een gestoffeerde interpellatie voor steun aan de fruittelers gepleit, en de onverschilligheid van de E.E.G. aan de kaak gesteld.

Wij vernemen daarnet het overlijden van vice-premier Merlot en het gezwollen rouwbeklag van premier Eyskens en de drie partijvoorzitters. Wij hebben tegen Merlot geprotesteerd en de tribune verlaten toen hij als minister te Zandvliet uitsluitend Frans sprak. Wij hebben hem scherp aangevallen toen hij in de Kamer met brutale kordaatheid de voorrang voor Wallonië opeiste. Wij hebben hem recht laten wedervaren in zijn gevecht met zijn waalse aanvallers. Hij was na Renard de meest gezaghebbende wallingant, objektiever dan Perin, eerlijker dan Outers en breder dan Glinne. Hij verfoeide de unitaristische, belgicistische geestesgesteldheid van Brussel, en hij haatte de bourgeois. In een verpletterende uitspraak heeft hij deze gevoelens ontladen, boven het hoofd van Van den Boeynants. Hoewel zijn federalistische overtuiging wel eens aan schommelingen onderhevig was, wist hij toch dat deze staat alleen in het federalisme een overlevingskans bezat. Voor het wallingantisme is zijn heengaan een verlies, en ook voor het federalisme.

NIK CLAES.

IN DE SENAAT

De bespreking van de begroting van Buitenlandse Zaken is traditioneel de gelegenheid voor de senaat om een paar lange redevoeringen te aanhoren. De omvangrijke stof leent zich daartoe.

Vroeger werd die bespreking gewoonlijk ingezet door de B.S.P.-senator Rolin, een links humanistisch idealist. Na de vorige verkiezingen heeft de B.S.P. deze vriendelijke oude teoretikus, met het hart van goud, aan de dijk gezet, omdat de plaatsen weinig talrijk waren en de gezakte partizane kamerkandidaat Pierson de voorkeur kreeg.

Traditioneel is het ook een gelegenheid voor een uitvoerige uiteenzetting van de omvangrijke luikse professor Dehousse. Senator Dehousse vertegenwoordigt (vertegenwoordigde) met de overleden volksvertegenwoordiger Merlot een naar luikse verhoudingen gematigd waals standpunt. Hij is een federalist, die in persoonlijke gesprekken en ook in kommissievergaderingen duidelijk afstand neemt van de franstalige brusselse hetzers en zijn voorkeur voor een waals-vlaams akkoord, desnoods tegen Brussel, niet verbergt.

Ook senator Ballet hield bij deze begroting een lange rede en bewees andermaal dat hij een stevige en vaste waarde is in de V.U.-fraktie. Voorkomend, gevat en soms listig heeft hij er een handje van weg om de politieke tegenstander te verplichten toegevingen te doen.

Senator Van Haegendoren, die onmiddellijk de rijke beloften ingelost heeft, die men van hem verwachtte, hield een teoretische uiteenzetting over het Europa der volkeren en deelde grimmige meppen uit aan het staatsnationalisme.

Door het overlijden van vice-eerste-minister Merlot was er woensdag geen openbare zitting. De volle aandacht ging dus naar de kommissie van het reglement en naar de samenkomst van het bureau van de senaat, gesloten vergaderingen, voor welke verslagen men aangewezen is op de samenvatting die senaatsvoorzitter Struye verstrekt en voor de soms eenzijdige verslagen die de leden zelf erover geven.

Aan de orde waren de splitsing van de kommissie voor kultuur, de publiciteit rond de opheffing van de parlementaire onschendbaarheid, de gebeurlijke beperking van de parlementaire vragen en de stemmingsprocedure voor de grondwetsherziening.

De volledige splitsing van de kommissie voor kultuur werd verworpen of parlementair gezegd, met het klassieke doekje voor het bloeden, ze werd uitgesteld tot na de grondwetsherziening. Het bondgenootschap van de drie traditionele partijen tegen de Volksunie kwam weer duidelijk tot uiting. Senator van de Kerckhove die op een vorige vergadering de Volksuniestelling gesteund had krabbelde achteruit. De kommissie zal echter voortaan, hoewel ze één kommissie blijft, toch afzonderlijk volgens taalvleugels kunnen vergaderen. Enige winst heeft het Volksunievoorstel dan toch bijgebracht.

In verband met de parlementaire vragen werd alleen beslist dat de senatoren een brief zullen krijgen om geen misbruik te maken. Senator Jorissen had gevraagd dat men de oppozitie niet zou beletten te werken, daar men ook geen rem legt op de prestaties van de regering. De schriftelijke parlementaire vraag heeft daarbij het voordeel op de mondelinge vraag en op de interpellatie dat ze niemand zijn tijd doet verliezen en daarnaast heeft de senaat een traditie van grotere vrijheid te verdedigen tegenover een kamer waar het reglement altijd een veel strakker keurslijf geweest is. De aanval van de minder demokratische strekking werd hier dus afgeslagen.

Er was ook heel wat te doen over de parlementaire onschendbaarheid. Men heeft vastgesteld dat op 11 gevallen van opheffing van parlementaire onschendbaarheid 8 met een vrijspraak geëindigd zijn. Daar het hier echter parlementsleden betrof had de sensatiepers de beschuldigingen, die achteraf niet gemotiveerd bleken, van naaldje tot draadje uitgerafeld, zodat zelfs na de vrijspraak, waar gewoonlijk weinig ruchtbaarheid aan gegeven wordt, het parlementslid in de openbare mening voor schuldig blijft doorgaan. Er werd beslist voortaan de parlementaire onschendbaarheid, waar nodig, verder op te heffen maar zonder dat de senaat zelf daar ruchtbaarheid zou aan geven.

Het voornaamste nieuws kwam op het onthoudingsfront. Sinds de beslissing van de oppozitiepartijen (min de kommunisten) bij vals spel de openbare vergaderingen of de stemmingen te boykotten zit de regering schaakmat, zo vast als een muur, wat de grote woede van hun parlementsleden en pers verklaart.

De oppozitiepartijen, die om tegenstrijdige motieven de regeringsvoorstellen bevechten, zijn hier echter aan elkaar gebonden. Zij kunnen de enen de kultuurautonomie, de anderen de grendel, die in eenzelfde grondwetsartikel zitten, slechts verhinderen zo ze allemaal tegenstemmen of zo ze allen afwezig zijn.

De voorzitters van kamer en senaat, die erg verveeld zitten met de interpretatie van de onthoudingen, door iedereen aanvaard in 1967 zowel in kamer en senaat, op de wijze zoals de oppozitie het tans logisch vraagt, deden nu een voorstel de onthouding te verbieden of ze altans niet meer mee te tellen voor het totaal, totaal dat zou berekend worden door de optelling alleen van ja en neen-stemmen.

Ook daar zal er wel heel wat diskussie over zijn.

J.J Merlot : een groot verlies voor de B.S.P., voor Wallonië en voor de regering.

BOMMEN ONTPLOFFEN OMDAT...

...BRETAGNE WIL LEVEN

Altijd opnieuw dringt het doorheen de schijnbaar ondoordringbare tegenstanden. Het doet zich gelden waar groeiende ekonomische welvaart de heerschappij van « brood en spelen » onoverwinnelijk zou moeten maken. Het ontstaat en groeit waar armoede en ellende elke andere zorg dan die om het naakte bestaan onmogelijk zou moeten maken. Het doet zich gelden tot woede van de ideologen van links en rechts die hun gedachtengebouwen boven de onvatbare werkelijkheid stellen. Het overwint eeuwen geschiedenis en het is sterker dan de nood van elke dag : dit volksnationalisme, dat misschien nog beter het « vrijheidsnationalisme » zou worden genoemd. Omdat daarin de nood van elke mens aan vrijheid, in de zorg om de vrijheid van het eigen volk, gestalte en kracht krijgt.

Bij de uitgeverij «Het Wereldvenster » verschijnt sinds jaren een mooie en belangrijke reeks boeken, die alle als ondertitel dragen « Land — Volk — Kultuur ». Vanuit dit «wereldvenster» bekeek dr. W.J. Schuijt ook « Frankrijk». Een lezenswaardig boek over het rijke en veelvormige leven van Frankrijk; er staan 33 blz. in over « De droom van het kolonialee buitenhuis », maar geen enkele bladzijde over Bretagne. Vanuit het « wereldvenster » zijn de Bretoenen onzichtbaar; en in het historische overzicht is de aanhechting van het zelfstandige Bretagne bij het alles opslokkende en verterende centrale koninkrijk zelfs niet eens vermeldenswaard. En toch is Bretagne, toch zijn de Bretoenen er nog altijd : Breiz Atao !

Rood van schaamte erkennen we dat het achterlijk en onbehoorlijk is over « geboorterecht » te spreken, nu zovelen zo graag erkennen dat zij inderdaad geen recht op hun geboorte hebben Als zij echter deze levenshouding willen opleggen aan alle andere mensen en meer bepaald aan de volkeren, dan moeten we de onbeschaamdheid zo ver drijven hen te doen opmerken dat de inhoud, de betekenis van « geboorterecht » niets anders is dan het recht op het bestaan, eens dat men er is. Wie een volk vernietigen wil, geeft dit volk het recht op zelfverdediging.

De Kelten zijn de oudste overgebleven bevolkingsgroep in Europa. Zij hebben de strijd om hun volksbestaan ten dele verloren : de Angelsaksen hebben hen samengedreven in het westen van hun eiland, maar het land van Wales leeft nog. Ook al hebben de Angelsaksen tot zelfs hun naam « veroverd » en zichzelf Britten genoemd. De Ierer hebben uitmoording, uithongering, het bijna volledige verlies van de eigen taal overleefd. En de strijd om sociale gelijkheid in Noord-Ierland, deze laatste westeuropese kolonie, is ook vandaag nog de voortzetting van de eeuwen oude strijd van de Ieren voor het recht. zichzelf te zijn. Sinn Fein ! Wijzelf !

De franse geschiedenisboekjes, die in de afrikaanse bezittingen aan de zwarte leerlingen leerden dat hun voorvaderen « de Galliërs » waren. weten het niet of verzwijgen het bewust : het is pas sinds 1532 dat Bretagne tot het franse koninkrijk behoort Het « Vereningsedikt van Nantes » van dat jaar bepaalde bovendien dat de franse koning de instellingen en gebruiken, de administratie, het eigen parlement en vooral de eigen vrijheden zou behouden. De bretoense « Staten » behielden hun wetgevende macht, het « Parlement » te Rennes bleef de hoogste gerechtelijke instantie, de taksen moesten ten goede komen aan de Bretoenen.

We raken niet los van onze achterlijkheid : het eeuwenoude Bretagne en de nu levende jonge Bretoenen zijn ons minstens even belangrijk als de paar honderdduizend bewoners van Barbados, dat eiland dat door vlaamse en nederlandse dijkenbouwers uit het niets kon geschapen zijn.

Wat volgens een oude latijnse spreuk geldt voor de verhoudingen tussen de mensen, is ook waar voor de betrekkingen tussen de volkeren : « homo affabilis, stragulandi peritus » (« een beminnelijk man, specialist in het wurgen ») ! Bretagne werd aan Frankrijk verbonden door een gedwongen politiek huwelijk; het werd als vanzelfsprekend, met een zekere minzaamheid, gewurgd en verminkt. In 1544 reeds kwam de zet dat het hoogste gerechtshof slechts voor 50 % uit Bretoenen zou bestaan. In 1575 werd het land van Nantes van Bretagne gescheiden. In 1583 werd de eerste uitgave van « L'Histoire de Bretagne » verboden.

Waar de leiders buigen, blijft het volk zwijgen : de eerste grote volksopstand kwam pas in 1675. naar aanleiding van iets wat het volk rechtstreeks raakt : de belastingen. De onderdrukking was verschrikkelijk ! Een troepenmacht van 25.000 man, voor die tijd een reusachtig leger, herstelde de « rust » : « de bomen langs de grote weg (van Quimper naar Quimperlé) beginnen te buigen onder het gewicht dat zij te dragen krijgen », schreef een kroniekschrijver !

Deze onderdrukking was uiterlijk altans de gelijkschakeling. Maar Bretagne bleef leven; het zou een belangrijke rol spelen bij de voorbereiding van de grote revolutie. Een revolutie die echter niet zou beantwoorden aan de bretoense verwachtingen. Integendeel ! De bretoense Girondijnen werden het slachtoffer van de Jakobijnen : 26 administrators werden geguillotineerd. In Bretagne zelf leverde de « Chouannerie » de meest verbeten gevechten tegen de jakobijnse revolutie.

Het is duidelijk dat het « beminnelijk » slechts met enige ironie kan uitgesproken worden; het « wurgen » echter is des te échter De levenskrachtige Bretoenen kunnen niet of nauwelijks leven in hun arme en sterk verwaarloosde streek. En dat is niet de geschiedenis van deze eeuw, waarin de industrialisatie allesbeslissend wordt, zelfs in een landbouwland als Frankrijk, dat was evenzeer waar gedurende de bewogen negentiende eeuw. Onder elk regiem, onder elke kleur of ideologie. Om aan de wurgende greep te ontkomen, moesten talloze jonge Bretoenen uitwijken. En deze hulpelozen bleven veelal proletariërs. En vele bretoense meisjes liepen in Parijs verloren iets wat volgens onze achterlijke opvattingen nog altijd kàn !

In 1870 stortte het tweede franse keizerrijk ineen na de nederlaag bij Sedan; de nieuwe republiek riep iedereen te wapen. Maar alleen Bretagne vormde écht een leger, een bretoens leger ! Onmiddellijk toonde de republiek haar wantrouwen. Gambetta schreef aan Keratry, de chef van dit bretoense leger : « Ik bezweer u te vergeten dat gij Bretoenen zijt, om u alleen te herinneren dat gij Fransen zijt ». Angst voor de achterlijkheid van de Bretoenen, of gewoonweg schrik voor de Bretoenen zelf ?

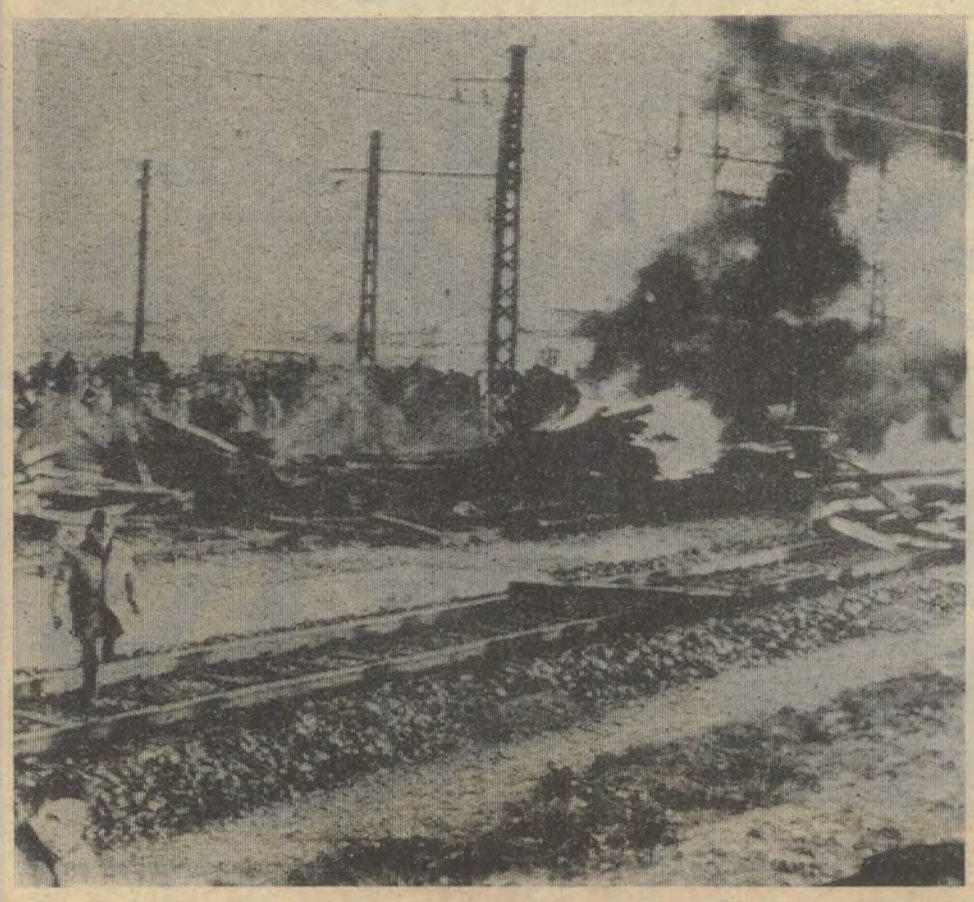

Sinds het begin van de negentiende eeuw bestond er een beperkte maar echte herleving van het bretoens bewustzijn. In 1867 had te Saint-Brieuc het eerste inter-keltisch kongres plaats gehad. Er bestond een « Bretoense Vereniging », die in 1868 zelfs de eer genoot door Napoléon III verboden te worden. In 1905 stichtte de priester Perrot de « Bleun-Brug », de vereniging van de katolieke Bretoenen. In 1909 werd bretoens schoolonderricht gevraagd.

Tijdens de eerste wereldoorlog sneuvelden 250.000 Bretoenen, d.i., 10 % van de bretoense bevolking (voor gans Frankrijk was dat 3,5 %). De bretoense dichter Calloc'h die in 1917 sneuvelde, had in een van zijn laatste brieven een petitie gevraagd voor bretoens taal- en geschiedenisonderwijs. In 1919 richtte de voorzitter van de bretoense regionalistische Unie een petitie tot de vredeskonferentie. ze was ondertekend o.a. door de bretoense bisschoppen en parlementairen en door maarschalk Foch ! Maar noch Wilson — die « voorvechter » van de rechten van de kleine volkeren — noch de Angelsaksers hadden tijd. Alleen de bisschoppen besloten, dat voor het eerst sinds eeuwen in de vrije lagere scholen één uur per week Bretoens zou gegeven worden. In 1925 verklaarde de minister van onderwijs de Monzie dat « omwille van de taalkundige eenheid van Frankrijk de bretoense taal moet verdwijnen » '

Waarom deze « oude » geschiedenis ? Gewoonweg om met enkele feiten te bewijzen dat het een leugen is dat de bretoense onafhankelijkheidsstrijd pas eergisteren ontstond en eigenlijk iets onbegrijpelijks zou zijn. Om die andere leugen te weerleggen dat, wat nu in Bretagne gelukkig gebeurt. slechts het werk zou zijn van enkele oude bretoense kollaborateurs en fanatieke Ieren !

De gehele bretoense beweging is veel meer waard dan dit korte stukje ! Uit het recente verleden mag echter een feit niet onvermeld blijven : na de verwarde kollaboratie heerste ook in Bretagne een schrikkelijke en willekeurige repressie. Parijs deed met de Bretoenen wat Brussel met de Vlamingen deed ! En de gevolgen zijn dezelfde : de sterken zijn verbetener geworden en hun volharding is niet nutteloos geweest.

Niemand weet hoe sterk de bretoense verzetsbeweging tans is. Maar ze leeft niet in een vijandig land : geheel Bretagne wordt zich bewust van eigen nood en eigen wezen De Vichy-regering had één enkele stap in de goede richting gezet, aarzelend, maar dan toch. Zal de oude de Gaulle met zijn « regionalisme » dit levende Bretagne het leven in Frankrijk mogelijk maken ? Het zou een eretitel voor hem zijn !

de WIJ de wereld

vlaams nationaal

LEVENDE TOORTS

De dood door zelfverbranding van de 21-jarige Jan Pallach te Praag heeft aanleiding gegeven tot de eerste massabetoging sinds de afkoelingsoperatie, op gang gezet door de tsjecho-slovaakse leiders die bestendig onder russische druk leven. Deze operatie scheen een tijdlang te zullen slagen, doch eens te meer blijkt dat een politiek van de kool en de geit sparen niet loont. De Tsjechen en Slovaken lopen er niet in, vooral niet sinds de vakbonden zich op het politiek vlak gaan bewegen, na vastgesteld te hebben hoe de partij als een duivel in een wijwatervat spartelt om twee meesters tegelijk te dienen : de Russen en de tsjechische en slovaakse volken. Dat dit op de duur onmogelijk is en dat een nieuwe kortsluiting niet uitgesloten is wordt dezer dagen opnieuw te Praag duidelijk gemaakt.

Op het ogenblik dat te Washington Nixon de eed aflegde als 37ste prezident van de Verenigde Staten en de door iedereen opgemerkte zin uitsprak van « De tijd van de strijd is voorbij » laait de strijd in Tsjecho-Slovakije opnieuw op. De krizis te Praag als gevolg van de russische invazie van het land zou een rol gespeeld hebben in de besluitvorming van Johnson, zich geen kandidaat mee te stellen voor het Witte Huis. De nieuwe bewoner van dit Witte Huis wordt reeds daags van zijn officiële ambtsaanvaarding gekonfronteerd met een nieuw dramatisch aspekt van de tsjecho-slovaakse krizis. We zullen niet aan « Hineininterpretation » doen maar het is niettemin opvallend dat Praag januari 1969 de betrekkelijkheid doet inzien van verklaringen, afgelegd door wie men geredelijk 's werelds machtigste man noemt. De grenzen van de prezidentiële macht in en buiten Amerika werden duidelijk zichtbaar onder Johnson en Nixon zal dat nu ook ervaren.

De tijd van de strijd kan immers niet voorbij zijn voor volkeren die om hun erkenning als volk en als vrije mensen moeten vechten. Dat is toch de wezenlijke betekenis van de strijd die nu al maanden en maanden in Tsjecho-Slovakije gevoerd wordt.

Naarmate Doebtsjek en medestanders geleidelijk en quasi-geruisloos op een zijspoor geduwd worden en onder russische druk een partijleiding en een regering ontstaan, die gewilliger het oor lenen aan de russische eisen dan hun voorgangers, groeit een nieuwe faze van verzet tegen de afbouw van het in januari van vorig jaar vastgelegde liberalizeringsprogramma. De kern van dit verzet heeft zich ook verplaatst. Wel zijn de intellektuelen op de bres gebleven, evenals de studenten, die traditioneel en overal ter wereld (niet altijd even duidelijk en niet altijd om even edele motieven) de spits afbijten. Maar de tsjecho-slovaakse vakverenigingen hebben de rangen van het verzet vervoegd, waarbij de federalizering van de staat in plaats van remmend eerder bevruchtend heeft gewerkt. De vakbonden staan wel naast het volk en nemen wel hun aandeel in de politiek als de politieke leiders versagen De evolutie in Tsjecho-Slovakije ontwricht de redenering van hen, die ten onzent bezwerend de vinger opsteken en waarschuwen tegen de verbrokkeling van de arbeiderseenheid indien de belgische staat zou gefederalizeerd worden. De ontwikkeling in Tsjecho-Slovakije wijst precies in tegengestelde richting en holt de redenering van vaandelvluchtige of al te passieve vlaamse vakbondleiders uit.

De waarheid is dat de kern van het groeiend volks verzet tegen de russische dwang en tegen de neiging van de partijleiding, om door een façadepolitiek de schijn te redden doch in werkelijkheid heel het bestel aan Moskou over te leveren, de nationalistische refleks is van de Tsjechen en de Slovaken. Er spelen zeer zeker sociaal-ekonomische motieven, doch het zijn niet alleen deze motieven die het nieuw verzet tegen de russische bezetting en de gevolgen van deze bezetting verklaren. De Marxisten verstaan de kunst, nationale elementen te verdrinken in een sociaal-ekonomisch jargon, dat echter nooit het hele streven van een volk kan weergeven. Als nationalisten voor al kunnen we in deze valstrik niet trappen en blijkbaar doet de meerderheid der Tsjechen en Slovaken dat ook niet.

De zelfverbranding van Pallach, pijnlijker dan de stoïcijnse vlammendood van vietnamese bonzen en nonnen, is een waarschuwing aan het adres van de nieuwe leiders te Praag en « vervelend » voor Moskou, dat trouwens ook nieuwe last krijgt in verband met Comecon, de oosteuropese tegenhanger van de EEG en waarbij Roemenië eveneens het beginsel voorstaat van de samenwerking in ekonomisch verband van onafhankelijke staten, terwijl Moskou via een pools rapport deze onafhankelijkheid op ekonomisch vlak niet erkent, trouwens nooit heeft erkend. Het offer van Jan Pallach houdt niet alleen een bedreiging in voor de Russen in Tsjecho-Slovakije doch ook in de andere oosteuropese satellieten. Dit offer bewijst de onverwoestbare levenswil en de niet te stelpen vrijheidsdrang der volkeren, ondanks een dekadenlange marxistische indoktrinatie van de nieuwe generaties. Juist die nieuwe generaties in Oost-Europa nemen de neo-stalinistische metodes van de moskouse leiders niet meer. Het socialisme van deze jeugd wil een menswaardiger socialisme zijn dan het « socialisme » van de russische verdrukking en kolonizatie. Dat deze verzuchting samenvalt met een steeds sterkere nationalistische refleks mag hier wel speciaal onderstreept worden, vermits de internationale pers aan dit zo belangrijk facet van de strijd achter het IJzeren Gordijn achteloos voorbijgaat.

DEZE WEEK IN DE WERELD

- *Richard Nixon legt als 37e prezident van de Verenigde Staten van Amerika de grondwettelijke eed af en houdt een gematigde toespraak.*
- *Sojoez-4 na gezamenlijke vlucht met Sojoez-5 veilig geland. Aanslag tijdens de hulde aan de kosmonauten op het Rode Plein te Moskou, op de wagen van de gehuldigden en van de Sovjetleiders Brezjnev en Podgorny.*
- *Jan Pallach, 21-jarige student steekt zich zelf in brand op het Wenceslasplein te Praag uit protest tegen de russische bezetting. Na zijn overlijden houdt een grote menigte een stille rouwbetoging. Een 2e en 3e zelfverbranding wordt door Praag als een niet-politieke daad voorgesteld. Te Boedapest steekt een hongaarse jongere zich zelf in brand uit protest « tegen de vreemde troepen in zijn land ». Te Praag eisen de studenten en de arbeiders verbod van russische bezettingskrant, spoedige verkiezingen en spoedig kongres der kommunistische partij*
- *Legermunitiedepot te Lebach (Saargebied) overvallen en drie schildwachten gedood. Men vermoedt dat de daders naar Frankrijk ontkwamen*
- *Linkse studenten na lange belegering door 8.500 man politie uit de universiteit van Tokio verdreven. Bloedige barrikadegevechten in de japanse hoofdstad.*
- *Vermoedelijk in het kader van een konflikt tussen rivalizerende amerikaanse negerorganizaties worden te Los Angeles twee leden van de « Zwarte Panters » doodgeschoten*
- *Pompidou stelt tijdens verblijf te Rome zijn kandidatuur voor de opvolging van de Gaulle. Deze laatste verklaart zijn volle ambtstermijn te zullen uitdoen*
- *Eerste voltallig overleg op de Vietnamkonferentie te Parijs na volledig procedure-akkoord.*
- *Amerikaanse nota op Sovjet-voorstellen inzake het Midden Oosten door Kairo als antiarabisch bestempeld.*

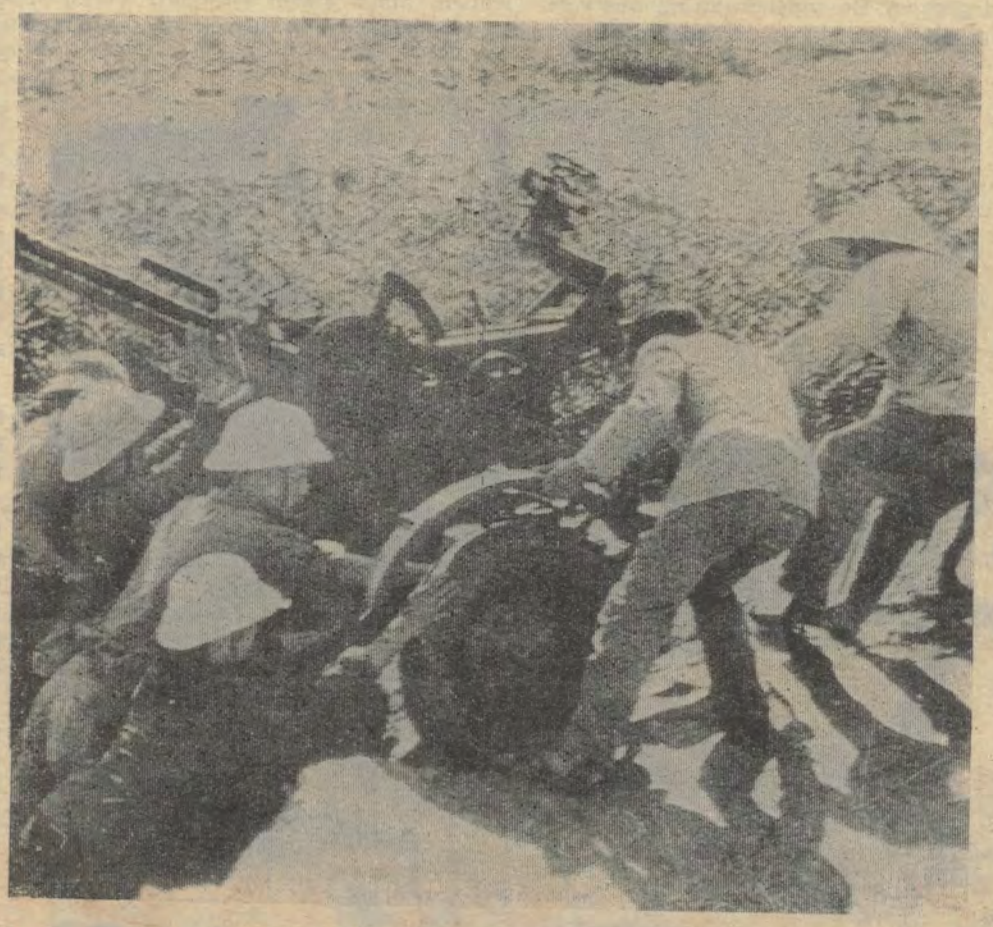

Ondanks de bommenstop, de — tijdelijk — verminderde oorlogsaktiviteit en de onderhandelingen te Parijs nemen de Noord-Vietnamezen geen rizikos en versterken ze hun luchtafweer.

Zelfs zij die maar heel weinig weten over aardrijkskunde weten toch wel dat Luxemburg samen met Monako, Liechtenstein en Andorra tot de kleinste europese staten behoort. Het zijn alle staatjes met een al lange geschiedenis. Sinds de dekolonizatie zijn daar wel, buiten Europa, een aantal onafhankelijke staten van dezelfde soort bijgekomen : even klein in oppervlakte als bij voorbeeld Barbados, dat niet groter is dan de drooggelegde Zuiderzee-polder in Nederland, of nog oneindig kleiner op het ekonomische vlak als de zopas onafhankelijk geworden spaanse gebieden aan de westkust van Afrika, Fernando Pô. En zelfs zij die maar heel weinig weten over ekonomie en dergelijke zaken, weten toch wel dat Luxemburg nu precies niet behoort tot de noodgebieden tot de ontwikkelingslanden die (schijnbaar ten minste !) bepaalde groepen zoveel zorgen veroorzaken.

Het Groothertogdom Luxemburg is steeds, zo niet strikt juridisch, dan toch in feite een deel geweest van de Lage Landen bij de zee. Hun nationale wapenspreuk zou trouwens heel goed kunnen dienen als leuze voor de gehele Vlaamse Beweging : « Mir wolle bleiwe wat mir sin ». Deze « letzenburgse » spreuk hoeft trouwens niet eens in het Nederlands vertaald te worden ! Dezelfde diplomatieke dwang die in 1830 tot 1839 de « schepping uit het niets » van het onafhankelijke België bewerkte, zorgde ook voor de verdeling van het oorspronkelijke luxemburgse gebied : Het verdrag van Londen van 10 april 1839 legde de splitsing op tussen het « franssprekend » westelijk gedeelte — de belgische provincie Luxemburg, en het aktuele Groothertogdom. Buiten de band van de personele unie bleef er geen binding met Nederland over. In 1842 trad Luxemburg, dat geen enkele ekonomische band met Nederland kon onderhouden door de aardrijkskundige ligging, tot het duitse « Zollverein » toe. Het is nogal duidelijk, en die geschiedenis hoeft niet in bijzonderheden verteld te worden, dat Luxemburg gedurende de rest van de negentiende eeuw een twistappel werd tussen de beide grootmachten van die tijd, Frankrijk, dat altijd bereid blijft aangrenzende gebieden het geluk te bezorgen frans te worden, en de duitse Konfederatie, waartoe dit gebied historisch en kultureel toch eerder behoorde.

TE KLEIN? LUXEMBURG

Luxemburg heeft slechts een oppervlakte van 2.586 vierkante kilometer, dat is minder dan één tiende van België, en een bevolking van ongeveer 330.000 inwoners. Ongeveer een derde van dit grondgebied is dan bovendien nog bosgebied, de landbouwgronden zijn sterk verdeeld maar toch voorziet dit kleine gebied in normale omstandigheden in de eigen behoeften aan voedingsgranen. Dat de luxemburgse frank en de belgische frank dezelfde waarde hebben weten alle toeristen en grensbewoners, dat er al lang een ekonomische unie, en sinds het einde van de tweede wereldoorlog een Benelux bestaat, zal ook wel niet onbekend zijn. Maar niets van dit alles belet dat Luxemburg werkelijk een onafhankelijke staat is, met eigen beslissingsmacht. Uiteraard afhankelijk van de wereldmachten en van de machtige buurlanden, maar zonder enige twijfel met een ander statuut dan de belgische provincies nu hebben, of de raadgevende ekonomische raden zullen hebben volgens de plannen van de belgische partijpolitiekers. En ook volgens de verklaringen van de inderdaad eminente ekonomist die eerste-minister Eyskens is.

Luxemburg beschikt inderdaad over belangrijke bronnen van natuurlijke rijkdom : er is ijzererts, maar het is toch nodig ijzererts van een rijker gehalte, voornamelijk zweeds ijzererts, in te voeren. En dan ziet toch iedereen onmiddellijk hoe gunstig dit land daarvoor gelegen is ! Ook een grote kolenivoer is nodig. Maar niets van dit alles heeft belet dat Luxemburg, met die oppervlakte en met zo'n keine bevolking, in 1963 meer dan één procent van de wereldproduktie van staal leverde. Oppervlakte en bevolking en onafhankelijkheid hebben niet belet dat het nationaal budget in 1961 uitgaven voorzag voor 6.094.000.000 fr. maar inkomsten voor 8.253.000.000 fr. Arbed, de grootste van de luxemburgse maatschappijen is tegelijk een van de grootste van Europa.

Een paradijs dus ? Dat wordt helemaal niet beweerd ! Maar wel een stevig argument tegen de bewering dat de Ekonomische Raad voor Vlaanderen, binnen de belgische ekonomische of tolunie, geen beslissingsmacht kàn hebben. Omdat Vlaanderen te klein zou zijn !

WIJ
vlaams nationaal

Dit gaat u rechtstreeks aan !

Ik richt mij tot u omdat gij — welke ook uw overtuiging weze — Vlaming zijt en het slachtoffer dreigt te worden van de pogingen die de regering onderneemt om de vlaamse meerderheid in dit land onmondig te maken. Ook als gij u van politiek weinig aantrekt, moet gij weten waarover het gaat : uw welvaart, de toekomst van uzelf of van uw kinderen staat op het spel.

De C.V.P.-B.S.P.-regering stelt voor, de ekonomische decentralizatie en de kulturele autonomie in te voeren. Daar heeft de Volksunie niets tegen. Wel integendeel : zij verheugt er zich over dat aan Walen en Vlamingen eindelijk een grotere beslissingsmacht wordt gegeven. Alhoewel de regeringsvoorstellen te beperkt zijn, is de Volksunie wél bereid er over te praten.

Aan deze te beperkte maar op zichzelf niet slechte plannen heeft de regering echter een voorstel gekoppeld dat voor iedere Vlaming totaal onaanvaardbaar is. De regering wil, onder druk van de Walen, de manier van stemmen in het parlement veranderen door de invoering van de zogenaamde grendels.

Verder in dit blad wordt uitgelegd, wat die grendels eigenlijk zijn. Indien ze er komen, dan krijgt een minderheid van waalse parlementsleden de macht, om ieder voorstel van de meerderheid te verwerpen. Dat is een bespotting van de demokratie en alleen daarom reeds onaanvaardbaar. Het betekent echter meteen dat wij, Vlamingen, beroofd worden van onze enige macht — de macht van ons aantal. Juist daarom hebben de grote vlaamse kultuur- en strijdverenigingen zich tegen deze grendels uitgesproken ; de Volksunie staat niet alleen !

De Volksunie zal zich met alle macht tegen de grendels verzetten. Aangezien de regeringspartijen in het parlement niet beschikken over de tweederdemeerderheid die nodig is voor een grondwetsherziening, hebben ze de steun van de oppozitie nodig. (Tenzij ze, gelijk ze reeds getracht hebben, de regels van het spel zouden vervalsen door een verminking van het stemrecht in het parlement). Indien de regering vasthoudt aan haar grendels, dan zal de Volksunie weigeren daarbij op enigerlei wijze behulpzaam of medeplichtig te zijn. In ieder geval zal de Volksunie met alle macht en al haar middelen de rampzalige grendels bestrijden. De grendels moeten er uit ! Waar gij ook staat en welke ook uw politieke kleur is : ik durf daarvoor mede op u rekenen.

F. Van der Elst
Voorzitter Volksunie.

OP DEZE EN DE VOLGENDE DRIE BLADZIJDEN BRENGEN WIJ EEN AFDRUK VAN HET PAMFLET DAT DEZER DAGEN IN HONDERDDUIZENDE EXEMPLAREN GRATIS OVER HEEL VLAANDEREN WORDT VERSPREID. WIE WIL HELPEN BIJ DEZE ZO NOODZAKELIJKE VOORLICHTINGSKAMPANJE, KAN ZIJN STEUN STORTEN OP PRK 1476.97 VAN VOLKSUNIE VZW., BRUSSEL-1.

ZO DEDEN ZIJ HET

DE VOLKSUNIE GROEIDE

In het begin van de jaren zestig begon de Volksunie, die tot dan toe een klein partijtje geweest was met slechts één volksvertegenwoordiger, meer en meer te groeien. De drie grote partijen moesten rekening houden met deze groeiende macht en de C.V.P. in het bijzonder zag zich verplicht, eindelijk eens iets uit te voeren van de vele beloften die zij in de jaren voordien aan de Vlamingen had gedaan.

DE ZETELAANPASSING

De meest dringende en gerechtvaardigde eis die de Vlamingen op dat ogenblik stelden, was de eis tot zetelaanpassing. Want sinds 1947 was het aantal zetels in het parlement nog nooit aangepast geworden aan de werkelijke bevolkingsverhouding; er zaten dus in het parlement te veel Walen en te weinig Vlamingen. De Volksunie heeft die strijd destijds gevoerd onder de leuze : « een vlaamse stem moet zoveel waard zijn als een waalse ». Dat was een eerlijk en zuiver standpunt, waartegen de drie andere partijen niets konden aanvoeren.

VLAAMS LEVENSBELANG

Die zetelaanpassing was voor Vlaanderen een levensbelang. Want de Vlamingen hebben maar één middel om zich te doen gelden : de macht van hun getal, het feit dat zij de demokratische meerderheid zijn in het land. Aan de top van het leger, van de administratie en van de diplomatie, in het bedrijfsleven en in de wereld van de grote geldmachten zijn het meestal Walen en franstaligen die de plak zwaaien. Om niet helemaal in de verdrukking te komen, hebben de Vlamingen maar één enkele troefkaart : het feit dat zij meer dan zestig procent uitmaken van de bevolking van ons land.

DE « MINORIZATIEVREES »

Op het C.V.P.-kongres van 1961 werd dan de zetelaanpassing definitief in het vooruitzicht gesteld.

De waalse C.V.P.-ers verzetten zich daar echter tegen. Zij beweerden dat, wanneer de Vlamingen in het parlement definitief de meerderheid zouden vormen, de Walen zouden verdrukt worden. Dat was natuurlijk onzin, want sinds 1830 zijn de Vlamingen altijd de meerderheid in het parlement geweest en nooit werden franstaligen door Vlamingen verdrukt; altijd was het juist het tegenovergestelde.

De C.V.P. zat echter gevangen tussen de eis tot de zetelaanpassing voor de Vlamingen en de eis van haar waalse vleugel om waarborgen te krijgen tegen de zogenaamde « minorizatie ». Voor wie het ernstig meent met de demokratie en met het land, zijn deze eisen onverzoenbaar. De C.V.P. verkoos echter te eten uit twee ruiven : de waalse en de vlaamse.

DE GRENDELS

Op dat berucht C.V.P.-kongres van 1961 kwam het tot een oneerlijke koehandel. De Vlamingen kregen de belofte van de zetelaanpassing. Om de Walen te paaien beloofde de C.V.P. dat zij in het parlement zou zorgen voor « grendels », dit wil zeggen : voor wettelijke maatregelen waarmee de Walen op ieder ogenblik de vlaamse meerderheid zouden kunnen beletten, beslissingen te nemen.

Zo vlakaf zegde de C.V.P. dat natuurlijk niet. Ze verklaarde dat de grendels maar zouden ingevoerd worden nadat alle gerechtvaardigde vlaamse eisen (onder meer in het leger, de diplomatie, te Brussel enzoverder) zouden ingewilligd zijn. Het officiële C.V.P.-standpunt in 1961 was, dat Vlaanderen de zetelaanpassing moest krijgen zonder daarvoor een prijs te betalen en dat de Walen later misschien de grendels zouden krijgen, als de vlaamse achterstand op ieder gebied ingelopen was Om de Vlamingen de grendels aan te smeren, pakte de C.V.P. opnieuw uit met een reeds jaren oude, maar nooit uitgevoerde belofte : de kulturele autonomie.

ONONTWARBAAR NET

Zo groeide in het begin der zestiger jaren de C.V.P.-politiek tot een onontwarbaar net van halve waarheden en halve leugens, beloften en vage tegenbeloften. De Walen kregen voor het eerst een halve toezegging over de fameuze grendels en ze knoopten het zich terdege in de oren. Tijdens de jaren die daar op volgden, werd de waalse eis voor grendels steeds maar sterker. De vlaamse C.V.P. bleef de Vlamingen sussen, maar achter de schermen werd de grote koehandel afgesloten : als de Vlamingen hun zetelaanpassing hebben, krijgen de Walen hun grendels zonder dat er van de inwilliging der overige vlaamse eisen nog wordt gesproken. In 1964 hield de vlaamse C.V.P. een soort kongres te Brussel. Op dat kongres, kort voor de verkiezingen van 1965, werd het C.V.P.-programma voor Vlaanderen uit de doeken gedaan. De belangrijkste sprekers — minister De Saeger en de heer Tindemans — beloofden nog eens uitdrukkelijk dat er van grendels en toegevingen aan de Walen geen sprake meer zou zijn.

C.V.P. EN B.S.P.

Wat deed inmiddels de B.S.P.? De vlaamse socialisten hebben altijd slechts een matige belangstelling gehad voor kulturele autonomie : dat probleem interesseert hen bitter weinig. De waalse socialisten — de echte bazen in de B.S.P. — kwamen echter opdagen met een eigen eis : ekonomische decentralizatie. Zij zijn altijd de kampioenen geweest van de eis « priorité pour la Wallonie — voorrang voor Wallonië ».

Toen verleden jaar de C.V.P.-P.V.V.-regering over de zaak Leuven gestruikeld was en de verkiezingen voorbij waren, kwam een C.V.P.-B.S.P.-regeringsakkoord tot stand. Men mag niet vergeten dat dit akkoord werd opgesteld door de voor de Vlamingen absoluut onbetrouwbare verfranste Brusselaar Van den Boeynants.

In dit akkoord — dat tans ten uitvoer wordt gelegd en waarover de huidige politieke strijd gaat — vindt men alles terug wat de twee grote partijen aan koehandels hebben afgesloten : een stukje kulturele autonomie, de ekonomische decentralizatie en de grendels ten voordele van de Walen.

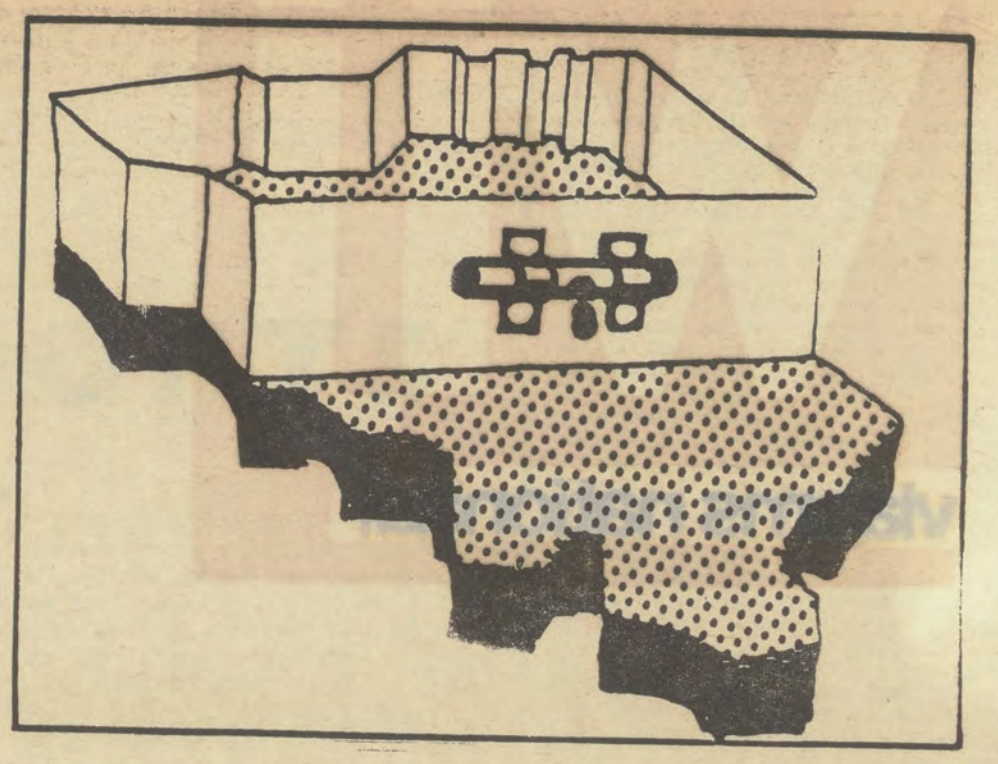

NIET BEETNEMEN: LEES WAT ZE ZELF GEZEGD HEBBEN

VLAMINGEN LAAT U DOOR HEN NIET BEETNEMEN

De Volksunie staat in Vlaanderen niet alleen om de strijd tegen de grendels te voeren. Eens te meer is het standpunt van de Volksunie de uiting op het politieke vlak van de overtuiging in brede vlaamse kringen. Zo zegde het Davidsfonds enkele weken geleden — op 18 december 1968 — in een persmededeling het volgende : « *Om de eendracht en de gelijkberechtiging van de kultuurgemeenschappen in België te bevorderen of te herstellen, is het méér dan tijd dat er nieuwe strukturen worden geschapen. Een nieuwe en ditmaal fatale fout zou echter gemaakt worden indien de vlaamse gemeenschap andermaal zou worden afgeremd, bijvoorbeeld door het ombuigen van de demokratische spelregels die in een unitaire staatsinrichting van kracht zijn* ». Reeds vroeger had het Davidsfond, net zoals trouwens vele andere vlaamse kultuurverenigingen, zich herhaaldelijk tegen de grendels uitgesproken.

Ook heel wat C.V.P.-ers die vandaag de grendels verdedigen, hebben er zich in het verleden tegen uitgesproken. Zij zegden destijds hetzelfde van wat de Volksunie altijd heeft gezegd. Maar vandaag verloochenen zij hun vroegere uitspraken : woorden zijn eens te meer geen daden en voor de zoveelste keer worden de vroegere beloften schaamteloos over boord gegooid.

Op 28 september 1964 schreef het katolieke dagblad « *De Standaard* » over de twee dagen voordien te Brussel gehouden bijeenkomst van de vlaamse C.V.P. : « *Rapporteur Tindemans interpreteerde het C.V.P.-kongres van Oostende : een speciaal sisteem van bijzondere minderheden kan maar overwogen worden, nadat alle onvervulde wensen van de Vlamingen zijn ingewilligd. Die lakonische affirmatie is in feite een veto tegen gelijk welke grendelprocedure* ».

De heer Tindemans die zich in 1964 zo krachtig uitsprak tegen gelijk welke grendelprocedure is vandaag, als minister in de C.V.P.-B.S.P.-regering, precies de man die de grendelteksten mee heeft opgesteld !

Minister De Saeger verklaarde op 26 september 1964 : « *Indien de Walen een grondwettelijke procedure blijven eisen, waardoor het steeds mogelijk is een normale vlaamse meerderheid in het parlement af te grendelen, heeft het geen zin nog langer naar een akkoord te streven, want dan zoekt men een oplossing voor de kwadratuur van de cirkel. De vlaamse opinie zal nooit een slechte overeenkomst aanvaarden* ».

Vandaag doet minister De Saeger net het tegenovergestelde van wat hij vroeger zegde; hij spant zich in met al zijn krachten om de Vlamingen de slechte overeenkomst te doen aanvaarden !

Op 30 november 1963 maakte het hoofdbestuur van het A.C.W. volgende tekst bekend : « *De waalse vrees voor minorizatie is geen overtuigend motief om het beginsel van de evenredige vertegenwoordiging, verkozen bij zuiver algemeen stemrecht, aan te tasten* ».

Vandaag echter gebaren de kristendemokratische ministers in de regering en de kristendemokratische vlaamse parlementsleden van krommenaas. Zij verloochenen het vroegere standpunt en zij

spannen zich in om door de grendels het beginsel van de evenredige vertegenwoordiging te verminken.

Dit schaamteloze verraad van de vlaamse C.V.P. is niet zonder reaktie gebleven. Bij de jongste verkiezingen op 31 maart van vorig jaar werd de heer Derine, schepen van Antwerpen, tot C.V.P.-volksvertegenwoordiger verkozen. Kort nadien heeft hij ontslag genomen als volksvertegenwoordiger, omdat hij niet medeplichtig wilde zijn aan het verraad en de komedie. Hij schreef daarover op 16 oktober 1968 onder meer : « *We moeten er ons rekenschap van geven dat wij Vlamingen — als vragende partij — de troef van de numerieke meerderheid prijsgeven en dàt op een ogenblik waarop onze achterstand nog niet is ingehaald. Dit argument is geen uitvinding van opgewonden vlaamse ekstremisten* ».

Inderdaad, het is geen uitvinding van opgewonden vlaamse ekstremisten. De Volksunie verdedigt vandaag nog altijd het standpunt dat vroeger ook werd ingenomen door C.V.P.-ers zoals De Saeger en Tindemans. De Volksunie is aan dit standpunt trouw gebleven; de anderen niet. We zijn er van overtuigd, dat gans het vlaamse volk het verschil zal weten te zien tussen de trouw van de Volksunie en de verloochening van de anderen.

De C.V.P. maakte tijdens de jongste verkiezingen propaganda met de slagzin « De C.V.P. doet het ». Zij « doet » het inderdaad ! Zoals wij spijtig genoeg van haar gewoon zijn : zij doet het slecht...

Hoe werken die fameuze grendels ?

In de eerste plaats wordt door de C.V.P. en de B.S.P. voorgesteld, dat voor alle zaken die te maken hebben met de taalgrens en het gebruik der talen, ook te Brussel, een zogenaamde « dubbele meerderheid » zou nodig zijn. De meerderheid van de Vlamingen moet akkoord zijn en ook de meerderheid van de franstaligen.

Wanneer bijvoorbeeld 120 vlaamse parlementsleden akkoord zijn, te Brussel maatregelen te nemen om de toestand aldaar voor ons te verbeteren, volstaat het dat de helft van de franstaligen — hetzij 46 parlementsleden op de 212 — tegenstemmen om het voorstel van de Vlamingen te kelderen. Aldus wordt een eerste grendel geschoven voor de normale demokratische meerderheid. Is dat demokratie ?

De C.V.P. en de B.S.P. stellen echter nog een andere grendel voor.

Wanneer drie-vierden van de franstalige parlementsleden tegen een of ander wetsontwerp zijn, dan wordt de behandeling ervan in het parlement afgebroken en de zaak terug verwezen naar de regering, met andere woorden naar de scheurmand.

Dit wil zeggen dat 70 franstalige parlementsleden tegen de wil van 120 vlaamse parlementsleden zouden kunnen beletten

— dat er bijvoorbeeld een internationaal verdrag zou worden gesloten over de havenuitbreiding van Antwerpen, Zeebrugge of Gent;

— dat een toelage aan de thuisblijvende moeder zou worden toegekend;

— dat in de landbouwpolitiek rekening zou gehouden worden met de speciale noden van de vlaamse boeren;

— kortom : dat er op gelijk welk gebied iets zou tot stand komen, wat voor de Vlamingen levensnoodzakelijk is, maar dat de Walen niet interesseert.

Dat is dan de tweede grendel die voor de normale demokratische meerderheid wordt geschoven.

Aldus wordt meer bepaald de vlaamse meerderheid niet alleen op taalgebied, maar ook op sociaal-ekonomisch gebied onderworpen aan de goede of de slechte wil van de franstalige minderheid.

Want vergeten wij het niet : in België leven zowat vijf en een half miljoen Vlamingen tegenover slechts zowat vier miljoen franssprekenden.

MET HUN GRENDELS KUNNEN ZE ALLES DOEN WAT HEN BELIEFT

GEEN GRENDELS

SCHRIK VOOR DE WAARHEID

Midden januari heeft de Volksunie aan de overige partijen het voorstel gedaan, over de grondwetsherziening en grendels een debat op de tv te houden. Heel kijkend Vlaanderen kon dan mee helpen uitmaken, wie de waarheid verdedigt en waar de leugen schuilt.

De Volksunie stelde zelfs voor, haar eigen karige tv-zendtijd ter beschikking te stellen. Kan het sportiever ? De andere partijen kregen de kans, hun mening te zeggen in hun eigen zendtijd én in de zendtijd van de Volksunie. Indien zij recht in hun schoenen stonden en propere dingen te verdedigen hadden, dan moesten ze dat voorstel met beide handen aanpakken. Want de Volksunie had de nodige waarborgen verstrekt voor een neutrale leiding van het debat.

De regeringspartijen — C.V.P. en B.S.P. — zonden echter hun kat. Zij dierven het niet aan, in het publiek te debatteren met de Volksunie. Zelfs niet, als ze daarvoor dure zendtijd van de Volksunie kregen...

Is er een sterker bewijs dat zij iets te verbergen hebben ?

WEINIG SPORTIEF

Nu we het toch over de tv hebben is het goed, nog eens uit de doeken te doen op welke wijze de drie tradionele partijen de demokratie in radio en tv de nek omwringen.

Vóór de verkiezingen van 1968 hadden de C.V.P., de B.S.P. en de P.V.V. jaarlijks ieder twaalf uitzendingen van een half uur op de tv. De Volksunie kreeg slechts vier uitzendingen van een half uur. Met andere woorden : ieder der traditionele partijen had driemaal méér zendtijd dan de Volksunie.

Bij de jongste verkiezingen kregen C.V.P., B.S.P. en P.V.V. klop en schoot de Volksunie met een ruk naar omhoog. Met meer dan een half miljoen kiezers, met 20 volksvertegenwoordigers en 14 senatoren werd de Volksunie in Vlaanderen de derde partij, sterker dan de P.V.V.

En aangezien een Volksunie-kiezer evenveel tv-belasting betaalt als iemand anders, zou het maar eerlijk geweest zijn dat de zendtijd in de tv opnieuw verdeeld werd volgens de werkelijke verhoudingen. De Volksunie zou méér of tenminste evenveel zendtijd moeten krijgen dan de P.V.V. Daarvan is echter niets in huis gekomen.

EEN MANEUVER

De Raad van Beheer van de B.R.T verdeelde inderdaad de zendtijd op nieuw, maar gebruikte daarbij een vies en onsportief maneuver om de Volksunie van zendtijd te beroven.

De vroegere uitzendingen werden uiteengetrokken en kregen een andere naam. Maar het eindrezultaat was dat de Volksunie tans acht uitzendingen van een kwartier heeft, terwijl de drie overige partijen acht uitzendingen van een kwartier en nog acht uitzendingen van een half uur hebben.

Wie het even optelt, komt tot de vaststelling dat er niets is veranderd, dat de Volksunie nog altijd slechts twee uur zendtijd heeft en dat de drie andere partijen drie keer meer krijgen. Ondanks het feit dat de P.V.V. minder kiezers — en dus tv-kijkers — telt in Vlaanderen dan de Volksunie.

Wie weet op welke wijze de B.R.T. bestuurd wordt, begrijpt meteen hoe dergelijke onsportieve en onrechtvaardige beslissingen mogelijk zijn.

Aan het hoofd van onze radio en tv staat een Beheerraad met tien leden. Deze leden worden aangeduid door het parlement, wat wil zeggen dat de drie traditionele partijen de koek verdeeld hebben. In de Beheerraad zetelen een aantal mensen die van tv of radio weinig afweten. Dat heeft echter geen belang : ze worden gekozen om hun politieke kleur, hun bekwaamheid speelt daarbij geen rol. Ze moeten er alleen voor zorgen dat de partijen die hen naar de Beheerraad stuurden aan hun trekken komen.

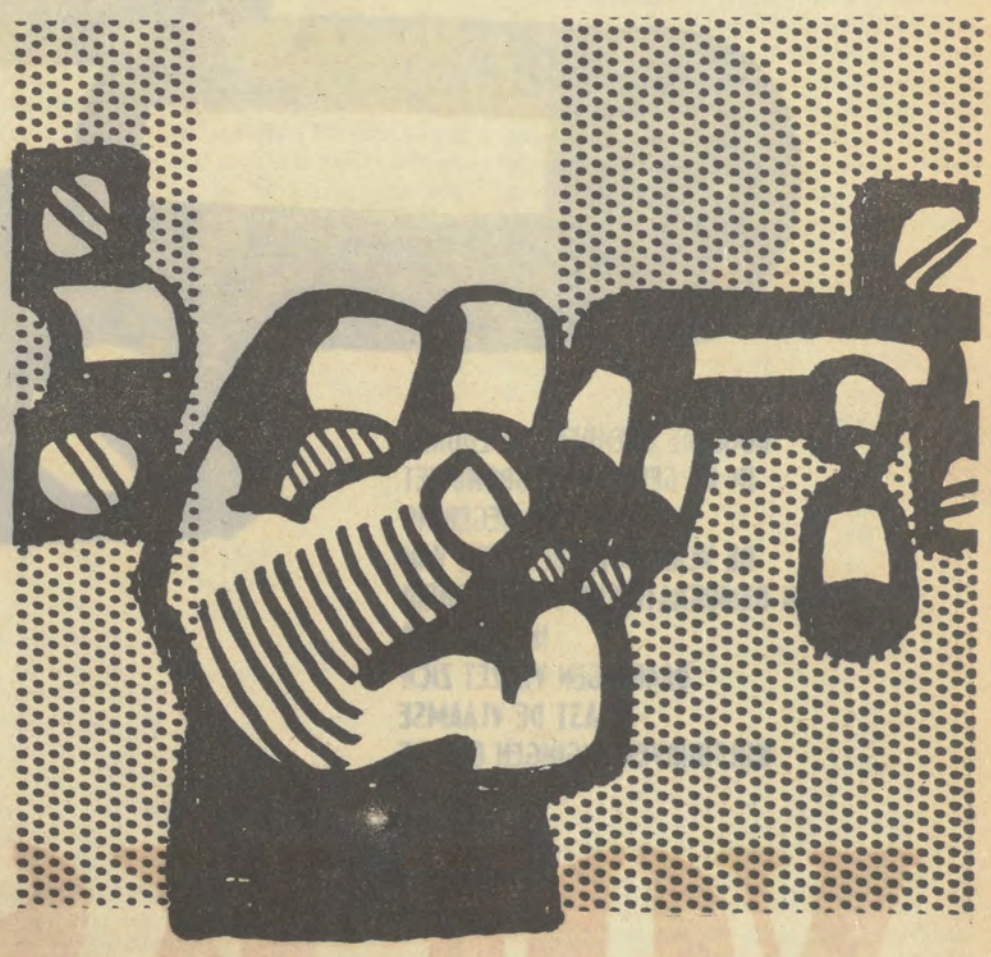

VOLKSUNIE

SPORTMANNEN, LET OP U ZAAK!

Wat heeft sport met politiek te maken?

Op het eerste zicht weinig, maar bij nader toekijken veel.

Heel onlangs, ongeveer midden januari van dit jaar, kwam het tot een ernstig konflikt tussen de vlaamse minister van Kultuur en Sport en zijn waalse kollega. Het ging over de verdeling van de centen tussen de vlaamse en de waalse sportmannen en sportverenigingen

De waalse minister eiste dat de helft van het geld naar de franssprekenden zou gaan en de andere helft naar de Vlamingen. Dat is echter een oneerlijke verdeling : er wonen in ons land immers slechts zowat 40 t. h. franstaligen tegenover 60 t. h. Vlamingen en daarenboven zijn er op 100 sportmannen in ons land zeker 70 Vlamingen tegenover slechts 30 Walen. Iedereen die iets van sport afweet zal dit beamen

Indien iedere vlaamse sportman of klub evenveel zou krijgen als een waalse, dan zou 60 tot 70 t. h. van het geld naar Vlaanderen moeten komen. Gelijk de waalse minister het wil is het oneerlijk.

Indien de grendels zouden gestemd worden, dan krijgen — gelijk de zaken tans liggen — de Walen de helft van het geld. En wat erger is : door de grendels krijgen ze ook de macht om die onrechtvaardige verdeling voor altijd en eeuwig te behouden. Zelfs indien er slechts 10 franstaligen tegenover 90 Vlamingen in het land zouden leven

Wat geldt voor de sport, is ook op alle andere gebieden waar. Op dit ogenblik krijgt Vlaanderen met zijn grotere bevolking hoogstens de helft van alle kredieten, benoemingen en voordelen. De grendels zullen die toestand eens en voor goed bestendigen. Het zal onmogelijk zijn, daaraan nog iets te veranderen

En zoals in het verleden zullen de belastingen en de spaargelden voor het grootste deel uit Vlaanderen komen, terwijl de franstaligen van alles de helft — méér dan hun part in ieder geval — zullen blijven ontvangen.

In dit blad was er weinig sprake van de P.V.V. We hebben het namelijk vooral over de regeringsplannen gehad en de P.V.V. zit nu eenmaal niet in de regering. De P.V.V is echter geen haar beter dan de B.S.P. of de C.V.P. Wel integendeel! Zij heeft al het mogelijke gedaan om in de huidige regering te zitten en de grendels mee te verwezenlijken. De P.V.V. is en blijft een voor de Vlamingen totaal onbetrouwbare partij.

Muizen vangt men met een muizenval. Om de val voor de muis aantrekkelijk te maken, wordt er een stukje kaas ingestopt. Het een gaat niet zonder het ander. De regering heeft de kaas van de kulturele autonomie en de ekonomische decentralizatie in de val van de grendels gestopt. Wie zou echter zo naief zijn om van de kaas te snoepen en de grendels in de nek te krijgen? Als we tans de grendels verwerpen, krijgen we later de rest vanzelf!

IEDERE WEEK VERSCHIJNT HET WEEKBLAD « WIJ » OP 24 BLADZIJDEN. ONAFHANKELIJKE, VRIJE VLAAMSE VOORLICHTING; POLITIEKE INFORMATIE, KULTUUR, DAMESPAGINA, REPORTAGES, SPORT ENZ. VERKRIJGBAAR BIJ DE MEESTE KRANTENVERKOPERS, 8 FR PER NUMMER. JAARABONNEMENT 300 FR, ZES MAANDEN 170 FR, DRIE MAANDEN 95 FR, TE STORTEN OP PRK 1711.39 VAN « WIJ - VLAAMS NATIONAAL », VOLDERSSTRAAT 71, BRUSSEL 1.

WIL U MEER INLICHTINGEN OVER DE VOLKSUNIE ? SCHRIJF OM DOKUMENTATIE NAAR HET NATIONAAL VOLKSUNIESEKRETARIAAT, VOLDERSSTRAAT 71, BRUSSEL 1. OOK IN UW STREEK OF GEMEENTE WERKT EEN VOLKSUNIE-AFDELING; OP HET NATIONAAL SEKRETARIAAT ZAL MEN U GRAAG HET ADRES ERVAN OPGEVEN. LIDMAATSCHAP KOST SLECHTS 60 FR PER JAAR. DE VOLKSUNIEVERKOZENEN IN UW STREEK HOUDEN ZICH TE UWER BESCHIKKING VOOR ALLE DIENSTBETOON.

GEEN GRENDEL OP DE DEMOKRATIE

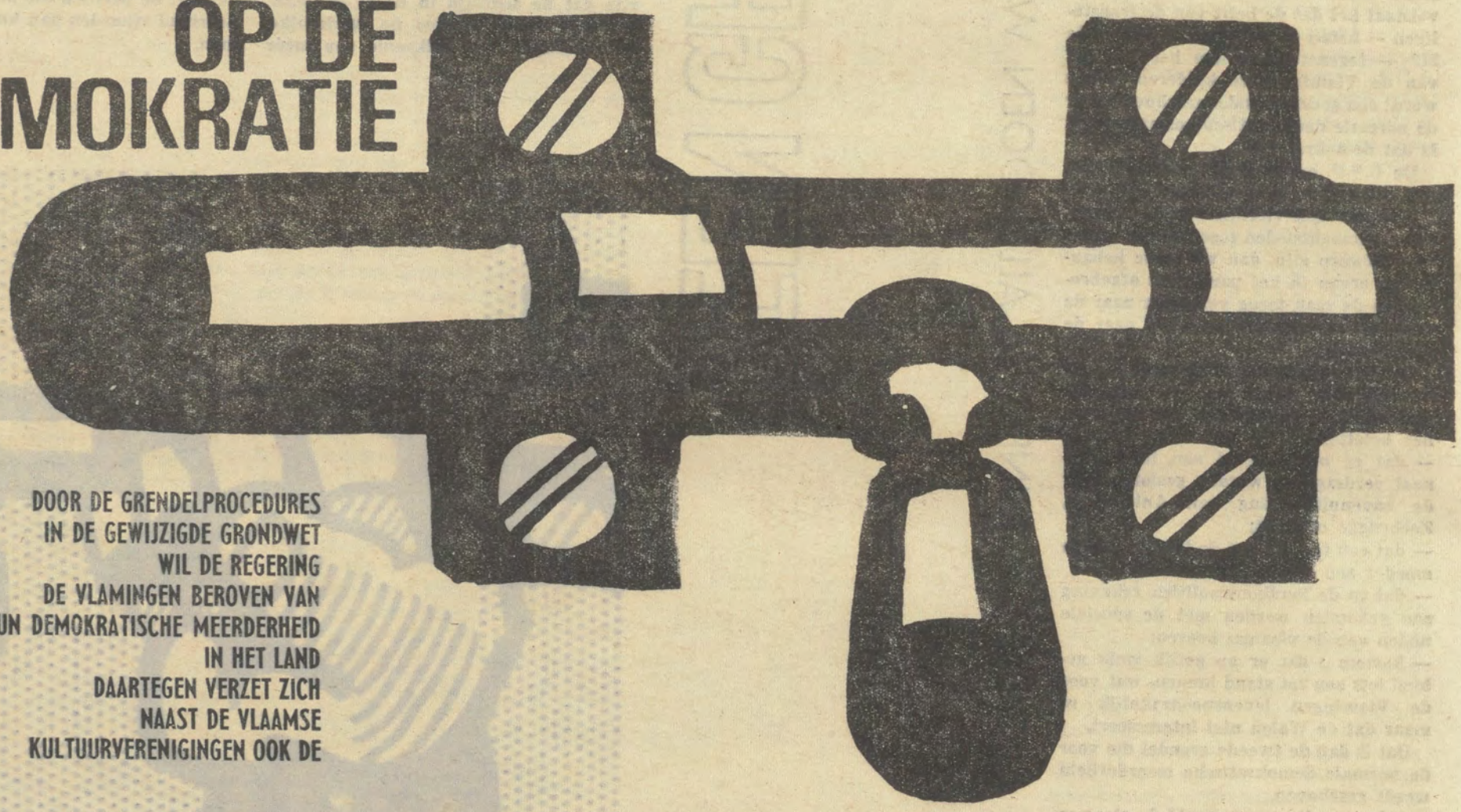

DOOR DE GRENDELPROCEDURES
IN DE GEWIJZIGDE GRONDWET
WIL DE REGERING
DE VLAMINGEN BEROVEN VAN
HUN DEMOKRATISCHE MEERDERHEID
IN HET LAND
DAARTEGEN VERZET ZICH
NAAST DE VLAAMSE
KULTUURVERENIGINGEN OOK DE

VOLKSUNIE

Max Beckmann

De grote duitse expressionist, van wiens werk momenteel te Brussel in het Paleis voor Schone Kunsten een retrospektieve loopt, werd in 1884 te Leipzig geboren en is onder andere een tijdgenoot van Permeke, Frits Vanden Berghe en Jan Brusselmans, drie van de voornaamste vertegenwoordigers van het vlaams expressionisme, dat hij trouwens waardeerde. Als leerling van Clovis Corinth, die onder andere te Antwerpen werkte, zal Vlaanderen en de vlaamse schilderkunst hem niet vreemd zijn geweest, des te meer daar hij met Georges Minne bevriend was, met wie hij in 1907 te Weimar samen expozeerde. Doch vrij spoedig kwam Beckmann in de internationale kunstwereld terecht, via Berlijn, Parijs, Londen en later Amerika. Als « ontaarde kunst » vond zijn werk geen genade in het Derde Rijk, zodat Beckmann uitweek eerst naar Nederland, later over de grote plas, waar hij in het kunstonderwijs terecht kwam. Hij overleed tijdens een wandeling in het Central Park te New York.

De tans aan gang zijnde grote retrospektieve Beckmann omvat meer dan 200 schilderijen en grafische werken. De man, die doorgaans ook een der voornaamste vertegenwoordigers van de beweging « neue Sachlichkeit » wordt genoemd liet een uitgebreide pikturale nalatenschap na, waarvan vooral de monumentale doeken en de talrijke zelfportretten opvallen. Sommige van deze grote doeken vatte Beckmann op als monumentale reportages over het wereldbeeld van zijn tijd.

Het meest in het oog springende kenmerk van Beckmann's werk is echter zijn grafische inslag : zonder de lijn is het werk van Beckmann niet denkbaar, wat meteen ook zijn drukke bedrijvigheid als grafikus verklaart. Hij blijft ook als schilder een grafikus, na aanvankelijk in het impressionistisch vaarwater te hebben vertoefd. Doch weldra ontstaat de voor het expressionisme tipische vervorming en vaak zware omlijning der figuren.

De reeks zelfportretten van Beckmann wijst op een introverte levenshouding. Beckmann was een individualist, zoals zovele kunstenaars, die in het waarnemen en weergeven van zich zelf niet alleen een soort beeldende autobiografie bijeentekenen en schilderen doch daarin ook hun alleenzijn beklemtonen. Beckmann heeft dan ook nooit tot een bepaalde groep behoort, ook al kan men hem door stijl en konceptie bij de duitse expressionisten onderbrengen. Met zijn zelfportretten evolueert zijn hele œuvre mee. Het is bij voorbeeld tipisch dat hij zich in zijn parijse periode vereenzelvigt met de muzikanten van de nachtbars, waar hij zijn inspiratie vindt voor werken als « Apachendans ». Dit werk is niet zozeer een tafereel uit het parijse nachtleven dan wel een schilderkundige neerslag van het tema « vrouwenroof ». Andere kunstenaars hadden zich zelf in allerlei « vermommingen » gezien. We hebben ooit een serie zelfportretten gezien van een quasi-onbekend westvlaams kunstschilder die zich zelf als wildstroper, jachtwachter, douanier, smokkelaar enz. uitbeelde, telkens als kontrast en met sterk karikaturale inslag. De vergelijking met Beckmann gaat niet op, alleen willen we aantonen hoe sterk deze drang naar zelfuitbeelding is en waarvan de europese beeldende kunsten in haar meest prominente vertegenwoordigers schitterende voorbeelden te kust en te keur biedt. Bij Beckmann sluiten de zelfportretten telkens bij bepaalde temata in zijn kompozities aan, ze geven als het ware de gemoedstoestand « per periode » aan en zijn geïntegreerd in de algemene scheppingsfazen.

Beckmann beheerste alle genres : portret, kompozitie, stilleven, landschap, marine. In dit laatste genre streefde hij een grote eenvoud na en straalt er een rust uit in tegenstelling met de droefgeestige, nu eens verstarde dan weer verscheurde wereld die hij in zijn grote werken en ook in zijn zelfportretten oproept. « Weltschmerz » is een woord dat hier direkt opduikt, tegenover deze talrijke waarnemingen van Beckmann van de hem omringende wereld, met figuren die als in een eng keurslijf zijn opgesloten en waarvan de blik de onmacht weergeeft, om uit zich zelf te treden.

Dit werk getuigt van een grote discipline en een sterk plastisch vermogen, een bedwongen gevoel, dat bij Beckmann door de eerste wereldoorlog — die hij als « Sanitäter » in Vlaanderen meemaakte — zo zwaar werd geschokt en uit welke schok trouwens het expressionisme in West-Europa zijn eigenlijke aanloop als dramatisch protest tegen de onmenselijkheid heeft gevonden. Beckmann nam als « kontesteerder » niet rechtstreeks aan deze sterke gevoelsstroming deel, zijn werk draagt niet het uitgesproken etiket, doch de hele bewogenheid van zijn œuvre, hoe stroef of zwaar of hoekig soms op het eerste gezicht, weerspiegelt dit klimaat van ontgoocheling, doch ook van engagement, zonder literaire aanknopingspunten, wel met een echte pikturale en grafische benadering en een geleidelijk soberder en geschakeerder palet. Als zodanig was Beckmann spiegel van zijn tijd, een tijd dansend van vreugde om het einde van een nachtmerrie doch vrij spoedig opnieuw in angst levend om het naderen van een nieuwe beproeving.

Tot 23 februari.

Een van de vele zelfportretten van Max Bechmann, die daarmee in het spoor liep van de dit jaar speciaal herdachte Rembrandt : hier zelfportret met glazen bol.

amerika en wij

Met het persoonlijk voornaamwoord in de titel van dit artikel is niet ons blad bedoeld : wanneer men weet dat Theo Lefèvre, belgisch staats- en ander minister en unitair patriot de auteur is van het boek waarover wij het willen hebben, dan is het begrijpelijk dat hij zeker niet een studie zou wijden aan de relaties tussen ons blad en Amerika, bijaldien zulke relaties zouden bestaan. Het « wij » dat de excellente auteur gebruikt, staat voor ons land en daarboven voor heel Europa. Het is een studie, niet zozeer van de politieke relaties en de financiële, ekonomische en andere betrekkingen tussen beide kontinenten, dan wel een poging tot objektieve porttrettering van Amerika en zijn « way of life », waarbij uiteraard de binnenlandse problemen niet uit de weg gegaan worden.

Het eerste deel van dit boek is aan deze portrettering gewijd en Lefèvre is een scherp waarnemer met zin voor het frappante détail. In het tweede deel — een gebied dat onder zijn huidige ministeriële bevoegdheid valt — wordt onderwijs en wetenschapsbeleid nagegaan en vergeleken. Het derde deel « Op zoek naar een partner » is een voortzetting van het voorgaande deel, nu met de klemtoon op de technologische situatie in Amerika en Europa.

Lefèvre vergelijkt de onderwijssistemen, waarbij hij vooral het universitair onderwijs onder de loep neemt : hij komt tot de konkluzie dat het amerikaanse efficiënter en meer aan de moderne technologische beschaving is aangepast, en dat het middelbaar onderwijs het kind er meer kind laat zijn. De schrijver geeft echter toe — en wij delen dezelfde ervaringen op in gesprekken met amerikaanse studenten — dat het lager en middelbaar onderwijs er op verre na niet ons niveau bereiken. De specializatie echter — de «Lernfreiheit» die in Duitsland reeds hondervijftig jaar bestaat, en de « graduate-school » die een soort overgangsonderwijs verstrekt en met onze kandidaturen vergelijkbaar is, overbruggen deze « gap ».

Dienen wij — en de auteur blijkt voorkeur te hebben voor dit sisteem — over te hellen naar de versoepeling van het hoger onderwijs door een sterker specializatie en afstemming op het technologische en industriële ? Of dienen wij de « universitas » en de europese traditie van de algemene humanistische vorming te behouden, en alleen een versoepeling te vinden voor de al te strakke schemas die nu nog — en vooral bij ons — in voege zijn ? Wij kunnen de schrijver beamen wanneer hij zegt dat wij ons niet moeten haasten het amerikaanse sisteem « ne varietur » over te nemen, maar dat wij er toch goed zouden aan doen, op oordeelkundige wijze het goede uit hun sisteem te assimileren.

Wat het laatste deel betreft, hierover werd uitvoerig gehandeld door Servan-Schreiber in zijn « Amerikaanse uitdaging ». De valorizatie van het europees geestelijk kapitaal — dat zeker voor het amerikaanse niet moet onderdoen, vermits Amerika nog één op vier van zijn ziekenhuis-geneesheren en één ingenieur op tien in den vreemde moet aanwerven — door een efficiënter samenwerking op algemeen-europees vlak en een nauwer kontakt tussen en bredere doorstroming van universitair onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en industrie : daar ligt de mogelijkheid de achterstand op te halen die vooral op het gebied van de industriële toepassing en de kommerciele uitbating groot is.

Lefèvre spreekt op het einde van zijn boek over de staatsegoismen die een algemene europese politiek en een europese geest beletten.

Dit wordt gezegd door de minister van een land waar het staatsegoïsme nog steeds, na 138 jaar, het haalt op de doodgewone rechtvaardigheid tegenover een gemeenschap die alleen maar de rekening van haar bestaan vraagt in een adekwate politieke vorm. In een Europa waar staten nog volkeren verdrukken en grote volkeren kleinere gewelddadig — zij het met politieke of sociale druk — willen assimileren, is een opruiming van dit staatsegoïsme eerste vereiste, inderdaad ! Maar dan moeten wij aan de bazis en niet aan de top beginnen : een werkelijk europese geest kan er alleen maar groeien uit een opruimen van oude tegenstellingen en een erkennen van alle volkeren, grote en kleine, als gelijkberechtigde partners. Alleen een Europa der volkeren kan het staatsegoïsme, sterkste hinderpaal tot europese geestelijke en materiële machtswording, uit de weg ruimen. Dit veronderstelt echter een nieuwe politieke strukturering en aanpassing aan de etnische realiteit. De kern van het probleem is van politieke aard !

Het boek van Lefèvre is lezenswaard om de scherpe waarneming van het eerste zowel als om de probleemstelling en analize van het tweede deel. Spijtig dat zoveel hinderlijke en storende zetfouten dit boek ontsieren !

Th. Lefèvre : « Amerika en wij » — J. Van In, Lier — 112 blz. — 115 fr.

MOMENTOPNAME

NIEUWE BEURSSCHOUWBURG BRUSSEL

Vorige zaterdag heropende de Beursschouwburg zijn deuren. De oude zorgen om de gebrekkige uitrusting zijn verdwenen. Plaats werd gemaakt voor een volwaardige huisvesting van het gezelschap.

Tot einde februari programmeert de vernieuwde Beursschouwburg « Courtelinade 1900 », éénakters van Georges Courteline, stuk voor stuk pareltjes van humoristisch teater. Wannes Van de Velde stelt het programma muzikaal voor met juist gekozen brusselse volksliedjes. Elke vrijdag en zaterdag.

VLAAMSE KLUB KUST

Op vrijdag 31 januari en op zaterdag 15 februari telkens te 20 uur 30 wordt in de Kursaal te Oostende « Met een Muze op de schoot » opgevoerd, een humoristisch spektakel met Niki Bovendaerde, Jef Burm, Gaston Durnez, Jos Ghysen, Piet Theys, Louis Verbeeck en Gerard Vermeersch. Samenstelling en prezentatie : Julien Van Remoortere, realizatie en produktie : Vlaamse Klub Kust.

Vlaamse aanwezigheid in de «mondaine tempel» bij uitstek aan de kust. Plaatsbespreking tegen 150 of 125 fr. in de Kursaal, tel. 059-75111.

TENTOONSTELLINGEN TE BRUSSEL

« Naieve Kunst van Centraal-Europa » groepeert werken van joegoslavische, hongaarse, slovaakse en roemeense naieve schilders, tot zaterdag 15 februari in de grote galerij van het hotel Hilton, Waterloolaan 38, Brussel.

« Belgische Schilders — Frans Licht » — een in Frankofonië « normale » kombinatie, al bestaan er geen belgische schilders — is de titel van een tentoonstelling van schilderijen in het Muzeum voor Moderne Kunst, Koningsplein 1, Brussel tot 13 april ('s maandags gesloten). Het gaat om werken van kunstenaars die onder invloed van het frans impressionisme stonden.

Behalve de grote Beckmann-retrospektieve in het Paleis voor Schone Kunsten heeft terzelfdertijd in de « Deutsche Bibliothek Brüssel », Belliardstraat 58, Brussel 4 een tentoonstelling « Max Beckmann — Druckgraphik » plaats. Tot 2 maart.

CUBA, CASTRO, COMMUNISME...

Zopas heeft de baardige kubaanse diktator afgekondigd dat het suikerrantsoen op dit suikereiland zou ingekrompen worden. Wat betekent dit in een land, waar suiker het hoofdprodukt is der ekonomie ? Zij die menen er een mislukking der castristische ekonomie in te zien, mogen bedenken dat heel deze ekonomie gericht is op een stijging van de suikerexport met als hoogtepunt 1969-1970. Deze jaren zullen voor de kubaanse ekonomie een keerpunt moeten betekenen, altans volgens het regeringsplan. En met de maximale suiker-export gaan een aantal andere plannen gepaard, die er nauw verband mee houden : verhoging van de veestapel, sterker differentiatie van de landbouw, voldoende rijstaanbouw voor eigen gebruik (nu invoer tot 30 %), export van citrusvruchten. Dit zou tevens voor de kubaanse verbruiker voordelen moeten opleveren : gratis melkbedeling, bouw van 100.000 nieuwe woningen en andere sociale voordelen.

De sleutel tot dit beloofde land blijkt de suikerproduktie te zijn, en daarom de uitgebreide maatregelen : studie van de teelt, massale inzet op het land van stedelingen tijdens de oogst, inkrimping van het eigen suikerverbruik.

Dit staat wel in tegenstelling met de kort na de machtsovername gevolgde koers, die een industrializatie nastreefde. Was het niet Sartre die toen iedereen voor vuige kapitalistenknecht uitschold, die beweren durfde dat suiker de bazis was van Cuba's ekonomie ? Intussen zijn Castro en Cuba naar de suiker teruggekeerd...

Maar Castro's revolutie was en is meer dan alleen maar ekonomisch en sociaal. Het is ook meer dan een nationale bevrijding, al ligt het zwaartepunt, alle teoriën ten spijt, wel op dit drievoudig vlak. Het is pas veel later dat Castro zich tot het marxisme « bekeerde » onder druk van allerlei omstandigheden, zoals Guevara zelf toegaf. Welke faktoren zijn nu, in heel deze ontwikkeling die Cuba heeft doorgemaakt, het sterkst ? Welke gedachten, personen en opvattingen waren en zijn richtinggevend : gisteren, nu en morgen ? Op deze vraag wil de auteur van het boek « Castro's Cuba, Cuba's Fidel », de amerikaanse joernalist Lee Lockwood, antwoorden. Hij bezocht Cuba verscheidene malen en kon het gedaan krijgen dat hij Castro mocht volgen op een tocht in het binnenland en naar het Eiland der Pijnbomen, en tijdens deze tocht de diktator interviewen. Geen urenlang onafgebroken interview, maar verscheidene gesprekken over de onderwerpen die zowel joernalist als politikus het meest interesseerden en die als het meest essentieel beschouwd worden.

Op die wijze kon Castro zijn inzichten en plannen uiteenzetten op door hem zelf gekozen momenten, wanneer hij zich best tot een gesprek in staat voelde. Uit deze gesprekken ontstond niet alleen een beeld van de opvattingen en de inzichten en plannen van de kubaanse regering — want Castro is dé regering — maar ontstond eveneens een portret —zowel fizisch als psichologisch — van de dinamische persoonlijkheid van Cuba's eerste man. Wat hierbij opvalt — en ook de auteur in zijn konkluzies komt tot dit besluit — is, dat Castro méér de kubaanse revolutie is dan hij zelf wil toegeven. In zijn ijver als marxistisch neofiet wil hij machtsgreep en revolutie al te schematisch in het marxistisch patroon wringen — waarin ze helemaal niet passen ! Want zijn beweging was géén arbeidersrevolte, zelfs geen boerenopstand : de campesinos zijn traditioneel apolitiek en kwamen pas later naar hem toe, hoewel ze hem niet vijandig waren. Castro kreeg sterke hulp en medewerking uit traditioneel door het marxisme als bourgeois gescholden kringen : de middenstand en de burgerij, de intellektuelen en studenten.

Een tweede feit is, dat naast het onbetwistbaar sociaal element, een zeer sterke nationalistische faktor heeft meegesproken bij de revolte, en alleszins was die veel sterker dan ooit werd toegegeven omwille van de marxistische interpretatie.

Dé kern der revolte was echter Castro zelf en hij is nóg de kern der kubaanse revolutie. De auteur van het boek wijst op het gevaar dat een dergelijke koncentratie rond één persoon voor een revolutie betekent, evenals het gevaar dat schuilt in de kritiekloosheid waarmee hij gevolgd wordt door zijn naaste omgeving, in militaire gehoorzaamheid, die misschien goed was voor de guerilla in de Sierra Madre, maar niet voor het bestuur van een land. « Het virus der onderdrukking is reeds begonnen de intellektuele sfeer te infekteren », zegt de auteur en hij plaatst deze vaststelling na Castro's bewering « ik geloof in de vrije mens, ik geloof in de mens die kan denken ». Ondanks het feit dat het marxisme erin geslaagd is de materiele en sociale niveau's der massa's op te heffen, heeft het sisteem nog steeds zichzelf te bewijzen : het heeft voortdurend gefaald in het allerbelangrijkste punt, dat der persoonlijke menselijke vrijheid. Ook in Cuba is dat zo.

Vaak vergelijkt men Cuba met sommige zuidamerikaanse landen. Maar ook die vergelijking gaat — zoals zovele — niet op, vermits Cuba geografisch bv. totaal verschilt van een land als Bolivia, vermits ook etnisch het onderscheid zeer groot is, vermits Cuba wat betreft kommunikatiemiddelen praktisch ontsloten gebied was en de levenstandaard er ook veel hoger lag dan in de meeste zuidamerikaanse staten. Toch is het onbetwistbaar, dat er sedert Castro's machtsovername een hele evolutie is begonnen. Dat deze evolutie ook zonder kommunisme of marxistische ideologie mogelijk was, dat ekonomische en sociale verbeteringen ook door een reformistische sociale politiek zouden bereikt geworden zijn, is een veronderstelling die zeer zeker gegrond is. Dat de ekonomie er zelfs beter zou voorstaan zonder Castro's kommunisme en de daaruit volgende izolatie is praktisch zeker. Maar wij dienen de feiten te zien. En aan het feit van het huidige castrisme kunnen zelfs de Verenigde Staten niets wijzigen. Of dit castrisme evolueren zal en meer aandacht schenken aan de intellektuele en persoonlijke vrijheid, ofwel afglijden naar een roodgekleurd Battista-regieme ? De toekomst zal het uitwijzen. Inmiddels blijft het boek van Lockwood een zeer interessante en zeer vlot leesbare kennismaking met een politiek verschijnsel, dat zelfs één ogenblik erin slaagde de wereldpolitiek te beheersen.

Lee Lockwood : « Castro's Cuba — Cuba's Fidel ». 230 blz. Uitgeverij A. Bruna & Zoon, Utrecht,Antwerpen.

Te Parijs werd de tentoonstelling « Kunstschilders, getuigen van hun tijd » geopend onder het motto « speurwerk en verovering van de moderne wetenschap ». Hier Bernard Buffets interpretatie van Rembrandts « Anatomische les van dr. Tulp » : eerder armzalig voor de ex-kampioen van het frans neo-expressionisme. Nou ja, Rembrandt verdiende ook geen kastelen zoals de door de managers over het paard getilde Buffet...

PLATENRUBRIEK

"WIES MOENS LEEST UIT EIGEN WERK"

Zo is de titel van een grote langspeelplaat sinds enkele weken beschikbaar gesteld voor de vrienden van Wies Moens door het Komitee « Vrienden van Wies Moens » en verkrijgbaar door storting van 350 fr. op postrekening 4651.98 van Vermant, Antwerpsestraat 144, Mortsel.

Het komt niet zo vaak voor, in deze rubriek politieke beschouwingen aan te treffen en deze plaat juist noopt ons ertoe. Zij kwam uit, haast op hetzelfde ogenblik dat in T.V., radio en pers gewag gemaakt werd van een soort maatregel, uitgaande van het ministerie van justitie en waarbij de terugkeer van bij verstek veroordeelde incivieken zou kunnen mogelijk worden. Wij omschrijven deze maatregel, waarvan tot op heden niemand afweet of hij wel genomen werd en wat hij juist inhoudt, dus liefst zo vaag en voorwaardelijk mogelijk.

In ons blad heeft men reeds eerder onze mening hieromtrent kunnen lezen. De naam Wies Moens werd dan ook herhaaldelijk in dit verband vernoemd en het verschijnen van deze langspeelplaat is als het ware een antwoord van fierheid en trots.

De plaat zit opgeborgen in een sobere hoes, smaakvol ontwerp van de jonge grafische kunstenaar Emile Taalman, persoonlijke vriend van Wies Moens. Op deze hoes komt, naast een handtekening, ook een zeer goed geslaagde foto van de zeventigjarige dichter voor.

De teksten voor deze plaat werden ongeveer een jaar geleden opgenomen ten huize van Wies Moens, waardoor op de achtergrond enkele toch niet storend werkende bijgeluiden niet konden vermeden worden.

Ontroerend is het dat even in een flits een paar woorden te horen zijn van de onlangs overleden echtgenote van Wies Moens. De plaat wordt er in dit geheel des te natuurlijker om.

Volledig ongekunsteld, rustig, sober, met duidelijke zeggingskracht leest de kunstenaar zijn teksten. Niet één woord gaat verloren en geen woord verliest door deze zegging aan kracht en waarde.

Naast prozafragmenten uit « Celbrieven » en « Brief aan Breughel » vinden we op deze plaat niet alleen een overzicht van de ontwikkelingsgang van de dichter, doch ook gedichten die voorbeeldig zijn voor het hoge dichterlijk aanvoelen én kunnen van Wies Moens in al zijn periodes. Zo horen wij « Die met ons kind is geweest » en « Als over mijn hoofd de zware eskadronnen gaan » uit « De Boodschap »; « Aan Herman van den Reeck, gevallen voor de zaak op 11 juli 1920 » uit « De Tocht »; met wondere dingen uit « Landing », « Morgengroet »

« Stroom », « Hoezeer mijn hoge wil werd bedrogen » uit « Golfslag »; « Boer Louis », « Gezang in het waaien », « Koraal » en « Afscheid van de Schelde » uit « Het Vierkant »; « Eer ik uw grootheid zag kende ik uw nood » en « Hoe zal ik danken voor het groot geluk » uit « Het Spoor », « Zwartboek », « De Verslagene » en « Tot het Ena » uit « De Verslagene » en tenslotte de gedichten van na 1963 : « Schouder het Kruis », « Het Enige » en « Gielken Thielman », opgenomen in de bloemlezing « Gedichten 1918-1967 ».

De plaat is niet alleen een kunstoverzicht, ze is ook een levensbericht, tot kunst geworden levenshouding en wereldbeschouwing, een brok zuivere nationale strijd.

Deze plaat is een zo waardevol bezit dat wij ze alleen maar warm genoeg kunnen aanbevelen, met de hoop uit te spreken dat na deze eerste Wies Moens langspeelplaat er vlug nog een tweede volgen mag. Er zijn teksten genoeg voorhanden en overigens hopen we dan toch weer op nieuwe teksten.

W.

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

Maandag 28 januari om 20.25 u. loopt de psichologische film « De Godin » over het leven van een filmster.

VOLKSUNIVERSITEIT : NEGERKUNST

Tweede deel van dit programma, waarin aangetoond wordt dat het begrip kunst voor de zwarte iets helemaal anders is dan voor ons. De negerkunst is funktioneel en gewijd. Men moet er dus niet het soort schoonheid in zoeken dat tot onze traditie behoort. Met de medewerking van o.a. Leopold Senghor. Een programma van de ORTF-URI.

Op zaterdag 25 januari om 17.30 u. (Brussel Ned.)

WIJ, HEREN VAN ZICHEM IK GAF DEN DUVEL MIJNE KOEK

In deze tweede aflevering van, « Wij, heren van Zichem » is Fons niet gelukkig in de liefde. Marieke Kosters wil immers in het klooster gaan. In deze aflevering wordt een tipje opgelicht van de sluier over de rivaliteit tussen Pastoor Munte en Moeder Cent. We maken ook kennis met Rozelien, de pastoorsmeid met de lange tong en het grote hart. De pastoor heeft het tenslotte nog aan de stok met Dries Van den Heul die in een dronken bui zijn broek verloren heeft. Maar vóór alles volgen wij de lotgevallen van Wannes Raps die in deze aflevering een schoon, maar tragisch einde nemen.

Zaterdag 25 januari om 20.25 u. (Brussel Ned.)

SPEL ZONDER EINDE

Een eenakter over een eenzame, nederlandse vrouw die in de Verenigde Staten moreel en fiziek ten onder gaat. De tragische hoofdfiguur is een intellektuele vrouw, een doktor in de scheikunde, die de dood van haar man niet heeft kunnen verwerken. Om dat te vergeten begeeft ze zich aan de drank. Het leven zegt haar niets meer en ze wil niets meer ondernemen. Voor alles mist ze de nodige moed. Ze gaat een nieuw huwelijk aan. Maar de tweede echtgenoot is een kleptomaan, iemand die in het leven evenzeer verloren loopt als zijzelf. Op een bepaalde dag krijgt het paar het bezoek van een vriendin. In het uitzichtloze leven van New York schijnt die een straal hoop te brengen.

Dinsdag 28 januari om 20.25 u. (Brussel Ned.)

MENSEN EN LEGENDEN OVER DE SCHREVE

De Schreve is de volkse naam van de belgisch-franse grens tussen De Panne en Ploegsteert. In dit programma wordt een beeld geschetst van de talrijke folkloristische gebruiken en legenden die in deze streek leven, aan beide zijden van de grens. De dorpen aan de Schreve hebben voor de rest van het land wel een verre, onbekende klank : Roesbrugge, Watou, Proven, Stavele. Daar en elders hebben de samenstellers van dit programma gefilmd. Ze werden daarbij geholpen door mensen van de streek zelf. En zo krijgt u een bloemlezing van de plaatselijke legenden, van vader op zoon verteld, in holle, ijskoude vriesnachten, wanneer de wind huilend over de westvlaamse vlakten holt. Het verhaal van de Drogenbroodberg, van de verdoolde ridder van Krombeke, van de kwade geest Kokkemare, van het paardje Malegijs met de drie meisjes, werden alle in beeld gebracht. Er werden ook opnamen gemaakt van de plaatselijke gebruiken zoals het bolletraspel, van de veldprocessies, van de school waar de kantwerksters hun handwerk leren, van de handpluk van de hop, enz.

Donderdag 30 januari om 21.15 u. (Brussel Ned.)

DE GODIN

Psichologische film over het tragische leven van een filmvedette. The Goddess kreeg in 1958 op het Wereldfilmfestival te Brussel een prijs voor de uitzonderlijke kwaliteiten. Het scenario is van de beroemde amerikaanse scenarioschrijver, Paddy Chayefski. Als schrijver van hoorspelen en televiziespelen had hij veel sukses. Later besloot hij het ook bij de film te wagen. Voor meerdere bekende films heeft hij het scenario geschreven : Bachelor's Party, The Goddess (1957), Marty (1955) waarmee hij een Oscar won, The Middle of the Night (1959), The Americanization of Emily (1964), Twelve Angry Men.

De Godin behandelt de levensgeschiedenis van Emily Ann Faulkner, die slechts vier jaar oud was toen haar moeder haar bij een oom en tante zou achterlaten om een kans te wagen in Hollywood. Deze gebeurtenis heeft op heel het leven van het kind grote invloed gehad. Wanneer Emily later zelf droomt van een vedettekarrire en grote roem, doet zij precies hetzelfde met haar eigen kind, nadat haar eerste huwelijk op de klippen is gelopen. Niet opgewassen tegen de roem, het milieu en de eenzaamheid, geraakt zij uiteindelijk aan de drank en aan verdovende middelen verslaafd. Haar tweede huwelijk duurt ook al niet lang. Bij de dood van haar moeder roept zij verbitterd uit dat zij ook zou willen dood zijn. Aan haar eerste man bekent zij later in een ogenblik van eerlijkheid dat haar leven ondanks alles een mislukking is, zonder inhoud of betekenis.

Maandag 27 januari om 20.25 u. (Brussel Ned.)

PROFESSOR BERNHARDI

Dit voor de televizie verfilmde toneelspel van Peter Beauvais naar een oorspronkelijk gegeven van Arthur Schnitzler behandelt het konflikt tussen een joodse arts en een katoliek priester, die beiden in de volle overtuiging verkeren dat zij gewetensvol en plichtsbewust handelen. Professor Bernhardi, de arts in kwestie, ontzegt de priester de toegang tot het sterfbed van zijn vrouwelijke patiënt, daar het toedienen van de sakramenten haar erg zou schokken: de vrouw verkeert in een euforie, en gelooft nog steeds dat ze spoedig beter zal worden. Wanneer ze sterft, zonder sakramenten, betekent dit voor de vijanden van de professor een welkome gelegenheid om hem zowel op politiek als op professioneel vlak te dwarsbomen. In het ziekenhuis ontstaan twee groepen : vrienden en vijanden, maar al heel gauw blijkt dat zich onder die zogenaamde kollega's van de arts meer tegenstanders bevinden dan begrijpende, loyale medewerkers, daar de professor eigenlijk een outsider is. Tenslotte komt de zaak voor de rechtbank en Bernhardi wordt veroordeeld. Terug vrij, ervaart hij dat de publieke opinie, terdege gekneed en bewerkt door de liberale pers, haar huik naar de wind heeft gehangen en hem in eer heeft hersteld De hoofdgetuige, een zuster van de overledene, bekent bovendien dat zij valse getuigenissen heeft afgelegd. Het proces moet dus herroepen worden ? Maar professor Bernhardi wil alleen maar met rust gelaten worden... Wat er verder met hem gebeurt heeft de auteur opzettelijk in het vage gehouden.

Vrijdag 31 januari om 20.15 u. (Brussel Ned).

Vlaamse T. V.

Zaterdag 25 januari

Zandmannetje — 18.55 : Huck Finn : Het graf van Marna — 19.20 : Tienerklanken — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De heren van Zichem (II) — 21.05 : Ritme. Show vanuit het Amerikaans Theater — 21.45 : Echo — 22.15 : Geheime opdracht : De terechtstelling — 23.05 : TV-nieuws.

Zondag 26 januari

11.00 tot 11.40 : Eucharistieviering vanuit de Abdijkerk der Paters Norbertijnen te Grimbergen — 14.30 : Boer en tuinder — 15.00 : De schapendoder : 8e en laatstj afl. : De kampioen — 15.15 : Binnen en buiten — 17.10 tot 17.40 : Tienerklanken presenteert : Das junge Orchester — 18.15 : Klein, klein kleutertje — 18.35 : Sportreportage — 19.05 : Het kind en de raaf. Jeugdfilm — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Het kleine televisiecircus. Ontspanningsprogramma — 21.40 : Galavoorstelling in het Coliseumtheater te Londen — 22.50 : TV-nieuws.

Maandag 27 januari

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Zorro : De waterdief — 19.25 : Jonger dan je denkt — 19.50: Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Speelfilm : De godin — 22.05 : Gastprogramma : De Socialistische gedachte — 22.35 : TV-nieuws.

Dinsdag 28 januari

14.05 tot 16.00 : Schooltelevisie — 17.55 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken presenteert : « De Monkees : De vermiste Monkee » — 19.25 : Kijk en kook — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Spel zonder einde. Nederlands televisiespel — 21.25 : Vergeet niet te lezen — 22.00 : Taptoe — 22.20 : TV-nieuws.

Woensdag 29 januari

17.00 : Tip-top — 18.00 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Wereld zonder grenzen — 19.30 : Horizon — 19.50 : Hier spreekt mer Nederlands — 19.55 : Mededelinger De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Troubadoursavond — 21.00 : Panorama — 22.00 : Gastprogramma : Het vrije woord — 22.40 : TV-nieuws.

Donderdag 30 januari

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.35: Politieke tribune · Volksunie — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 TV-nieuws — 20.25 : De Forsyte Saga · Het huis op het land — 21.15 : Mensen en legenden aan de schreve. Volkskundige documentaire — 21.45 : Première — 22.25 : TV-nieuws

Vrijdag 31 januari

14.05 tot 16.00 : Schooltelevisie — 18.25 : Schooltelevisie — 18.55 · Zandmannetje — 19.00 : Luceat — 9.30 : Ziet u er wat in ? — 19.50 · Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 · Professor Bernhardi. Vertilmd verhaal — 22.40 : TV-nieuws — 22.45 tot 23.25 : Medium.

Op vrijdag 31 januari om 20.25 u. komt het sterk gedramatizeerd verhaal van « Professor Bernhardi » op het scherm.

Wij sport

Vlaams nationaal

JANKEN OF LACHEN ?

Wij weten nu ook waarom de scherts-jury die, onder de deskundige leiding van burgemeester Cooremans him-self, de « nationale » sporttrofee uitreikt, autorenner Ickx verkoos boven gewichtheffer Reding. Het is een kwestie van amateurisme. Reding zou namelijk, bij wijze van publiciteit, 100.000 frank ontvangen hebben van een spuitwatermerk, en daarenboven van een hotelier nog enkele gratis eetmalen. Ondanks het feit dat de brave ziel de centen aan het olimpisch komitee overmaakte, kon hij voor de potsierlijke jury niet meer doorgaan als amateur. Er waren immers nog de etentjes, die niet aan het BOK werden geschonken... Ickx daarentegen heeft nooit een cent aanvaard voor zijn prestaties. Noch de enkele miljoenen per jaar als vaste « pree », noch de vele tienduizenden startgeld, noch de prijzen met veel nullen, noch de kruimeltjes die links en rechts van de publicitaire tafelen vallen.

Wat zouden we doen ? Janken of lachen ?

NIEUWE KAMPIOENEN

We zijn alweer een drietal kampioenen rijker.

In Den Haag werd Raymond Ceulemans voor de 16de keer europees biljartkampioen, zij het dan zeer nipt, vóór onze andere landgenoot Boulanger.

In Charleroi veroverde Patrick Sercu de titel van europees omniumkampioen, door de andere grote specialist, Peter Post, overtuigend te verslaan.

En in Gent liet Theo Verschueren zijn tegenstrevers niet de minste kans in het nationale kampioenschap achter derny's.

Zonder « forceren » reed Theo sommige tegenstrevers, waaronder Ferdinand Bracke, op zo maar eventjes tien ronden.

Vermits een zekere pers er tegenwoordig graag op wijst dat wij in Vlaanderen de kwantiteit der sportbeoefenaars hebben, maar zij in Wallonië de kwaliteit, wilden we even vermelden dat deze drie kampioenen nu eens geen Walen zijn.

NIET ONZE ZAAK

Bij het bekijken van de beelden van de uitreiking der « nationale trofee van sportverdienste », wordt het u maar eerst goed duidelijk hoe « nationaal » dat geval wel is, en wat « men » onder nationaal dient te verstaan.

De mannen die tijdens de laatste prijsuitreiking in het zonnetje stonden, waren een prins Albert, een prins de Merode (voorzitter van de automobielklub van België of zo iets), burgemeester Cooremans van Brussel (voorzitter van de « nationale » jury) en Jacques Ickx (uiteraard, want prijswinnaar).

Hoewel het een « nationale » plechtigheid gold, zullen wij maar niet vragen hoeveel en hoe goed Nederlands daar gesproken werd. We zullen alleen vaststellen dat vlaamse mensen daar duidelijk niet op hun plaats zijn. Meteen is het duidelijk dat die fameuze trofee ofwel helemaal moet herdacht worden, ofwel onze kouwe kleren niet meer kan raken, want een waals-brusselse trofee geworden. Maar dat men dan het woordje « nationaal » schrappe.

GILJOMDEU

Les Sports vertelde dat de uitnodigingskaarten voor de voorstelling van de hollandse rennersploeg Willem II opgesteld waren als volgt : «... assemblée générale des Chevaliers bleus de la Rossinante de fer... » (algemene vergadering van de blauwe ridders van het stalen ros). Dus, in het Frans. En Les Sports voegt daaraan toe dat dit gelukkig gebeurde in Holland, want dat ge anders weer wat zoudt gehoord hebben.

Inderdaad, evenveel als wanneer een van de vele waalse firma's die een rennersploeg (wat zegt u ?) eentalig nederlandse uitnodigingen zou sturen.

En dat het in Holland gebeurt, maakt de zaak nog veel onnozeler. Of moeten de sigaren en koereurs van Giljomdeu het van franssprekenden hebben ? Ze moeten het anders maar zeggen.

BETER ?

Van zodra in ons land ergens een goede voetballer opduikt, beginnen de sportgazetten al op Anderlecht en Standard te roepen, en de transfertsom te schatten. Zo is ook gebeurd met Polleunis. Zijn boss, Smeets, heeft zelfs een koleirige brief geschreven, waarin hij een zekere pers verwijt dat ze met haar suggesties — en dat op zo'n ongeschikt ogenblik — Sint-Truiden schade berokkent. Meester Smeets heeft gelijk. Voor de waalse TV zei Polleunis (in het Nederlands : goed punt) dat hij natuurlijk naar een grote klub wil, maar dat dit niet wil zeggen dat hij voor St-Truiden niet meer zou spelen, en zei meester Smeets (in het Frans : slecht punt) dat Polleunis nog voor geen tien miljoen mag gaan. Ons gaat het niet aan, maar in Polleunis plaats zouden wij ons toch nog eens afvragen of het bij Anderlecht of Standard al met al beter zou zijn dan in « eigen land ».

MOEILIJK

Wie, zoals wij, nogal veel sportproza te verorberen krijgt, heeft soms wel eens last. Zo vinden wij het redelijk moeilijk om wijs te raken uit de laatste verklaringen van Jan Trappeniers, de (uitstekende) Anderlechtkeeper. In verband met een van de twee brugse doelpunten tijdens de match Brugge-Anderlecht zei Jan :

1. na de match : Balliu maakte een fout op mij, die de arbiter niet gezien heeft. Het doelpunt was ongeldig.
2. een week later in Sport 69, in een door hemzelf ondertekend artikel : dat doelpunt was volkomen geldig. Balliu maakte geen fout op mij.
3. deze week aan Mon Arets van Les Sports : het brugse doelpunt was ongeldig, want Balliu maakte daarbij een fout.

De Jan zal zo stillekens-aan eens een tekening moeten gaan maken. Of houdt hij er misschien voor franse en vlaamse kranten verschillende verklaringen op na ?

Eerste doelpunt van Brugge in de wedstrijd F.C. Brugge-Gantoise. Het werd een verrassende match want na een afgetekend brugs overwicht speelde Gent toch gelijk.

O, DIE VOLKSUNIE

Nu is Jacques Lecoq al wekenlang van zijn « tak » aan t maken omdat wij Vlamingen in dit land, dat toch voor een goeie 60 percent «van ons» is, ook een beetje mogen gaan meepraten over de sportstrukturen.

In principe schijnt hij niks te hebben tegen de splitsing van BLOSO (dienst van het ministerie die zich met de sport bezig houdt) in een franse en een vlaamse afdeling. Maar hij heeft er wél iets tegen dat de vlaamse afdeling meer centen zou krijgen dan de waalse. Hij wil wel toegeven dat er meer vlaamse sportbeoefenaars zijn dan waalse (zoiets van 70 tegen 30 ?), maar kwantiteit zegt ook niet alles, nespa ? De kwaliteit is er ook nog en die moet ten zuiden van de taalgrens gezocht worden. Werden alle belgische « madolles » tijdens de laatste olimpische spelen (voor een tweede en twee voor een derde plaats) niet behaald door frankofonen ? Ah bon. En is het niet zo dat één kampioen (Waal ?) tien keer meer kost dan één amateur (Vlaming ?) ? Hewel dan, hebben die 3 waalse sportmannen dan niet evenveel centen nodig als die 7 vlaamse ? Zo zegt het trouwens ook de minister van franse kultuur Parisis, daar waar zijn vlaamse kollega, van Mechelen een (voor de Walen nog al te) billijke 53-47-verhouding voorstelt.

Wat Jacques Lecoq nog veel straffere « toebak » vindt — hij kan er gewoon niet over zwijgen — is dat de mensen van de Sportraad voor Vlaanderen « nochtans alleen zichzelf vertegenwoordigend » (wie vertegenwoordigt Lecoq eigenlijk ?), durven komen vragen dat men na BLOSO ook nog het belgisch olimpisch komitee en de sportfederaties (voetbalbond en wielerbond en zo) zou gaan splitsen.

Voor Lecoq is dat onnozele praat, want primo laten de internationale organismen maar één komitee per land toe (ziet ge ons daar al staan met ons dubbel olimpisch komitee ?), secundo hebben de jongens van de sportraad weer niet gedacht aan onze nationale ploegen en tertio hebben ze vergeten te zeggen wat met de allerbesten de Brusselaars moest gebeuren.

Terloops, zo n onnozele praat kan alleen door de Volksunie geïnspireerd zijn, waar trouwens ook... ja, ja... minister van Mechelen hoorde wat hem te doen stond (En wij, snul, die altijd maar dachten dat de Volksunie veel te weinig aandacht besteedt aan wat er gaande is in het sportwereldje, dat meer en meer uit zijn enge kadertje aan het groeien is.)

Wij hebben over die kwestie van de unitaire of gesplitste bonden ook eens nagedacht (of, gelijk gewoonlijk, gedaan alsof). Wij zien slechts drie mogelijke oplossingen.

Ofwel blijft alles zoals het was. Unitair (en uniek) belgisch-frans. Met Raymond Ceulemans in het Vlaams zorgend voor wereldprestaties en président Troffaes in het Frans zorgend voor de chi-chi en de beledigingen. Met de Vlamingen zorgend voor mensen, centen en werk, en de anderen voor de prezidenten, komplimenten, recepties, gloriol en jury's. Maar dat zal, spijtig genoeg, niet doorgaan Daar heeft nu zelfs de allerlauwste Vlaming, om het even van welke kleur voor de rest, de buik van vol. Dat tijdperk wordt afgesloten. Troffaes doet om het zo te zeggen de deur dicht.

Natuurlijk kan het unitair, maar dan met een volwaardige vlaamse vertegenwoordiging, van aan de basis tot aan de top. Als wij 70 t. h. van de voetballers leveren, dan kunnen wij ook 70 t. h. van alle posten bezetten in uitvoerend komitee in scheidsrechterkomitee, in sportkomitee. Overal, kom, en ook in de voorzitterszetels. Even lokt deze oplossing ons wel aan (we moesten zelf zo eens uit in zo'n ketelke terecht komen nietwaar ?), maar we denken niet dat de « overkant » er veel zal voor voelen. Kunnen we niet kwalijk nemen. Laten we oplossing twee dus maar vallen.

Blijft de enige werkelijke oplossing, deze voorgesteld door de onbevoegden van de Sportraad voor Vlaanderen. Splitsing. In de grond is dat de meest gematigde oplossing. De Vlamingen moeten zich niet meer ergeren over een (onrechtvaardige) franse overheersing aan de top, evenmin als de Walen over een (nochtans demografisch gerechtvaardigde) vlaamse. Voor de nationale ploegen vinden wij wel een oplossing. Desnoods maken wij er in Vlaanderen zelf, en die zullen niet eens veel zwakker uitvallen dan de « grootbelgische » (ja, watte.) De bezwaren van de internationale komitees allerhande leggen we maar even voorlopig opzij. De rechten van ons volk, ook op sportgebied, lijken ons prioriteit te hebben op reglementjes allerhande, die trouwens gemaakt zijn om gewijzigd te worden. En het derde bezwaar, Brussel, zal ook wel niet zo onoverkomelijk zijn. Er moet wel een middel te vinden zijn om die mannen te laten delen (vlaamse én waalse centen) of kiezen (vlaams of waals).

Dit nadeel zou er natuurlijk zijn . het brusselse dikke waterhoofd zou gevoelig krimpen. Ons zou dat niet deren. Jacques Lecoq misschien even min ?

STRIJDERS ZONDER GLORIE
BERT HAMAN

Het boek der (Vlaamse) Oostfrontstrijders.
Hoe zij streden, hoe zij leden, hoe zij stierven...
Uit de recenties : « De Nieuwe Gazet » 18/12/68 : « een soort apologie v.h. verraad of een eerherstel voor onbegrepen en misleide idealisten... ».
« WIJ » 21-12-68 : « In S.z.G. wordt getracht begrip te wekken voor die mensen (de Oostfronters), en « een eerlijk boek, dat vlot leest... ».
Een boek dat ieder Vlaming, die naam waardig, moet bezitten. Voor velen een her-leven of een herinnering, voor de anderen een openbaring.
395 blz.-geb. in kunstleder : slechts 245 fr. !
Bij uw boekhandel of rechtstreeks bij uitgeverij
HUMANITAS, Keizer Karelstr. 97, GENT.
Postrekening 941.31.

Mits voldoende inschrijvingen zal de auteur M. Senesael van dit vlaams oorlogsboek een herdruk uitgeven. De heer Senesael is oudstrijder van de eerste wereldoorlog, in de frontlijn, en is als vaandrig van de V.O.S. op elke Ijzerbedevaart present. Van bij de stichting van de Volksunie was hij in zijn gewest aktief.

Het boek telt 238 blz., 24 foto's en een grote frontkaart van het Ijzergebied. De prijs bedraagt 140 fr. voor de gewone en 170 fr. voor de weelde-uitgave. Intekenen bij Marcel Senesael, Kerkstraat 74, Hoogstade (post Lo).

Informeer eens naar de prijs van deze publiciteit.
Het zal U verbazen, hoe fel hij meevalt.

Aanbevolen Huizen

Voor een goede
ENCYKLOPEDIE
Eén goed adres :
M. SCHEERLINCK
Muilenstraat 122, Lledekerke

HOME
Eigentijdse woninginrichting
Rijschoolstraat 45 B
ST. TRUIDEN
Telefoon : (011) 741.96

H. DOX
Carnotstraat 133, Antwerpen
Telefoon : (03)35.17.14
Binnen- en buitenlandse merkkeukens
+ elektrische toestellen

AL AL AANBOUW KEUKENS GLASAL
Engerstraat 161, Erps-Kwerps
Tel. (02)59.77.83
DE ENIGE KEUKEN IN EUROPA ONVERWOESTBAAR

« PIET POT »
Antwerpen's gezelligste Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Suikerrui)
Open vanaf 8 uur s'avonds
Maandag en dinsdag gesloten.

REISBUREAU
Vlaams Reisbureau n.v.
Maatsch. zetel : Antwerpen 2
Tel. : (03)49.30.45 - 49.15.94

Bezoek « De Veerman »
te St-Amands a.d. Schelde
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans

De specialist der standaarddeuren
J. LEEMANS, Deurne zuid
Van Havrelei 70, tel. 35.63.17
Agent : De Coene - Kortrijk

EURO-DOMI
Moderne wooninrichting
Kruidtuinlaan 6, Brussel 1
(tussen A. Maxlaan en E. Jacqmainlaan)
Tel. (02)18.1717
3-2-68

Breydelhof - BRUGGE
Jozef Suveestraat 2
Gelagzaal - 120 plaatsen
Tel. (050)350.67

PLASTIEK
FRANS PARQUIN
Lange Lobroekstraat 44
Antwerpen - Tel. (03)36.16.47
Verpakkingsemmer - Stapelkisten
Vervoerkisten - Polyethyleendrijsschorten - Prijskaartjes.
zakken, -vellen - Rollen - Bedrijsschorten - Prijskaartjes.

MILJOENEN DER LIEFDE

Het propagandacomité van de V.Z.W. « Stichting St.-Oda » Overpelt doet ook op U een beroep.

Ook in uw kennissenkring is er wellicht een verstandelijk gestoord kind.

St.-Oda-Overpelt bouwt een modern instituut voor deze kinderen.

HELP HEN GELUKKIG LEVEN !

Stort uw steun op P.C.R. 927255 van Miljoenen der Liefde, St.-Oda, Overpelt.

Onder de hoge bescherming van

Dhr. L. Roppe, Gouverneur van Limburg.

Walter ROLAND
— Gediplomeerd Opticien —

VRAAG BIJ UW OPTICIEN

Alran

BRILMONTUREN
ingevoerd door Janssens & Co Schilde
Zaakvoerder M. Vanderbruggen - Tel. 03/79.07.95

GEVRAAGD
IN DRUKKERIJ VOOR KRANTEN TE BRUSSEL

- Bekwame TYPOGRAAF - INVORMER
- Goede LINOTIPIST

Vijfdagenweek - aangename werksfeer - goed loon.

Zich aanbieden **ROTATYP**
Silvain Dupuislaan 110, Brussel 7 of schrijven op dit adres.

EEN GOUDEN BELEGGING AAN DE COSTA DEL SOL IN SPANJE

★

Villa-park « EL PARAISO-EL BARRONAL » te ESTEPONA

★

Nog enkele paradijselijke percelen villa-grond aan het strand Geen bouwverplichting. — Op Uw verzoek bouwen wij U een droomvilla.

INLICHTINGEN : Mon Weemaes, Strijdhoflaan, 28, Berchem-Antwerpen. Tel. : 03.30.81.71.
Wed. Wim Maes, Mishagen, 110, Brasschaat. Tel. 03.63.14.15

WENTELPOORT
type ALUGA

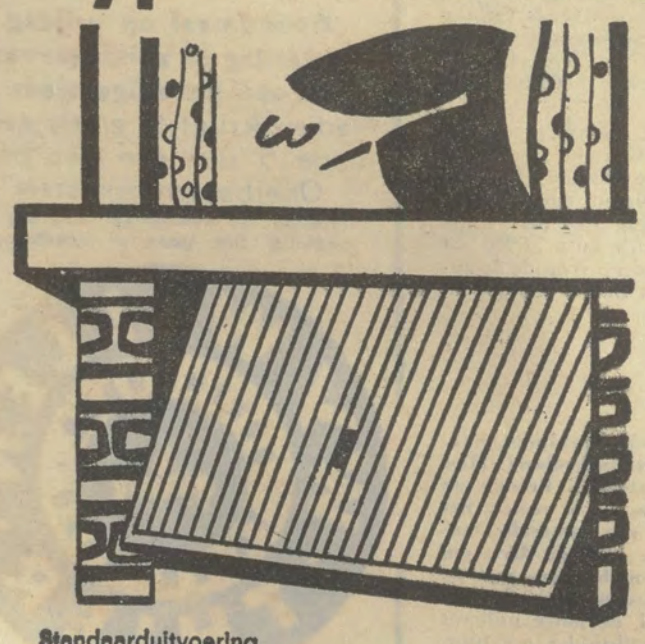

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting in gephosfateerde staalplaat.
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

BREVET 23098

JEURCLOO
A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN
ZONHOVEN
Weierstraat, 2 — Tel. 011/132.31 & 132.36

TWEE WEKEN ZONNEN IN DE WINTER

COSTA DEL SOL	8.950 F
KANARISCHE EILANDEN	9.980 F
	11.350 F

Verblijf in eersteklassehotels.
Heen- en terugreis met straalvliegtuig.
V.T.B.-reisleiding. Een V.T.B.-realisatie !
Programma's en inlichtingen : V.T.B.-sekretariaat, St-Jacobsmarkt 45, Antwerpen (tel. 03/31.09.95) en alle V.T.B.-kantoren.

VLAAMSE ZIEKENKAS
het EERSTE na-oorlogse VLAAMS-NATIONAAL ziekenfonds, opgericht in 1951

Centr. Sekretariaat : ANTWERPEN, Kipdorp 50, tel. 03/32.31.39
Prov. Sekr. Brabant : Emiel Jacqmainlaan 124, BRUSSEL. Tel. 02/19.08.64
Prov. Sekr. Limburg : HALEN, Stationsstraat 25, tel 013/414.08
Meer dan 50 plaatselijke afgevaardigden - bodediensten.

HERMES SCHOOL

Zuidlaan 54, Brussel

Volledige secretariaatcursussen

STENO- en DACTYLOGRAFIE in vier talen

BOEKHOUDEN

MODERNE TALEN

HANDELSCORRESPONDENTIE ENZ.

DAG- EN AVONDLESSEN

M. Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02)11.00.33

De school waar Vlamingen zich thuis voelen

PERS spiegel

« Ze spelen vals » roepen de heren van de grote partijen, die bij elke verkiezing wat minder groot worden. Wat zij tot eergister als stemprocedure zelf aanvaardden, wijzigen ze nu snel. Wie protesteert is dan op het randje af fascist of nazi volgens een briesende Van Eynde.

Daarmee kreeg la Belgique haar zoveelste bizantijnse twist.

De werkelijkheid is ondertussen wel anders, zoals een buitenlandse stem het duidelijk zegt en zoals ze het wel eens duidelijk lieten zien op « Magesien ».

VOLKSGAZET

De dapperste stier in de arena — met polderbizonbloed — is opnieuw Jos Van Eynde, Smaak mee deze geraffineerde uitbarstingen.

Hoe heerlijk onlogisch alles door elkaar geklutst wordt.

Zelfs dr. Goemans krijgt er in duidelijke 1970-gemeente-Berchem-perspektieven duchtig van langs.

« Nazi's » riep Vanaudenhove tijdens de verkiezingskampagne naar een paar Volksuniemandatarissen, die hij op de drempel van het B.R.T.-R.T.B.-gebouw, te Elsene, ontmoette. Er is een proces uit voortgesproten, dat nog steeds op uitspraak wacht.

« Pest voor Vlaanderen », dat was de slogan die de Volksunie in 1968 uit de initialen P.V.V distilleerde.

Vandaag hebben de nazi's en de Pest voor Vlaanderen het op een akkoord geworpen, om gezamenlijk de herziening van de Grondwet te saboteren, door de organizatie van een kollektief vluchtmisdrijf van « Brabançonne»-zingende blauwen, en « Voor 't Belgikske nikske » roepende zwarten, telkens een door de regering voorgesteld gemeenschapsontwerp ter sprake zal worden gebracht in een openbare parlementsvergadering.

Erger : de unitaristen van M. Vanaudenhove en de federalistische leeuwen van M. Van der Elst, hebben voor de organizatie van dit vluchtmisdrijf ook de medewerking gevraagd en bekomen van de wallinganten van het « Rassemblement Wallon », die nog onlangs, bij monde van Perin en Outers hun voorkeur voor de aanhechting van Wallonië bij Frankrijk te kennen gaven, en van het Brussels «Front des Francophones», de meest sektaire Vlaminghaters binnen onze landsgrenzen.

Vanaudenhove bondgenoot van Van der Elst ! Grootjans kornuit van Perin ! Outers medeplichtige zowel van Willy Declercq als van Dr. Goemans ! De oud-veroordeelden van de Volksunie samenheulend met de ultra-patriotten van het liberalisme, niet enkel het Vlaamse, doch zowaar het hatelijkste Brusselse, de kemels van de « oasis francophone », in gezelschap van gewezen kostgangers van het leeuwenkot van de Antwerpse Zoo, welk prachtig nationaal spektakel wordt daar o.l.v. M. Vanaudenhove opgevoerd ! »

GAZET VAN ANTWERPEN

De Witte oordeelde heel anders over de Volksunie-houding en vindt haar volledig verantwoord in de strijd tegen de rampzalige anti-vlaamse grendelgrondwet.

« Het gaat dus hard tegen hard. De regering weigert te praten met de liberalen en wil ook haar standpunt inzake de onthoudingen niet wijzigen. Zij heeft evenmin geantwoord op de eis van de VU om de grendels te laten springen. De oppozitie spekuleert tevergeefs op toegevingen vanwege de regering en misrekent zich eveneens als zij denkt dat die de strijd zal opgeven en ontslag zal nemen.

Daarom zal de VU ook geen antwoord krijgen op haar eis inzake de grendels. Een toegeving terzake, zou het ontslag veroorzaken van de PSC-ministers, en dus van de regering. Ook het maneuver van de liberalen is mislukt. Die weten dat de PSC diep in haar hart een drieledige regering wenst, omdat zij dan in de PVV een geallieerde heeft tegen de CVP en de BSP.

Voor de VU staan de zaken er anders voor. Die partij heeft nooit geestdrift getoond voor de huidige grondwetsherziening, omdat zij in plaats van kultuurautonomie en decentralizatie, een radikaal federalisme voorstaat. Zij spekuleert daarbij op vooruitgang bij nieuwe verkiezingen, waardoor de pro-federalistische tendens in het parlement nog sterker vertegenwoordigd zou worden, wat een grondwetsherziening mogelijk zou maken, die een gans ander karakter zou hebben als thans. »

HET VOLK

Jef Claes doet mee aan het verleggen van de diskussie over de regeringstrukjes « arithmétique belge » naar de zogezegde vaandelvlucht van de oppozitie. Hij weet toch ook dat als PVV en FDF wegblijven de VU zelfs door haar neen-stem de grendelgrondwet niet kan tegenhouden. Wel door afwezigheid want dan zijn de noodzakelijke twee-derde aanwezigen er niet. Het saboteren van de anti-vlaamse grendel waar de vlaamse CVP-schapen la Flandre majoritaire van nonkel Frans Van Cauwelaert mee doodslaan is dat wel waard.

« Trouwens, indien de leden van de P.V.V., de Volksunie en het F.D.F. de onthouding als een negatieve stem beschouwen, waarom zouden zij dan weigeren in het parlement een klare en ondubbelzinnige neen-stem uit te brengen ?

Samen hebben zij de macht in handen om elk regeringsvoorstel, dat hen niet aanstaat inzake de grondwetsherziening, te kelderen.

Dan zouden zij ten minste de regels van de parlementaire demokratie eerbiedigen, terwijl het wegblijven uit de openbare vergaderingen niet anders kan bestempeld worden dan als een gebrek aan moed, een vlucht voor de verantwoordelijkheid en een daad van sabotage. »

HET FINANCIEEL DAGBLAD

Is een koel-nuchter blad van onze noorderbroeders. Onder de titel « België groeit naar federalisme » bekijkt het de huidige belgische bokkesprongen.

« Van een aanvankelijk groots aangekondigde hervorming van de struktuur van de staat is niet meer overgebleven dan de onderbouw.

Het regeringsontwerp, dat Eyskens rond de paastijd op de parlementaire tafels zal leggen, heeft niets van een grootse en visionaire daad tot redding van de eenheid des vaderlands en lijkt zelfs meer op een afgedwongen partijpolitieke manoeuvre dan op een voorzichtige aanloop naar een federale staatsstruktuur, die toch de eindelijke bevestiging zou zijn van een reeds van in den beginne bestaande toestand.

Het is verklaarbaar dat de Belgische unitaristen hoegenaamd niets voelen voor welke vorm van welk federalisme dan ook. En het is gebruikelijk, dat als het establishment toegevingen doet het niet ver genoeg gaat en daarmee het verzet aanwakkert en uitgangsposities voor nieuwe suksessen schenkt.

Daarna werd door een aantal volwassenen voorgesteld bij de stemming tot wijziging van de grondwet de onthoudingen of blanco-stemmen niet mee te tellen om op die wijze de meerderheid van twee-derde der stemmen omlaag te drukken tot onder het peil van de CVP-BSP-kombinatie. Dat duurde totdat een hoofdrekenaar stelde, dat het op die wijze mogelijk zou zijn met 2 tegen 1 stem bij rond de 209 onthoudingen de grondwet van de Belgische staat te wijzigen en het geslacht der engelen toch nog vast te stellen.

Eyskens mikt op een bloedarm federalisme dat toch gezond genoeg is om de aanvallen der federalistische extremisten af te slaan en dat te zwak is om de unitaire bovenbouw aan te tasten. Dat lijkt op koorddansen zonder net en zonder koord.

De voorlopige oplossing ligt ergens tussen een zoveelste kompromis en een kabinet van nationale eenheid. Dat laatste dan onder iemand als Paul Van den Boenyants en na een dramatische oproep tot eenheid en trouw aan het vaderland, zoals koning Boudewijn er al twee uitriep.

Duidelijk zal ook dan nog blijven, dat België naar een federale staatsvorm groeit. Het gaat er om die ontwikkeling op te vangen en door kundige en betrouwbare handen in goede banen te laten leiden. Daar is men nog niet aan toe. »

DE STANDAARD

De Volksunie stelde de voorbije dagen herhaaldelijk het amnestie-probleem aan de orde in het parlement. Vranckx, de zo wijze genuanceerde heer van de raad van state, toonde zich van zijn smalste zijde. Waar is de tijd dat zelfs een minister van justitie Van der Velde als Brusselaar begrip kon opbrengen voor een « grote landverrader » als dr. Borms.

« In de Kamer heeft minister Vranckx dinsdag, op zeer besliste toon, gezegd dat alle kollaborateurs « fout » zijn geweest. Hij reageerde daarmee op de voorzichtige woorden van het VU-lid Schiltz die geweigerd had zich uit te spreken over de individuele schuld van de politiek veroordeelden. Men kan wel akkoord gaan met prof. Vranckx waar hij bedoelt dat er geen twijfel bestaat over de misdadigheid van het nazi-regime. Maar die erkenning houdt niet in, dat alle kollaborateurs schuldig waren. Er zijn heelwat personen die in geweten met de bezettende overheid meewerkten, enkel en alleen om hun medemensen te helpen. Over dergelijke « vergissingen » oordelen is zeer delikaat. Een subtiel en humaan jurist als prof. Vranckx weet dat ook. Er is soms zoveel onmenselijkheid in het optreden van de staat. Waarom dan niet liever, als men de gelegenheid heeft, blijk geven van erbarmen ? De minister van Justitie heeft een hele rij van voorgangers, die zich het een en ander te verwijten hebben... »

En voor de heren die door geen binnelands leed meer te ontroeren zijn dit naar de achterste bladzijden verdrongen bericht. Een koud bericht dat sprekender is dan lange kommentaren. Gevolg ervan ? Misschien zal wapenleverancier Harmel een nieuwe kom water doen aanrukken om zijn handen in onschuld te wassen (als hij weer eens verkeerd voorgelicht is door zijn diensten).

« 40 t. h. van kleine kinderen in Biafra verhongerd.

Veertig ten honderd van de twee- tot vierjarige kinderen van Biafra zijn reeds verhongerd. Deze vaststelling is te lezen in een dokument dat het hulpwerk « Joint Church Aid » ter gelegenheid van zijn 1.000ste vlucht heeft gepubliceerd.

Aangezien de toestand van dag tot dag verergert, is de hulp aan Biafra nu slechts een druppel water in de grote Oceaan. Het kritieke probleem is te kunnen onderhouden wat er bestaat. Elke vlucht van Sao Tome naar Uli Airstrip in Biafra kost 72.000 tot 98.000 fr. Tot nu toe werd er voor de luchtbrug tussen Soa Tome en Biafra per maand 50 miljoen uitgegeven. »

LA GAUCHE

En waar de gruwelen ook voortduren, minder ver van ons, is in het Baskenland. Hier poogt de zogenaamde katolieke Franco de oudste kultuur van Europa uit te roeien, het woord van Paulus aan zijn generalissimolaarzen lappend « Griek met de Grieken, Romein met de Romeinen, barbaar met de barbaren ». Zo gaat Franco te werk.

« Etxebarrieta tar Xabi, de jonge militant van de baskische nationalistische organizatie E.T.A., met revolutionnaire en socialistische strekking, is het eerste slachtoffer van de repressie. Hij werd neergeschoten door een guardia civil. Daarna heeft de E.T.A. veel van zich doen spreken. Zij is verantwoordelijk — en eist dit op — voor de exekutie van Manzanas, chef van de spaanse politieke politie in Baskenland.

Voor het ogenblik hangt twee militanten van de ETA de doodstraf boven het hoofd, met onmiddellijke uitvoering van de straf. Het zijn Javier Izko en Lopez Ibaruegi, aangehouden na de aanslag op de gevangenis van Pampelona.

De spaanse politie slaagt er niet in haar onderzoek over de exekutie van Manzanas tot een goed einde te brengen en tracht daarom het feit in de schoenen te schuiven van Javier Izko.

De wet « tegen het banditisme en het terrorisme » dreigt te worden toegepast. Er worden dan geen bewijzen gevraagd. De overtuiging van het militaire gerechtshof volstaat. »

VAN DE V.U.-LEIDING

Op de jongste zitting van het Nationaal Financieel Komitee van de Volksunie werd de heer Walter Peeters met algemene stemmen tot voorzitter verkozen.

ZIE

« Magesien » over het rassisme van de brusselse frankofonen was een prachtig stukje T.V. Het weekblad van de Gazet van Antwerpen waarschuwt tegen een al te strenge beperking die men wettelijk wil opleggen aan onze T.V.-mensen. We zijn in Vlaanderen stilletjes van onder de domper uit aan het geraken en reeds dreigt men het schuchtere vlammetje opnieuw te doven.

« Op het eerste gezicht blijkt het allemaal erg onbelangrijk. Maar er schuilt meer achter. De BRT is in Europa één van de meest onvrije, betuttelde, onspontane, in de gaten, en de reglementjes gehouden omroep. Het is betekenisvol dat precies deze matte, oer-degelijke instelling overvallen wordt met wéér een wettekst, die haar dan nog over dezelfde kam scheert als afluistermachinetjes en ander voyeurs-gedoe. Dat typeert de sfeer. Dat zal de beroepstrots en de speelsheid van de programmamakers weer niet erg ten goede komen. Die mogen zich zoetjes aan gaan voelen als kleine kinderen met een o zo voorzichtige papa. Zélf beslissen wat kan en niet kan, zoals volwassen mensen dat overal doen, zit er voor BRT-lui niet in. Er komt alweer een stok achter de deur. En daarmee mag je, zoals in het liedje, niet slaan. Die moet je zachtjes dichthouden. Zo heeft de regering geen last van tocht. »

W. LUYTEN.

DOSFELINSTITUUT

Haast u nog enkele inschrijvingen voor sprekersschool

Retrait-huis der abdij van Averbode (prov. Antwerpen, Brabant en Limburg)

Retraitehuis der abdij van Male, St-Kruis-Brugge (prov. Oost- en West-Vlaanderen).

Twee verlengde weekeinden, telkens van vrijdagavond tot zondagmiddag.

7-9 februari 1969 en 7-9 maart 1969 in Male. 14-16 februari 1969 en 14-16 maart 1969 in Averbode.

Eerste weekeinde : Spreken in het openbaar. Woordgebruik, het spreken, uitspraak, seminariewerk, gespreksgroepen.

Tweede weekeinde : Vergadertechniek. Leiding van de vergaderin, diskussietechniek, politiek debat, werkverdeling, rollenspel, gespreksgroepen.

Inschrijving door storting van 1.000 fr. (geen vermindering mogelijk) voor de twee week-einden, overnachting en eetmalen (tot en met lunch zondag) inbegrepen, evenals syllabussen.

Vermelden Averbode of Male. Beperkt aantal deenemers (30 max per weekeinde). De inschrijvers ontvangen verdere inlichtingen.

Alle stortingen moeten gebeuren op rekening nr. 3.180 van het Dosfelinstituut bij de Kredietbank te Schoten (postrekening 177.77), met duidelijke vermelding waarover het gaat.

KOM OOK NAAR HET GALABAL DER FLAMINGANTEN

« Vroeger en nu »

Zaterdag 15 februari 1969

Salons « Chantilly » Hotel Century Antwerpen

Kaarten tegen 200 fr. door storting op postrekening nr. 617511 van G. Bergers, Antwerpen

Groepen en maatschappijen allerhande !!!

Speciaal voor U bedacht.

IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste Oberbayern orkesten

Middag- en avondmaal in groep gezellig fijn goed en goedkoop

IK WILLEN THIER DORTMUNDER THIER-BRAU

Inlichtingen ter plaatse

THIER BRAU HOF
Leuven Tel. (016)46311

THIER BRAU HOF
Huiste Tel. (056)71536

THIER BRAU HOF
Antwerpen Tel. (03)31203

DE KLAROEN
Aalst Tel (053)22853
Nieuwbrugstr. 28, Brussel 1
Tel. (02)18.74.89

bewegingsWijzer

ANTWERPEN

ARRONDISSEMENTELE WERFTOCHTEN

Vrijwilligers voor deze werftochten kunnen zich steeds aanmelden bij de arrondissementele verantwoordelijke voor propaganda Joris Ferir, Uitbreidingstraat 568 te Berchem, tel. 35.06.41.

Zondag 26 januari in het Centrum van de stad vergezeld door radiowagen. Vertrek lokaal Tyrol om 10 uur.

K.N.S. — TONEELAVOND VAN VOLKSUNIE

Dinsdag 25 februari om 20 uur wordt opgevoerd in de Koninklijke Nederlandse Schouwburg, ten voordele van het Solidariteitsfonds van Volksunie - Antwerpen « Slippers », engels blijspel van Alan Ayckbourn.

Regie : Lode Verstraete. Vertaling : Walter Kous. Met Hilde Uitterlinden, Hélène Van Herck, Willy Vandermeulen en Robert Marcel

Prijzen der plaatsen : van 25 tot 200 fr.

Jeugdgroepen van minimum 10 (tien) personen tegen 50 t. h. op al de plaatsen.

Vanaf woensdag 22 januari a.s. tussen 20 uur 30 en 22 uur 30, en dit dan elke woensdag, kunnen kaarten afgehaald worden in het restaurant Bristol, Frankrijklei 19 te Antwerpen, bij de sekretaresse. Eveneens kunnen de kaarten elke dag telefonisch aangevraagd worden bij de sekretaresse op tel. 55.37.57.

Stortingen hiervoor kunnen over het giro 100.48.50 gebeuren op naam : M.M. Dujardin, Edegem. De genummerde kaarten worden dan ook onmiddellijk aan het opgegeven adres doorgezonden.

Vergeet vooral niet : uw naam en adres op de strook te vermelden.

Antwerpen

GALABAL

Onze afdeling helpt mee aan het galabal op 15 februari van de « Vlaamse Aktie en Kultuurgemeenschap ». Het feest gaat door in de salons Chantilly van Cetrury. Kaarten verkrijgbaar op het sekretariaat der afdeling of bij alle bestuursleden. Telefonisch aangevraagde kaarten worden per post thuis bezorgd na storting op postrek. 61.75.11 van Bergers G., St. Jansvliet 19, Antw.

VOLKSBAL

Onze afdeling richt in de loop van de maand maart een groots volksbal in. Aangezien de medewerkers op Linker Oever zich op het vlak van de organizerende ontspanning tot op heden het sterkst toonden, zal de ganse afdeling worden uitgenodigd naar Linker Oever. Het zal een daverende lentevolksbal worden.

KIEZERSLIJSTEN

De kiezerslijsten betreffende de stad Antwerpen en al de omliggende gemeenten kunnen op het sekretariaat ter inzage genomen worden. Belangrijk voor leden-handelaars.

BIZONDERE LEDEN- EN SIMPATIZANTEN-VERGADERING

In de loop der maand februari in het lokaal Scheldehof waar volksvertegenwoordiger H. Schiltz zal spreken over de grondwetsherziening.

TE KOOP

Op het sekretariaat Oude Koornmarkt 28, tel. 32.81.01 open alle dagen van 12 uur 30 tot 16 uur 30, donderdags tot 19 uur.

Leeuwenspeldjes 10 fr.; dito wimpels 10 fr.; ovale labels met leeuwmotief om op de wagen te plakken 15 fr.; V.L.-tekens, zwarte letter op witte grond, de enige zinvolle en originele autoherkomsttekens 20 fr.

BROCHURES

Brussel stad zonder gezicht 30 fr., Dosfeldokumenten ruimtelijke ordening 30 fr. en universitair onderwijs 50 fr.; het tweede aktivisme 40 fr.; het boek der schande 190 fr. Affiches voor reklame voor het blad « Wij » grote 5 fr., kleine 0.80 fr. (beide affiches dienen om voor het raam te hangen tijdens de abonnementenslag).

Borgerhout

BORGERHOUT HEEFT WIND IN DE ZEILEN

Voor de eerste vergadering van het nieuwe jaar kenden wij een grote opkomst. Willem De Meyer, die voor de gezellige opluistering zou zorgen moest wegens ziekte belet geven. Wij wensens hem een spoedige beterschap. Tevens danken wij zijn plaatsvervanger de heer Guido Laukens, oprecht. Wij deden weer eens niet tevergeefs een beroep op de heer Herman Wagemans om de leemte, door het belet van Willem De Meyer, aan te vullen. Op de hem eigen wijze wist hij het vrolijke aan het ernstige te koppelen, nam op luimige toon onze voorzitter op de korrel. Hij schetste bondig de geschiedenis van de heropstanding na de bevrijdingsperikelen, met onder meer Rommelpot, Wit en Zwart, Opstanding, de heropbloei van « ons » zangverbond en de Emiel Hullebroeck-avonden. Reeds toen en bij zijn verkiezing als kamerlid werden moties van amnestie ingediend zoals nu nog steeds de Volksunie doet.

In zijn openingstoespraak heette voorzitter Dirks Stappaerts, de aanwezigen welkom, wenste hen alle mogelijk geluk voor het nieuwe jaar en gaf dan een uitgebreid overzicht van de werking der afdeling.

Ons abonnentenaantal werd verdubbeld, de ledenslag suksesvol voortgezet, sinds september-oktober minstens een 300-tal huisbezoeken afgelegd, de ledenvergaderingen met meer en meer aanwezigen en de opkomst voor manifestaties was schitterend.

Zeer terecht werd de verdienste van Piet Willems onderlijnd die op organizatorisch gebied onze administratie regelde. Ook de zittingen van het bestuur werden niet vergeten. De aanpak van jonge kiezers en nieuwe inwoners werd even uit de doeken gedaan.

Na die gegevens kwamen de worstenbroden en appelbollen op tafel waarna schepen Juul Dillen een kort overzicht gaf van het gemeentebeleid, vooral op vlaams gebied.

Hij schrok niet weinig toen hem door de voorzitter hulde werd gebracht van zijn 10-jarig jubileum als raadslid en zijn dame in de bloemen werd gezet, waarna hem hetzelfde te beurt viel vanwege zijn kinderen. Daar hebben hij en zijn dame nu echt eens niets van geweten en even kwamen er traanoogjes kijken !

Bonheiden

SOCIAAL DIENSTBETOON

Vanaf de maand februari zal volksvertegenwoordiger Ludo Sels elke eerste maandag van de maand zitdag houden te Bonheiden van 20 tot 20 uur 30 in De Kroon, Putsesteenweg 190, Bonheiden. Eerste zitdag 3 februari.

Broechem

ABONNEMENTENSLAG

De abonnementenslag verliep dit jaar uitstekend. Er zijn evenwel nog talrijke mensen die in aanmerking komen voor een abonnement.

Aan onze meer dan 50 trouwe lezers zouden wij willen vragen ons adressen van kandidaat lezers te willen bezorgen, wij sturen ze dan een proefnummer en bezoeken deze mensen.

Lezers die niet regelmatig hun blad ontvangen worden verzocht ons onmiddellijk op de hoogte te brengen.

KENTEKENS EN LIDMAATSCHAP

VL en vl — groot en klein formaat zijn steeds te verkrijgen op het plaatselijk sekretariaat. Groot formaat — geel zwart 20 fr., klein formaat — geel zwart 5 fr.

Grote prijsverminderingen voor afname per 10 stuks groot formaat (15 fr.) en 50 stuks klein formaat (3 fr.).

Schrijf het verschuldigde bedrag over op rekening 590 Kredietbank, Broechem en u ontvangt per kerende post het gevraagde.

Wie lid wil worden van de plaatselijke afdeling kan steeds terecht op het plaatselijk sekretariaat, p-a Duys W., Abelebaan 9, Broechem.

WERKVERSCHAFFING

Werkzoekende jongeren — neem kontakt op met het plaatselijk sekretariaat. Wij staan in kontakt met verscheidene werkgevers, vraagt vrijblijvend alle gewenste inlichtingen.

DIENSTBETOON

Wij staan steeds ter beschikking, zonder enige verplichting, om u te helpen in alle aangelegenheden. Volksvertegenwoordigers en senatoren zijn ter uwer beschikking. Spreek tijdig af. Wij zorgen voor de rest.

KOLPORTAGE

Zondag 2-2-1969 grote kolportage te Ranst. Wie wil helpen kan zich melden. Hoe meer hoe liever.

Edegem

DANSFEEST

Vandaag zaterdag 25 januari om 20 uur 30 vindt ons jaarlijks dansfeest plaats in de zaal « De Basiliek », Hovestraat 69 te Edegem, orkest : The May Jins.

Personen die prijzen wensen te schenken voor de verloting op het feest, kunnen deze aan de ingang nog afgeven.

LEDENWINST

Ons ledenaantal van verleden jaar is reeds gevoelig gestegen; dit rezultaat blijft een aanmoediging voor de wijkmeesters om hun ledenwerking voort te zetten.

BESTUURSVERGADERING

Dinsdag 28 januari bestuursvergadering bij de voorzitter.

GELUKWENSEN

Hartelijke gelukwensen aan onze leden Karel en Mevrouw Van Gulck-Mertens, bij de geboorte van hun vijfde kindje Lieve.

Heist-op-den-Berg

VLAAMSE NACHT DER ZUIDERKEMPEN

De vlaamse nacht der Zuiderkempen op zaterdag 8 februari in Bergola te Heist-op-den-Berg gaat een reusachtig sukses tegemoet met Lize Marke en haar show-orkest. U moet voor 21 uur voorbehouden plaatsen innemen. Kaarten bij de bestuursleden in Heist-op-den-Berg, Booischot en Hallaar. Rezerveert nu reeds uw plaatsen !

Herentals

« VLAAMSE NACHT DER ZUIDERKEMPEN » HEIST OP DEN BERG

Tot op heden hebben reeds 25 personen ingeschreven om met de autobus mee te rijden naar dit bal.

Zo spoedig mogelijk inschrijven bij onze ondervoorzitter F. Iva, op bovenvermeld adres.

Herenthout

MR HUGO SCHILTZ KOMT

Zaterdag 25 januari te 8 uur spreekt Mr. Hugo Schiltz in lokaal « De Nieuwe Kroon », Markt 8, Herenthout over « federalisme » Ook omliggende afdelingen zijn van harte op deze belangrijke uiteenzetting uitgenodigd.

Hoboken

GEEN GRENDELS

Op 31 januari te 20 uur in zaal Breughel, gaat de algemene ledenvergadering door. De heer Frickel, voorzitter van de partijraad en van het arrondissement Antwerpen, zal ons spreken over de te voeren aktie tegen de grendelgrondwet. Het wordt beslist een interessante uiteenzetting.

HERDENKINGSAVOND

Een herdenkingsavond, op 31 januari te 21 uur, in zaal Breughel, Kioskplaats 84, Hoboken, zal gewijd worden aan Wim Maes en Etienne Slosse.

Sprekers : dr. Goemans, volksvertegenwoordiger en de heer Wagemans, provincieraadslid. Hierna volgt een film, die ons herinnert aan het strijdvolle leven van Wim Maes.

DIENSTBETOON

Alle werkdagen stelt gemeenteraadslid C. Pichal zich ter beschikking, Heidestraat 293, Hoboken. Met provincieraadslid, Clem de Ranter, Steynstraat 106, Hoboken, kan men best telefonisch kontakt nemen : 27.72.78.

Merksem

DANSFEEST

Nogmaals een oproep aan al de Vlamingen van Merksem het dansfeest van de Vl. Kring Groeninghe te willen bijwonen. Zaterdag 1 februari in de zaal de Kring, Jaak de Boeckstraat vanaf 20 uur 30.

Dansorkest Tony Herreman. Inkom 30 fr. Prijzen voor de tombola zijn welkom.

WARD HERMANS

De voordracht van Ward Hermans over geschiedenisvervalsing kende veel sukses. Er kon geen man meer bij in de zaal Tijl.

VROUWENAFDELING

Woensdag 29 januari om 20 uur 30 vergadering voor onze vrouwenafdeling in de zaal Vlaams Huis Tijl, Bredabaan 298.

LIDKAARTEN 1969

Nog enkele leden konden niet bereikt worden. Niet thuis. Wij vragen aan deze kameraden zich op donderdag vanaf 20 uur aan te bieden in ons lokaal Tijl. Daar kunnen zij zich dan in regel stellen voor 1969.

Mortsel

ONTMOETINGSAVOND

Vrijdag 21 februari e.k. te 20 uur « Ontmoetingsavond » in zaal Hellemans, Eggestraat 27, Mortsel.

Die avond hebben wij onze Hugo Schiltz in ons midden.

Verder : dias, een gratis tombola en kwis voor allen.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Hebt u moeilijkheden ? Raadpleeg onze mandatarissen.

Volksvertegenwoordiger R. Mattheyssens, tel. 55.35.99, provincieraadslid H. Kunnen, tel. 49.52.57, provincieraadslid-schepen W. Rolus, tel 49.38 50 of 33.49.21, gemeenteraadslid R. Van Hoofstadt, tel. 49.78.18, gemeenteraadslid J. Vandewalle, tel 49.51.10.

De heren Van Hoofstadt en Vandewalle hebben tijdens deze maand januari nog zitdag, de maandag 20 dz. in café « Kretenburg ». Dorpstraat 2 (aan de kerk) in Mortsel (dorp).

Niel

BESTUURSVERKIEZING

De Volksunie-afdeling Niel is einde 1968 opnieuw uit haar krammen geschoten met als rezultaat een verdubbeling van het ledental van 1967, terwijl ook meerdere abonnementen op het weekblad gemaakt werden. De werving gaat verder.

Het voorlopig bestuur nodigt alle leden uit tot de algemene ledenvergadering met bestuursverkiezing op 31 januari e.k. te 20 uur in het lokaal Oud Heidelberg, Dorpstraat 25, Niel. Walter Luyten beloofde als gastspreker op te treden.

Op dat adres treffen de mensen van de Volksunie-Niel elkaar elke vrijdagavond. Kandidaten voor het bestuur kunnen zich aanmelden op de avond der verkiezing in het lokaal. Inlichtingen kan men bekomen bij : De Kock Georges, Karl Marxstraat 42, Callaerts Alfons, Eerste Meistraat 47 en Deheusch Luc. Aug. Vermeylenstraat 5.

Rijmenam

SOCIAAL DIENSTBETOON

Vanaf de maand februari zal volksvertegenwoordiger Ludo Sels elke eerste maandag van de maand zitdag houden te Rijmenam van 19 uur 30 tot 20 uur in het café De Vroe, Dorpsplein te Rijmenam. Eerste zitdag 3 februari.

Belangstellenden kunnen zich eveneens wenden tot L. Ribbens, Jachthoornlaan 8, Rijmenam, tel. 51873 alle avonden van 18 uur af.

Stabroek

AFDELING OP KOMST

Binnen kort wordt alhier een afdeling opgericht. De huisbezoeken en ledenwerving zijn op volle gang; ook de werving van abonnementen is gestart na de suksesvolle eerste kolportage. Ook werden gratis proefnummers gebust. Om ons te helpen zal door de afdeling Ekeren, een tweede kolportage ingericht worden op zaterdag, 1 februari. Bijeenkomst om 14 uur aan de kerk van Stabroek.

Sint-Katelijne-Waver

JAARLIJKS DANSFEEST

De VU-afdeling Sint-Katelijne-Waver organizeert op zaterdag 15 februari van 20 uur 30 af haar jaarlijks dansfeest. Dit jaar onder het motto « Dolle Dansjes » met het TV-show-orkest De Avanos en de zangeres Dea Doll. Het dansfeest gaat door in de verruimde feestzaal van het parochiaal centrum Clemenceaustraat (Elzestraat). (1000 plaatsen).

Inkom 40 fr. Kaarten vooraf bij de bestuursleden of op het plaatselijk sekretariaat VU : Liersesteenweg 11, Sint-Katelijne-Waver (tel. 015-17900).

Vorst-Kempen

BAL

Op 25 januari te 20 uur zal het eerste bal van de afdeling plaats hebben, in de prachtige dancing Rodeo te Vorst-Meerlaar. De voorverkoop van de inkomkaarten (30 fr.) verloopt zeer gunstig. Ook andere afdelingen welkom.

Wilrijk

VLAAMSE VRIENDENKRING

Ons jaarlijks « Vriendenbal » heeft plaats op zaterdag 1 februari om 20 uur 30 in de zaal « Moderne », Turnhoutsebaan 380. Orkest van Janneman en « The Continentals ».

V.U.-AFDELINGSNIEUWS

Op enkele maanden werden door onze propagandisten meer dan twintig nieuwe leden ingeschreven.

Adressen van simpatizanten worden met genoegen aanvaard bij onze bestuursleden.

zoekertjes

Jongeman wonende te Aalst, legerdienst volbracht, zoekt plaats als tech. bediende of bureelwerk - dagdienst. Voorkeur : omgeving Aalst. Eventueel Dendermonde. Dipl. : A2 scheikunde. Neem kontakt op met dhr. De Pus, Osc., provincieraadslid of «Centrum voor dienstbetoon» tel. 052-247.76 — T 8.

Firma Zepro, Kapelstraat 56, Bornem, zoekt dinamische verkopers, uit Rupelstreek, Land van Waas, streek van Londerzeel en Dendermonde, voor waspoeders, detergent, badschuim, shampoo, enz., uitstekende kwaliteit en sterk konkurrerende prijzen. Zeer hoog kommissieloon — T 6

Jongeman 33 jaar zoekt betrekking technisch tekenaar (specialist centrale verwarming of andere). Liefst in omgeving Aalst, Brussel, Gent. Spreekt enkel Engels, Tsjechisch en Russisch. Schrijven Algemeen sekretariaat, Volderstraat 71, Brussel 1 — T 9.

Jonge dame, 19 jaar, stenotypiste Nederlands met goede notie's Frans zoekt betrekking Gent of omgeving. Nadere inlichtingen Oswald Van Ooteghem, provincieraadslid — Rode Kruisstraat 7. Gentbrugge — tel. 09-52 72.87 — T 1.

Dame vraagt half time werk (voormiddag), tweetalig, daktylo, alle bureelwerk — T 3.

Vlaming te Brussel (tweetalig) : bekleder van konferentie- en industrieborden vraagt dringend werk — T 4.

De Groote, 49 A' ons Demunterstraat, Brussel 7.

Gevraagd : zellst. uitbater voor « Kafee Ros Beiaard » (Vlaams huis), Grote Markt 30, Dendermonde. Te bevragen : A. De Vos, Gentselaan 9, Dendermonde - T 2.

Vlaams ziekenfonds Brabantia zoekt plaatselijk losse medewerkers. Voor verdere inlichtingen : schrijf of tel. naar het vlaams ziekenfonds Brabantia, steenweg op Ninove 288, te Brussel 8, tel (02) 23.87 77. Bureel open elke dinsdag en vrijdag van 16 tot 18 uur, 's zaterdags van 10 tot 12 uur — T 132

Wij Vlaams-nationaal weekblad

Hoofdredakteur
T. van Overstraeten

Alle briefwisseling voor redaktie naar :
Rotatyp, Sylv. Dupuislaan 110, Brus. 7. Tel. 23.11.98.

Beheer
Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. (02)125.160

Alle klachten voor niet ontvangen v. blad op dit adres.

Jaarabonnement : 300 fr.
Halfjaarlijks : 170 fr.
Driemaandelijks : 95 fr.
Abonnement buitenland : 480 fr.
Steunabonnement : 820 fr. (minimum)
Losse nummers : 8 fr.
Alle stortingen voor het blad op postrekening : 1711.39, « Wij » Vlaams-nationaal weekblad.

Verantw. uitg. Mr. F. Van der Elst, Beizegemstraat 20, Brussel 12.

bewegingsWIJzer

Westmalle

KEMPISCH VOLKSBAL

De Volksunieafdeling van Westmalle, richt op 1 februari, haar eerste kempisch volksbal in de zaal « Moderne », Antwerpse steenweg 134, in. Aanvang om 19 uur 30 Orkest « De Accordona's ».

BRABANT

Anderlecht

KANTONNALE VERGADERING

De open gewestelijke vergadering voor de bestuursleden, leden, abonnees en simpatizanten uit het kanton Anderlecht vindt plaats op donderdag 6 februari a.s. in « Ravenstein », Ninoofse steenweg 685 te Anderlecht te 20 uur stipt.

De gastspreker voor deze gespreksavond senator Lode Claes zal handelen over « De franstalige uitdaging te Brussel ». De penningmeesters van alle afdelingen worden verzocht rond 6 februari de beloofde steun voor « Brussel-Brabant » te vereffenen. Waar het kan brengen de leden en abonnees best enkele vrienden of kennissen mee om ook die te laten kennis maken met de VU-gekozenen.

Allen hartelijk welkom !

Hofstade - Muizen

BAL

Zaterdag 8 februari 1969 van 20 uur af houdt onze afdeling haar Oberbayern-bal. Animator Jef Burm, in de zaal « Pallieter », Tervurensteenweg te Hofstade (Br).

Orkest « Jefke Van Camp ». Iedereen welkom.

Jette

SOCIAAL DIENSTBETOON

Alle zaterdagen van 9 tot 11 uur bij Jan De Berlanger, Leopold 1 straat 354 te Jette. In samenwerking met volksvertegenwoordiger Vik Anciaux

Kapelle op den Bos

VLAGGENFEEST

In Breugel-Brabant heeft elke vereniging die zich respekteert haar « teerfeest ». De afdeling Kapelle me. haar fenomenale ledenaangroei na de verkiezingen had daarenboven een speciale reden om te vieren op deze teerfeestzondag. De afdelingsvlag werd bij manier van spreken boven de doopvont gehouden. Tientallen leden waren dan ook opgekomen naar de feestzaal van de parochie om deze mijlpaal in het leven van deze energieke afdeling mee te vieren. Toen dit op een afdoende manier door een iets te ruim avondmaal was gebeurd, sprak provincieraadslid Paul Peeters een dankwoord uit aan degenen die in het verleden de vlaamse vlag hadden hooggehouden in Kapelle In het bijzonder pionier Firmin De Blieck. De eigenlijke vlaginhuldigingsspeeck werd gehouden door Walter Luyten die in een vaak humoristische, maar ook radikale gelegenheidsrede aanspoorde om achter de leeuwenvlag te blijven marsjeren als partijvlag tot deze vlag onze nationale vlag wordt in een zelfstandig Vlaanderen.

Landen

SPREEKBEURT

Op 25 januari om 20 uur spreekt senator Van Haegendoren in de zaal Capri, Slachthuisplein te Landen over « Federalisme en Politiek ».

Machelen

VOORLICHTINGSAVOND

Woensdag 26 februari 1969 heeft te Machelen een grote voorlichtingsvergadering plaats in verband met de grendels. Zaal Egmont, Dorpsstraat, om 20 uur. Sprekers : Vik Anciaux en M. Van Haegendoren.

Schaarbeek

KANTONNALE VERGADERING

Donderdag 30 januari te 20 uur in de herberg « Bij Pancken », Vilvoordelaan 60 te Zaventem, eerste kantonnale vergadering van 1969. Provincieraadslid Theo Pauwels, kamerlid Eugeen De Facq en senator Lode Claes handelen respektievelijk over de Volksunie-werking in de provincieraad van Brabant, de Kamer en de Senaat. Volksvertegenwoordiger Vik Anciaux spreekt over zijn interpellatie over de Sabena.

St. Joost ten Node

KANTONNALE VERGADERING

Kantonnale vergadering in de zaal «La Régence» (vroeger « Maelbeek »), Oudergemlaan te Etterbeek (recht tegenover gemeentehuis), op vrijdag 31 januari om 20 uur. Sprekers : Vik Anciaux, E. De Facq en Lode Claes. Ook deze vergadering staat in het teken van de aktie tegen de grendels. Iedereen welkom.

OOST-VLAANDEREN

IN MEMORIAM GERMAIN LEFEVER

Op dinsdag 7 januari overleed te Kortrijk, op 73-jarige leeftijd, na een lange en pijnlijke ziekte, Germain Lefever, oudstrijder-brankardier 14-18, gewezen algemeen voorzitter van V.O.S., erevoorzitter van VOS, lid van het bureau en van de raad van beheer van het IJzerbedevaartkomitee, gewezen burgemeester van Groot-Gent.

Hij werd, naar zijn uitdrukkelijke wens, in alle eenvoud, op zaterdag 11 januari te Drongen begraven.

Morgen zondag 26 januari te 11 uur, wordt voor hem een H. Mis opgedragen in de kerk van de Paters Dominikanen, Holstraat te Gent.

De familie, het IJzerbedevaartkomitee en de V.O.S. nodigen hierbij alle vrienden, bedevaarders en Vossen uit om aan deze eucharistieviering deel te nemen.

AALST SOCIAAL DIENSTBETOON

HULP AAN WERKZOEKENDEN

Door het « Oost-Vlaams Centrum voor Dienstbetoon en Naschoolse Vorming voor Arbeiders », gewest Aalst, wordt « Hulp aan werkzoekenden » verleend. Zich wenden tot Jan Galle. Wichelensteenweg 145, Lede (tel. 053-29598), die de aanvragen en de aanbiedingen centralizeert.

Denderleeuw

GEVRAAGD

Bode voor ziekenfonds gevraagd. Nadere inlichtingen zich richten tot P. Wijnant, Toekomststraat 10, tel. 67.955.

Dendermonde

SOCIAAL DIENSTBETOON

Onder toezicht van volksvert. dr Decommer wordt op het sociaal centrum, Ridderstraat 24, Dendermonde, dagelijks zitting gehouden van 17 uur 30 tot 19 uur 30, zaterdags van 9 tot 12 uur. Iedereen welkom.

APPELS

Elke woensdag van 20 tot 22 uur. en elke zaterdag van 13 tot 15 uur, op het « Gewestelijk sekretariaat » Centrum voor Dienstbetoon, te Appels, Stuifstraat 7, tel. : 052-24776.

GREMBERGEN

Dr. Decommer ontvangt elke woensdag- en vrijdagmorgen van 8 tot 10 uur ten huize, Leuvestraat 27, Grembergen.

Gent

KOLPORTAGE KALENDER

Zondag 26 dezer Gent wijk Brugse Poort, 2 februari Oostakker; 9 februari Gent opnieuw, evenals op 16 februari en Gentbrugge op 23 februari. Verzameling tans in het lokaal « Zelzate », Steendam 46, telkens om 9 uur. Bestuursleden van iedere afdeling worden ook verwacht.

V.M.O.

KAMERAADSCHAPSAVOND. GENT

Vandaag zaterdag 25 jan. om 20 uur in het vlaams huis Roeland 5de jaarlijkse kameraadschapsavond van de VMO met eigen kabaretgezelschap de « Troubadours ».

Koude schotel 40 fr. Toegang vrij.

Merelbeke

FAMILIEFEEST

Het door de V.O.S. ingericht familiefeest bedoeld als nieuwjaarsgeschenk voor de kinderen van de onlangs overleden kameraad M. Tranchet, kende het verwachte sukses. Van pluralisme gesproken in onze gemeente, dit was er weer een voorbeeld van. Hier waren niet alleen de vlaams-nationalisten aanwezig, ook leden van andere politieke partijen brachten het bewijs van volkse samenhorigheid waar het hem te doen is getroffenen te helpen.

De opvoering van het toneelstuk « Mie Pladijs » ging niet alleen door in het « Gildenhuis » maar de opvoersters van het stuk waren allen leden van de K.A.V. Wij danken voor hun spontane en belangloze inzet !

BESTUURSVERGADERING

Dinsdag 28 januari vergadering om 20 uur 15 voor de bestuursleden in café IJzeren Hekken, Van Goethemstraat.

Nevele

DANK

Langs deze weg bedanken we van harte onze bestuursleden voor hun flinke prestatie wat betreft leden en abonnementenwerving : tot op heden werden 30 nieuwe leden aangeworven en 14 nieuwe abonnementen gemaakt.

We danken ook alle oude leden voor hun trouw aan de vlaamse beweging, alle lidkaarten werden hernieuwd.

Oudenaarde

VERDERE AKTIE

Na geslaagde inzet van ons voorjaarsoffensief te Kruishoutem krijgen we binnenkort de aktie tegen de grendelgrondwet. Op zondag 9 februari kolporteren wij in Nederbrakel samen met Aalst.

St. Amandsberg Oostakker

GEEN GRENDELS

Dinsdag 4 februari a.s. om 20 uur in het lokaal : « St. Amand », Antwerpse steenweg 119, St. Amandsberg, spreekt : volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters, over « Geen grendels ». Toegang vrij.

St. Niklaas

ARRONDISSEMENTELE KOLPORTAGE

Morgen zondag 26 januari arrond. kolportage te Lokeren.

Alle ploegen moeten zo sterk mogelijk vertegenwoordigd zijn. Bijeenkomst Vlaams Huis te 9 uur 45.

Stekene

DR. PAARDEKOOPER

De zeeuws-wase kring richt een voordrachtavond in te Koewacht, (Ned.), Nieuwstraat 103, zaal « De Anjer » op woensdag 5 februari 1969 om 20 uur.

Dr. F.C. Paardekooper spreekt over « Wat gebeurt er in het zuiden ». Volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters houdt de inleiding.

Inkom 20 fr. of fl. 1,50. Kaarten aan de zaal of bij : A. Dhollander, Stekene; L. Vierstraete, Stekene; E. D'Hooge, Kemzeke, Dirk Goovaerts, St. Pauwels of Constant Van Puyvelde, De Klinge.

WEST-VLAANDEREN

Brugge - Torhout

GEEN GRENDELS

De aktie tegen de grendelproceduur wordt een der zwaarste opdrachten, waarvoor we ons ooit geplaatst zagen. Deze klip moet absoluut omzeild worden.

Daarom zullen vele middelen aangewend worden om de publieke opinie het gevaar van deze grendels te doen inzien : te beginnen met volksvergaderingen in elke V.U.-afdeling, waartoe de gehele bevolking dient uitgenodigd, met een grote arr. meeting te Brugge, met dokumentatie, massa's argumenten, cijfers... alles vervat in omzendbrieven en een pamflet.

Bredene

ANTI-GRENDEL

Heden 25 januari, tijdens ons eerste afdelingsfeest, handelt provinciaal raadslid Dr. Kris Lambert over het partijstandpunt tegen de grendels in de grondwet. Iedereen op post in zaal Tijl, Duinenstraat te 20 uur.

Gistel

LEDENSLAG

De hernieuwing voor 1969 van onze leden 1968 werd voor Gistel een werkelijk sukses. Nauwelijks vier leden gingen omwille van verhuizing, overlijden en dgl. verloren !

Kortrijk

KOLPORTAGE

In zitting van 18-1-69 besloot de arrondissementsraad tot grondige hervorming van het sisteem der kolportages. Binnenkort daarover verder nieuws. Intussen wordt de geplande kolportage van 26-1-69 te Waregem verdaagd.

LEDENHERNIEUWING

Afdelingen Bellegem, Menen, Moen, Vichte, Waregem en Wevelgem zijn reeds volledig klaar met de ledenhernieuwing 1969. Afdelingen Kortrijk en Lauwe zijn reeds een gans einde gevorderd. Voor het ganse arrondissement werd momenteel 72 t. h. vernieuwd. Achterblijvers, een kleine inspanning, a.u.b.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Provincieraadslid Roger Vandewattijne is vandaag ten uwen dienste in café « 1302 », A. Reynaertstraat 9, van 11 tot 12 uur.

Kortemark

STICHTING

Op 10 januari werd in een flink gevuld « Lusthof » de eigen afdeling gesticht. Verdiende hulde werd gebracht aan M. De Keyzer. De samenstelling van het bestuur volgt nog.

Menen

UITSLAG KAARTING

1. Vanhaute A. - Vlaeminck A. 2. Leenknecht M. - Devolder J. 3. Vercoutere J. - Decorte B.

ADVIESRAAD

Vandaag, te 16 uur, in lokaal « de Beiaard », Kortrijksestraat 3, belangrijke samenkomst. Voornaamste tema : gemeenteraadsverkiezingen

SOCIAAL DIENSTBETOON

U kunt provincieraadslid dr. W. Vanholme raadplegen, vandaag in het lokaal, van 16 tot 17 uur.

ABONNEMENTENSLAG

Afdeling Menen staat het best gerangschikt in het arrondissement en maakt deel uit der beste afdelingen van het land. Door de propagandisten werden reeds 50 nieuwe abonnementen gemaakt.

Middelkerke

MANILLEN- EN TEERLINGBAK

In « Were-Di » grote manillenprijskamp op vrijdag 31 januari te 20 uur. Inleg 20 fr. 2000 fr. prijzen « in natura ». In dezelfde zaal en op het zelfde uur : teerlingprijskamp : 2 worpen voor 5 fr. Finale op 9 februari van 21 tot 22 uur.

BESTUUR

De groei van het aantal leden laat ons toe twee bestuursleden bij te kiezen : dit zal gebeuren op zondag 2.2.69 om 10 uur 30 in « Were-Di ». Kandidaten kunnen zich aanmelden tegen uiterlijk 25 januari bij de sekretaris, Westlaan 48, Raversijde.

ARR. RAAD

Eveneens door de ledengroei kon onze afdeling een 2de lid in de raad aanduiden : het is de heer Baeckelandt.

Oostende

BESTUUR

In vervanging van Michel Pollet — tans voorzitter te Bredene — werd op de bestuursvergadering van 15 januari als 15de bestuurslid gekoöpteerd mevrouw Rosette Vandamme. Welkom.

KLEMSKERKE-VLISSEGEM

Daar onze afdeling in de loop van dit jaar in deze gemeenten een eigen afdeling zal oprichten, worden vanaf heden op alle bestuursvergaderingen twee vertegenwoordigers uit deze gemeenten uitgenodigd.

OVERLIJDEN

Vorige week ontsliep ons trouw lid Jozef De Doncker, tevens vader van ons lid Albert. Op wens van de familie werd de begrafenis in eenvoud gehouden. Aan mevrouw De Doncker en de familie welgemeend onze deelneming.

Oostende - Veurne - Diksmuide

RAADSLEDEN

Op 19 januari werden, konform met de partijstatuten, twee aanvullende leden gekoöpteerd. Werden verkozen : mevrouw Irène Vaneessen (Leffinge) en mevrouw Denise Declercq (Oostende). Hiermee doen voor het eerst de dames hun intrede in de arrondissementsraad.

SCHOKAKTIE

In het kader van ons verzet tegen de voorgenomen « grendels » zullen alle afdelingen volksvergaderingen beleggen om onze mensen voor te lichten.

Elke afdeling zal kunnen beroep doen, hetzij op kamerlid Lootens hetzij op senator van de Weghe, met daarbij een tweede spreker. De lijst der beschikbare personen wordt aan elke afdeling meegedeeld.

Roeselare - Tielt

OOST-NIEUWKERKE

Het bal van de vlaamse vriendenkring te Oost-Nieuwkerke is schitterend geslaagd. Proficiat. Onze vrienden van Oost-Nieuwkerke hebben bewezen dat mits een goede organizatie het ook mogelijk is in kleine afdelingen een avondfeest in te richten ten voordele van de Volksunie.

ARROND.
BESTUURSVERGADERING

Deze had plaats op donderdag 16 januari.

Een arrondissementele kaderdag zal doorgaan te Izegem op zondag 23 februari waarop onder meer alle kaderleden moeten aanwezig zijn. Het volgende nummer van « Kijk nieuw » zal handelen over de kulturele autonomie meer bepaald over de grendels. De stand in de abonnementenslag werd nagegaan : de aktie is op gang, nu moeten verder huisbezoeken worden afgelegd.

ARROND.
RAADSVERGADERING

Deze had plaats te Tielt op zaterdag 18 januari. Alle afdelingen waren vertegenwoordigd. De bedoeling van het arrondissementele bestuur tans een bezoek te brengen aan iedere afdeling werd toegelicht.

Alle schulden zullen gedekt zijn indien de afdelingen de nog niet betaalde sommen vereffenen. Een meeting over aktuele politieke problemen gaat door op 22 februari te Meulebeke.

Stene

ANTI-GRENDELAKTIE

Volksvergadering in de groenteveiling (Steensedijk) op vrijdag 14 februari te 20 uur 30.

Sint-Kruis

ABONNEMENTENSLAG

De abonnementenslag verloopt bevredigend. Onze afdeling en onze voorzitter kregen een eervolle vermelding in « Wij ». De ijverigste abonnementenwerver is evenwel Robert Van Loo. We werken echter in ploeg voor de afdeling en daarom staan alle nieuwe abonnementen op naam van onze voorzitter.

TREFPUNT

Onze kulturele kring houdt zijn tweede voordracht ditmaal een uiteenzetting met debat over : « onwijs op nieuwe wegen. Moderne wiskunde ». Sprekers : J. Meyns, lic. wisk., en D. Bruneel, lic. wisk., auteurs van wiskunde-schoolboeken.

Vrijdag 31 januari 1969, zaal St. Elooi, Moerkerkesteenweg 187 (nabij de kerk) te St. Kruis.

Tielt

KAARTAVOND

Op 25 januari 1969 om 8 uur in café « Breugelhof ».

Wingene

GROTE PRIJSKAMPEN

Heden zaterdag 25 jan. gaan te Wingene grote koetongprijskampen door evenals een serie kaarting manillen.

De liefhebbers van golfbiljart zullen er ook hun gading vinden. Dit alles in ons lokaal « Breugelhof », Markt, te Wingene, van 19 uur 30 af. Inleg 20 frank.

DE EINDEJAARSDAGEN ZIJN VOORBIJ....
HET HELE JAAR IS ECHTER FEEST IN EEN EIGEN WONING....

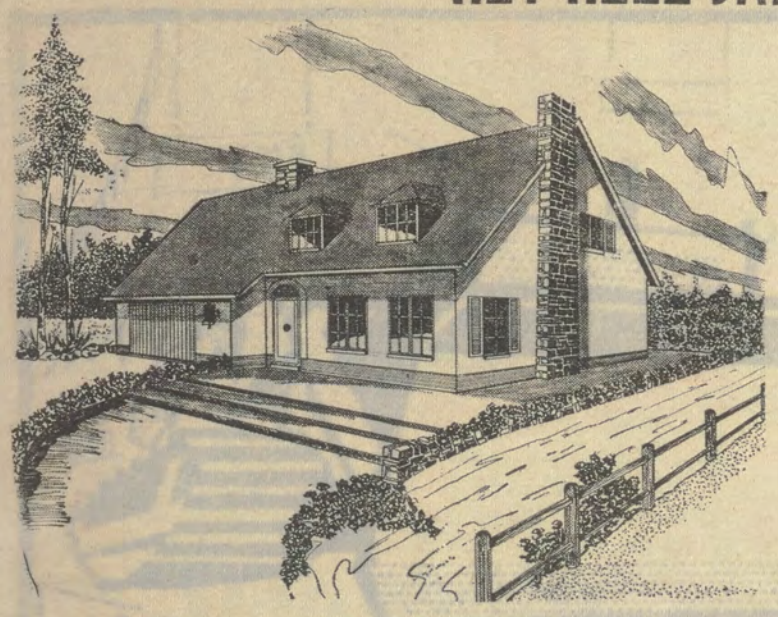

van 900.000 F af

Een meesterliike woning waar U het wenst in héél het vlaamse land.

— ontworpen volgens uw persoonlijkheid

— met vooraf juiste berekening en uitsluiting van alle verrassingen

— standingsvolle en verfijnde afwerking

— steeds eerste keus van materialen

— echt "SLEUTEL OP DE DEUR"

VERZEKERDE OPBRENGST !!!

— een woning volgens eisen van 1980 !
— meest praktische indeling
— dekoratieve hall, luxueuse living met open haard
— centrale verwarming - warmwatervoorziening - buitenpiloot - debietmeters - push-valve
— onmiddellijk heet water - bad in 3 min. vol !
— Hongaarse parket, keramiek, rustieke tegels, marmer
— best geluid-, warmte- en vochtizolatie
— aluminium - thermopane - rijke afwerking

BIJGEVOLG : geen onderhoud - geen schilderwerk
maxim. komfort - hoogste huuropbrengst

ALLES OP ZEER GUNSTIGE LIGGINGEN te Antwerpen, Gent, Genk, Leuven enz...

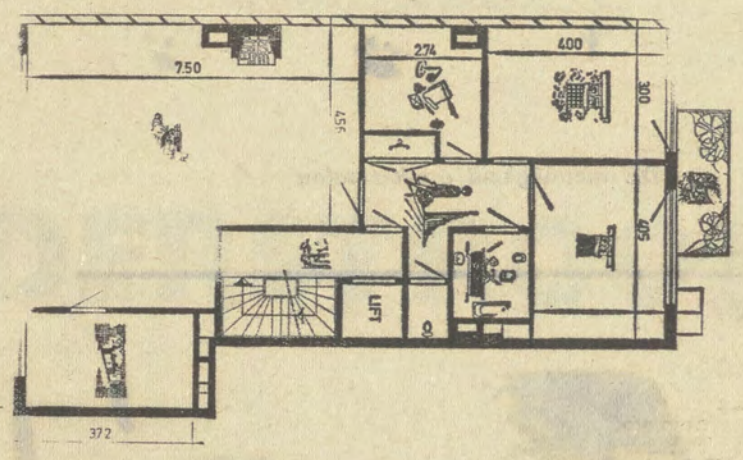

van 625.000 F af

Wenst U nadere inlichtingen stuur dan deze bon naar één onzer informatiecentra

Naam ... ...

Adres ... ... Woonplaats ... ...

Tel privé ... ... · Tel kantoor ... ...

wenst inlichtingen en gratis brosjure

1 **over gronden** voor villabouw ☐
over gronden voor hoogbouw ☐
over gronden v. eensgezinswoning ☐
over veilige geldbeleggingen ☐

bij voorkeur gelegen te
... ...

2 over het bouwen van ... ...
bij voorkeur gelegen te ... ...
of bezit reeds grond, gelegen te ... ...

3 over de aankoop van een bestaande woning ☐

Duid aan met een X waarover U inlichtingen wenst te ontvangen.

STEEDS IETS BETERS

IETS MEER

IETS VOORDELIGER ...

WIJ DRAGEN UW ZORGEN! OOK DE FINANCIERING

— **minimum aan kontanten volstaan**

— **voordeligste leningen**

— **en ook voor U een bouwpremie**

OOK U KUNT WAT REEDS ZOVELEN KONDEN

HET HELE JAAR « 1969 » EN ALLE VOLGENDE GELUKKIG DANKZIJ EEN REALISATIE VAN

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN
Meir 18
tel. 03/31.78.20

GENT
Onderbergen 43
tel. 09/25.19.23
tel. 09/25.94.69

GENK
Winterslagstr. 2
tel. 011/5.44.42

LEUVEN
Brusselsestr. 33
tel. 016/23735

BRASSER ZIET HET AUTOSALON

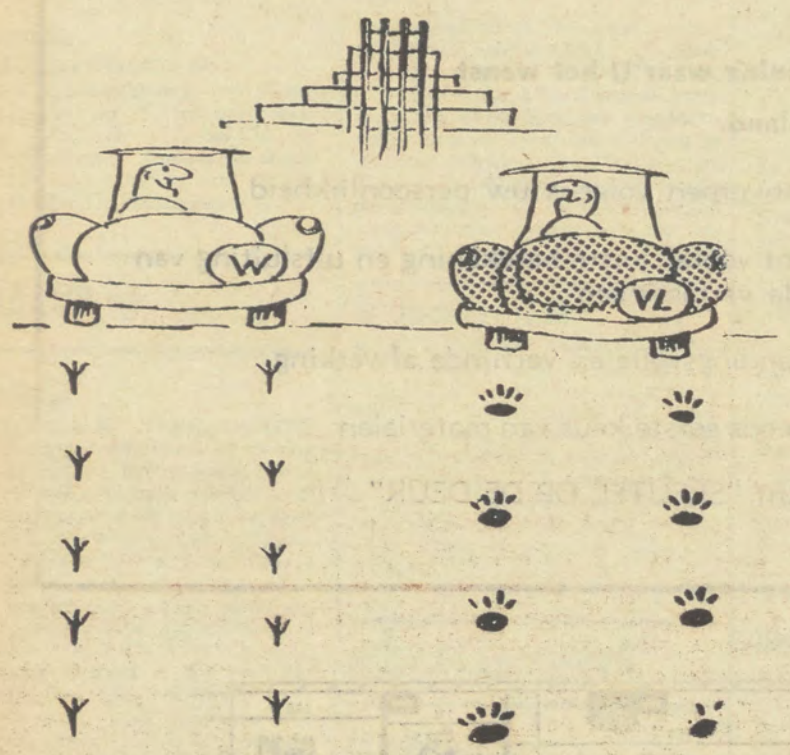

DE nieuwigheid op het salon

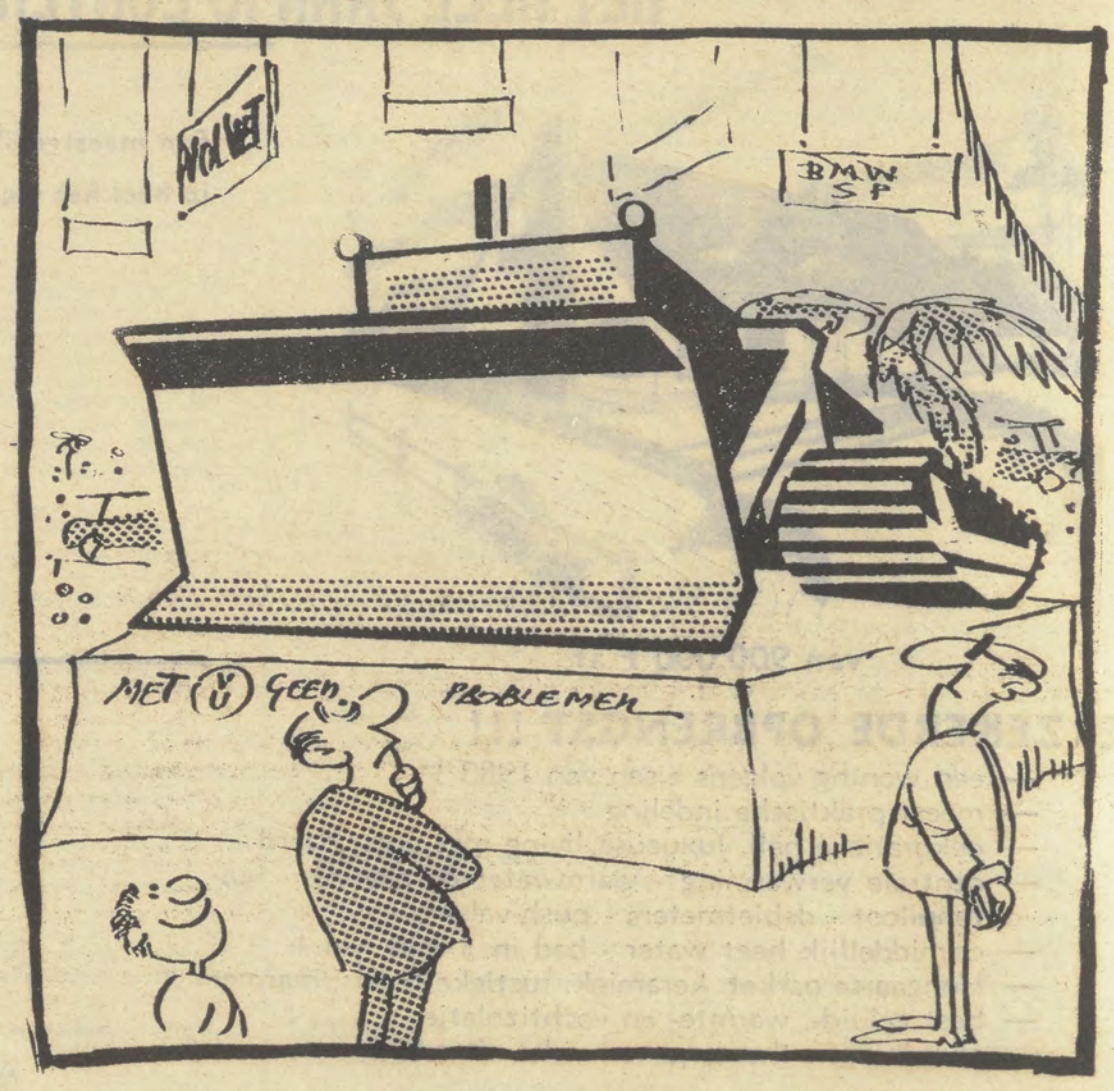

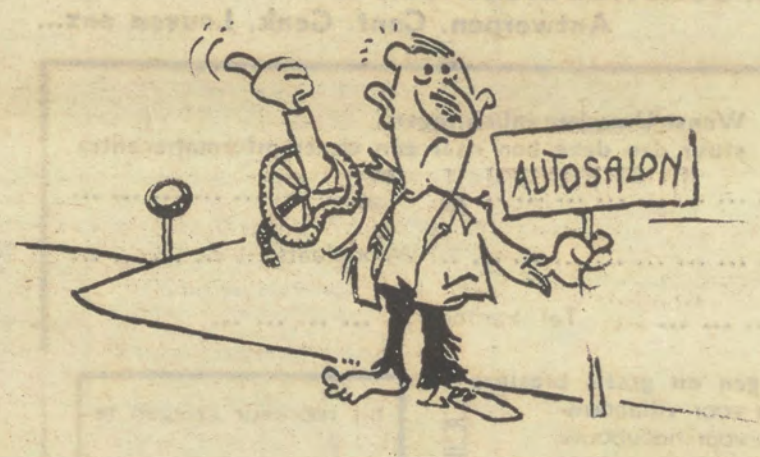

TOERISME 1969

Het jonge paartje bekeek nieuwsgierig en verlangend de zon-affiches van de vakantielanden in het uitstalraam van het reisbureau. Het lezen van de vreemde plaatsnamen is trouwens altijd een aantrekkelijke bezigheid, de fantazie gaat aan het zweven en de meestal welluidende klank roept de breuk in de alledaagsheid op. « Ja, zei het meisje, maar moesten we in een van die steden wonen dan zou de naam van onze eigen stad U aan het dromen brengen ».

De jongen keek verbaasd. « Hoe wist je dat ik dàt aan 't denken was ? ». Ze leunde behaaglijk tegen hem aan, dit antwoord bevredigde hem en hij zei : « Kom we gaan op informatie ».

Het was een eenmanszaak met slechts een paar bedienden. Maar alles zag er keurig-vooruitstrevend uit, met schelpzetels waarin je zalig wegzonk, voorsmaakje van een luiaard-vakantie in Palma of op de Bermuden.

Zaakvoerder Ben had bijna het budget van de zakenman, die naar de Verenigde Staten moest, tot op de dollarcent nagerekend en beduidde het paartje te gaan zitten. Hij takseerde hen vanop zijn hoge zitplaats, terwijl de daktylo een nieuwe advertentietekst uittikte en de tweede bediende aan het andere telefoontoestel met een gemelijk gezicht luisterde naar een ellenlange wensenlijst van wat een verzuurde ouwe graaf bleek te zijn, die zijn schoondochter wou bezoeken ergens in Zuid-Amerika.

Terwijl zijn gezellin zich behaaglijk koesterde in de droomzetel kreeg de jonge man het ongemakkelijk. Wanneer je naar een reisagentschap gaat om een bescheiden huwelijksreis overeenkomstig je bescheiden middelen op touw te zetten, vanzelfsprekend met deskundig advies, dan hoor je niet graag zoveel tienduizenden en tienduizenden franken door de telefoonlijnen rollen. « Wat voor een figuur zal ik slaan, ging het hem door het hoofd, als ik straks moet vertellen niet meer dan tien blauwe briefjes te hebben om heel onze reis te financieren ».

« Als mevrouw en mijnheer nog even geduld willen oefenen, ik ben zo klaar », zei de zakenmanstem achter de toog. Ben noteerde nog even enkele cijfers, ze hoorden hem zeggen « Nou ja, meneer Slinkam, ik ben nu eenmaal een handelaar in verplaatsingen, in lijfelijke verplaatsing en heel vaak ook wel in dromen die werkelijkheid worden, U moet begrijpen dat deze korting het maximum is die ik kan toestaan, U bent zelf zakenman, nou... ». De man aan het andere eind bleek niet langer meer aan te dringen, met een droge klik hing Ben de hoorn in de haak, schikte nog een map papieren en kwam toen van achter zijn glinsterende vesting elegant op het paar toe. Hij stelde zich voor « Ben Voerman, zaakvoerder van Voerman en Vlijt p.v.b.a., wat kan ik voor U doen ». De jongeman schraapte even de keel, ontving een bemoedigende glimlachblik van zijn fee en stak van wal.

Ze wilden op huwelijksreis gaan, ergens waar er zon en vreemde sfeer was. « Wat zou U denken van Kairo ? Zon, piramiden, Nasser, blauwe zee, gouden strand, niet zo duur... Jef, mag ik effen de map Méditerrannée III ?, ja, dank U. Hier staat het : tiendaagse reis, alles inbegrepen met zijn tweetjes, dat maakt, even nacijferen, dat maakt 16, spotgoedkoop, beterkoop dan Noord-Afrika ». Hij keek hen vragend aan, las de verbazing, en luisterde naar de bescheidenheid van het budget « en dat ze nog maar beginnelingen waren ».

Bens stem daalde tot fluistertoonhoogte « Tja als het zo zit, dan heb ik nog wel wat, maar er is opwinding en riziko aan verbonden. Van relaties weet ik dat tijdens het seizoen bretoense nationalisten lijnvliegtuigen van Air France zullen kapen en naar Brighton zullen vliegen. Als U eenvoudig een tiket Brussel-Parijs retour neemt hebt U kans zonder bijkomende kosten Londen en Amsterdam te zien... maar wacht U even, U hadt het daar over exotische sfeer, waarom geen vliegreisje met zijn tweetjes naar Rome via Parijs, van waaruit U met een te kapen El Al-vliegtuig naar Rome zoudt vliegen doch gekaapt worden om in Kairo terecht te komen. De maatschappij is verplicht U te repatriëren doch moet dat met een andere maatschappij doen en op mijn lijst voor juli — de beurtrol begrijpt U wel — staat voor Kairo... dat treft prachtig de KLM via Athene, dat neemt minstens twee weken in beslag met gratis logies. Normale prijs naar Rome en terug achtduizend twee honderd, alles inbegrepen... ik wens kompleet te zijn, daarbij is een kaap-toeslagje van duizend te voegen... nou zegt U dat niets, voor de eerste maal dat U trouwt...

D.R.